ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ & Γ.Ε.ΜΗ.
ΤΜΗΜΑ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ Α.Ε. &
ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Καραμπέτσος Γ.
Τηλέφωνο : 210-3893221
TELEFAX : 210-3838981
E-mail :karampetsos@gge.gr

Αθήνα 09 - 07 - 2018

Αριθμ. Πρωτ. : 1206044

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) και δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. στοιχείων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «**J & P- ΑΒΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ -ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ -ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ -ΕΜΠΟΡΙΚΗ -ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ- ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ»**

Την **09/07/2018** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «**J & P- ΑΒΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ -ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ -ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ -ΕΜΠΟΡΙΚΗ -ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ- ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ»** και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 913601000 (πρώην ΑΡΜΑΕ 14303/06/ Β/86/26):

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1419116,** οι εγκεκριμένες με την από **28/06/2018** απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών για τη χρήση **01/01/2017** έως **31/12/2017**.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1419117,** η από **28/06/2018** απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων σύμφωνα με την οποία εκλέχτηκε για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από **01/01/2018** έως **31/12/2018**:

1.) Η Ελεγκτική Εταιρεία «BDO Ορκωτοί Ελεγκτές Ανώνυμη Εταιρεία» με Αριθμό ΓΕΜΗ 125124501000 και ειδικότερα ορίσθηκαν ως:

1.1) Τακτικός Ελεγκτής: ο κ. Δημήτριος Β. Σπυράκης με Α.Μ.ΣΟΕΛ 34191

1.2) Αναπληρωματικός Ελεγκτής: η κ. Ολυμπία Γ. Μπαρζού με Α.Μ. ΣΟΕΛ 21371.

Οι οικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες), η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

ΔΗΜ. ΦΟΥΝΤΑΣ

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ-ΕΜΠΟΡΙΚΗ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ-ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

Αμαρουσίου-Χαλανδρίου 16 Μαρούσι - Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. 913601000 (Πρώην Μ.Α.Ε. 14303/06/Β/86/26)

Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε. και του ΟΜΙΛΟΥ J&P - ΑΒΑΞ. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου του εκδότη, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η Έκθεση Ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Αρμόδια Υπηρεσία:	Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού, Δ/νση Εταιριών & Γ.Ε.ΜΗ.
Διεύθυνση Διαδικτύου:	www.jp-avax.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	
Πρόεδρος:	Χρήστος Ιωάννου
Αναπληρωτής Πρόεδρος & Εντεταλμένος Σύμβουλος:	Κων/νος Κουβαράς
Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος:	Κων/νος Μιτζάλης
Εντεταλμένοι Σύμβουλοι:	Κων/νος Λυσαρίδης, Αθηνά Ηλιάδη
Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι:	Ευθύβουλος Παρασκευαΐδης, Λεώνη Παρασκευαΐδου-Μαυρονικόλα, Ιωάννης Πιστιόλης
Ανεξάρτητοι και μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι:	Αλέξιος Σωτηρακόπουλος, David Watson

Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων	27 Απριλίου 2018
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής:	Δημήτριος Β. Σπυράκης - Α.Μ. ΣΟΕΛ 34191
Ελεγκτική Εταιρία:	BDO Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. (Α.Μ. ΣΟΕΛ 173)
Τύπος Έκθεσης Ελέγχου Ελεγκτών:	Γνώμη χωρίς επιφύλαξη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ *Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ*

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31-12-2017**	**31-12-2016 Αναμορφωμένο**	**31-12-2017**	**31-12-2016 Αναμορφωμένο**
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	111.701	94.553	65.809	53.555
Επενδύσεις σε ακίνητα	15. 594	14.534	1.272	1.272
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	11.019	5.574	171	111
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα για πώληση	109.075	106.815	454.502	415.402
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	322.141	310.118	169.592	184.173
Αποθέματα	39.204	33.333	17.673	19.241
Απαιτήσεις από πελάτες	351.822	468.978	285.274	389.709
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	203.828	185.360	197.111	194.283
Ταμειακά διαθέσιμα	73.509	85.699	59.386	68.123
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**1.237.893**	**1.304.964**	**1.250.790**	**1.325.870**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ονομαστικό μετοχικό Κεφάλαιο (77.654.850 μτχ.των ευρώ 0,58)	45.040	45.040	45.040	45.040
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	146.677	146.677	146.677	146.677
Λοιπά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	(81.615)	(74.966)	59.568	61.318
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων μετόχων εταιρίας (α)	**110.102**	**116.751**	**251.285**	**253.035**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	(350)	(976)	–	–
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ) = (α)+(β)	**109.751**	**115.775**	**251.285**	**253.035**
Μακροπρόθεσμες Ομολογιακές/ δανειακές υποχρεώσεις	471.919	420.487	411.002	370.513
Προβλέψεις/ Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	72.258	89.559	110.500	117.246
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	121.191	151.514	105.184	125.034
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	462.774	527.630	372.821	460.042
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	**1.128.142**	**1.189.190**	**999.506**	**1.072.835**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ)+(δ)	**1.237.893**	**1.304.964**	**1.250.790**	**1.325.870**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ *Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ*

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31-12-2017	**31-12-2016**	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης περιόδου (1/1/17 και 1/1/16 αντίστοιχα)	115.775	177.413	253.035	329.775
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(5.552)	(61.550)	4.309	(76.563)
Απορρόφηση θυγατρικής	–	–	(5.493)	–
Προσθήκες/ (μειώσεις) μη ελεγχουσών συμμετοχών	(7)	–	–	–
Λοιπές κινήσεις	(464)	(88)	(567)	(177)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης περιόδου (31/12/17 και 31/12/16 αντίστοιχα)	**109.751**	**115.775**	**251.285**	**253.035**

Πίνακας συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη *(Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ)*

		ΟΜΙΛΟΣ **1/1-31/12/2017**	ΕΤΑΙΡΙΑ **1/1-31/12/2017**
α)	Έσοδα	7.864	44.526
β)	Έξοδα	13.909	104.760
γ)	Απαιτήσεις	13.438	106.492
δ)	Υποχρεώσεις	12.059	47.637
ε)	Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	3.111	900
στ)	Απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	19	–
ζ)	Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	630	149

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ *Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ*

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2017	**1/1/-31/12/2016 Αναμορφωμένο**	**1/1-31/12/2017**	**1/1/-31/12/2016 Αναμορφωμένο**
Κύκλος εργασιών	673.077	541.189	566.825	472.199
Κόστος Πωλήσεων	(636.294)	(510.687)	(543.632)	(433.876)
Μικτό κέρδος	**36.783**	**30.502**	**23.193**	**38.324**
Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)	2.875	(2.685)	3.167	(3.065)
Κέρδος/ (Απομειώσεις) στοιχείων ενεργητικού/ Προβλέψεις	(4.692)	(59.266)	(21.774)	(70.076)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(23.215)	(20.550)	(14.302)	(12.831)
Έξοδα διαθέσεως	(8.994)	(4.541)	(6.558)	(3.447)
Έσοδα χρεογράφων	3.595	3.446	4.056	3.823
Μερίδιο κερδών/ ζημιών από συγγενείς εταιρίες	28.392	27.392	32.837	22.834
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**34.744**	**(25.701)**	**20.619**	**(24.439)**
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	(37.103)	(32.597)	(34.917)	(28.565)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	**(2.360)**	**(58.299)**	**(14.299)**	**(53 004))**
Έξοδα φόρου χρήσης	(8.193)	6.651	(2.837)	6 214
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(10.552)**	**(51.648)**	**(17.136)**	**(46.790)**
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	–	**8.478**	–	–
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες (α)	**(10.552)**	**(43.170)**	**(17.136)**	**(46.790)**
Τα καθαρά κέρδη / (ζημιές) αναλογούν σε:				
- Μετόχους Εταιρίας	(10.341)	(42.587)	(17.136)	(46.790)
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(211)	(582)	–	–
	(10.552)	(43.170)	(17.136)	(46.790)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (β)	5.000	(18.380)	21.445	(29.773)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (α) + (β)	(5.552)	(61.550)	4.309	(76.563)
Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα αναλογούν σε:				
- Μετόχους Εταιρίας	(5.342)	(60.987)	4.309	(76.563)
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(210)	(563)	–	–
- Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε ευρώ)	–	–	–	–
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους ανά Μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής για την περίοδο				
Από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες				
Βασικά (σε ευρώ)	(0,1332)	(0,5484)	(0,2207)	(0,6025)
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες				
Βασικά (σε ευρώ)	(0,1332)	(0,6576)	(0,2207)	(0,6025)
- Προσαρμοσμένα (σε ευρώ)	(0,1332)	(0,5484)	(0,2207)	(0,6025)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	49.873	49.823	49.640	50.711

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Έχουν τηρηθεί οι Βασικές Λογιστικές Αρχές του Ισολογισμού της 31.12.2016.
2. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρίας και των εταιριών του Ομίλου παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση Γ1 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.
3. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρίας και του Ομίλου. Το ποσό της πρόβλεψης για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις έως την 31.12.2017 ανέρχονται για τον Όμιλο σε ευρώ 596 χιλ. και για την Εταιρία σε ευρώ 353 χιλ. Οι λοιπές προβλέψεις που έχουν σχηματιστεί έως την 31.12.2017 ανέρχονται για τον Όμιλο σε ευρώ 99.194 χιλ. και για την Εταιρία σε ευρώ 56.423 χιλ.
4. Οι εταιρίες του Ομίλου με τις αντίστοιχες διευθύνσεις τους, τα ποσοστά με τα οποία ο Όμιλος συμμετέχει στο μετοχικό τους κεφάλαιο καθώς και η μέθοδος ενσωμάτωσής τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της περιόδου 1/1-31/12/2017, παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση Γ1 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.
5. Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο είναι 1.674 άτομα (έναντι 1.539 στις 31/12/2016) και σε επίπεδο εταιρίας είναι 1.185 (έναντι 1.080 στις 31/12/2016). Στον αριθμό απασχολούμενου προσωπικού δεν περιλαμβάνεται το προσωπικό των Κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος και η Εταιρία.
6. Τα κέρδη/ (ζημιές) ανά μετοχή υπολογίστηκαν με βάση το μέσο σταθμισμένο αριθμό επί του συνόλου των μετοχών.
7. Η ημερομηνία έγκρισης των ανωτέρω οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι η 27/04/2018.
8. Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.
9. Οι αγορές παγίων περιόδου 1/1-31/12/17 ανέρχονται σε: Όμιλος 26,8 εκ. ευρώ, Εταιρία 7 εκ. ευρώ.
10. Δεν κατέχονται μετοχές της Εταιρίας από την ίδια ή από άλλες εταιρίες του Ομίλου στη λήξη της τρέχουσας περιόδου.
11. Επί των ακινήτων της Εταιρίας υφίστανται προσημειώσεις υποθήκης ποσού 17.273 χιλ.ευρώ καθώς και επί των ακινήτων του Ομίλου υφίστανται προσημειώσεις υποθήκης ποσού 47.127 χιλ.ευρώ προς εξασφάλιση απαιτήσεων Ομολογιούχων Τραπεζών για την έκδοση ομολογιακών δανείων. Επίσης για τον ίδιο λόγο έχουν ενεχυριασθεί υφιστάμενες απαιτήσεις κρατήσεων καλής εκτέλεσης, μελλοντικές απαιτήσεις από την εκτέλεση έργων καθώς και επίδικες υφιστάμενες απαιτήσεις.
12. Τα λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους για τον Όμιλο και την Εταιρία αναλύονται ως εξής (ποσά σε χιλ.ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/17	**1/1-31/12/16**	**1/1-31/12/17**	**1/1-31/12/16**
Ποσά που αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους				
Αντιστάθμιση ταμιακών ροών	3.507	264	–	–
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή θυγατρικών εξωτερικού	(362)	(30)	(513)	(3.985)
Αποθεματικά διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	867	(19.848)	31.098	(35.803)
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	2.973	(76)	(189)	–
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα λοιπά συνολικά έσοδα	(2.131)	5.701	(8.964)	10.383
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους				
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων/ παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	204	(883)	19	(517)
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα λοιπά συνολικά έσοδα	(59)	256	(5)	150
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες μετά από φόρους	**5.000**	**(14.615)**	**21.445**	**(29.773)**
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρους	–	**(3.765)**	–	–
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρους	**5.000**	**(18.380)**	**21.445**	**(29.773)**

13. Την 06.07.2017 το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε το Ενημερωτικό Δελτίο της θυγατρικής εταιρείας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών των 100.000.000 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ οι οποίες προήλθαν από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά ευρώ 30.000.000, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων και διάθεση αυτών έναντι της ονομαστικής τους τιμής ευρώ 0,30 προς την J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., κύριο μέτοχο και πιστωτή της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ. Η διαπραγμάτευση των νέων μετοχών ξεκίνησε την 18.07.2017. Τον Δεκέμβριο 2017 η Εταιρεία υπέβαλλε προαιρετική δημόσια πρόταση προς τους μετόχους της ΑΘΗΝΑ προκειμένου να αγοράσει έως και το 100% των μετοχών, έχοντας ήδη ποσοστό ελέγχου άνω του 99%. Στις αρχές του Απριλίου 2018, η Εταιρία υπέβαλε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την εξάσκηση του δικαιώματος εξαγοράς ("squeeze out") των μετόχων της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ. Μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Οικονομικής Έκθεσης,δεν έχει ληφθεί η σχετική εγκριτική απόφαση για την υλοποίηση του squeeze-out.
14. Η θυγατρική ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ συμφώνησε με τον διεθνή όμιλο Joannou and Paraskevaides (Overseas) Ltd τη μεταβίβαση από 30.06.2016 όλων των δραστηριοτήτων της στην περιοχή των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων έναντι τιμήματος ενός δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, για την εξυγίανση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, αλλά και του Ομίλου της μητρικής J&P ΑΒΑΞ καθώς οι μεταβιβαζόμενες λειτουργίες στην περιοχή αποτελούσαν την βασική πηγή ζημιών τα τελευταία χρόνια. Τα αποτελέσματα των διακοπεισών δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται διακριτά και αναλύονται σε ξεχωριστή σημείωση στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου 1/1-31/12/2017 (βλ. σημ.42), σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5 "Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες".
15. Στις αρχές του 2017 η Εταιρία εξαγόρασε το 50% των μετοχών της εταιρείας Volterra A.E.το οποίο κατείχε ο Όμιλος Sorgenia, αυξάνοντας στο 100% τη συμμετοχή του στη Volterra A.E..
16. Η Εταιρεία ολοκλήρωσε στις 11.12.2017 τη συγχώνευση δι' απορρόφησης των 100% θυγατρικών της εταιρειών «E-Construction ΑΕ» και «ΠΡΟΕΤ ΑΕ», λαμβάνοντας όλες τις σχετικές εγκρίσεις των αρμοδίων φορέων.
17. Ορισμένα κονδύλια επί των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης έχουν αναταξινομηθεί για να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια της παρούσας χρήσης. Η αναταξινόμηση αυτή δεν είχε καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα μετά από φόρους και στα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους της εταιρίας.
18. Εντός του Απριλίου 2018, εγκρίθηκε από τις τράπεζες των δύο Κοινοπρακτικών Ομολογιακών Δανείων (ΚΟΔ), τροποποίηση των όρων τους και συγκεκριμένα τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής και επέκταση του χρονοδιαγράμματος κατά δύο (2) έτη, με παράλληλη μείωση του επιτοκιακού περιθωρίου.Τοιουτοτρόπως παρέχεται η δυνατότητα στην Εταιρεία να μπορεί να εξυπηρετεί τα δύο ΚΟΔ, χωρίς ουσιαστική επιβάρυνση του κατασκευαστικού κλάδου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ *Ποσά εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ*

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2017	**1/1-31/12/2016**	**1/1-31/12/2017**	**1/1-31/12/2016**
Λειτουργικές Δραστηριότητες				
Κέρδη/ (ζημιές)περιόδου προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(2.360)**	**(58.299)**	**(14.299)**	**(53.004)**
Πλέον/μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	10.437	7.780	7.248	5.074
(Κέρδη)/ Ζημιές εύλογης αξίας ακινήτων	(1.060)	–	–	–
Συναλλαγματικές διαφορές	3.516	99	2.167	(99)
Προβλέψεις/ Επισφάλειες	7.675	29.830	7.414	25.297
Έσοδα χρεογράφων	(3.595)	(3.446)	(4.056)	(3.823)
Πιστωτικοί Τόκοι	(3.879)	(2.179)	(104)	(212)
Χρεωστικοί Τόκοι & συναφή έξοδα	41.315	34.855	35.022	28.777
(Κέρδος)/ Ζημιά από αποτίμηση συμμετοχών	–	27.582	17.544	47.582
(Κέρδη)/ Ζημιές από χρηματοοικονομικά εργαλεία	(333)	(79)	–	–
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(26.281)	(27.081)	(32.837)	(22.834)
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης				
Μείωση/ (αύξηση) αποθεμάτων	(5.871)	3.464	1.568	1.202
Μείωση/ (αύξηση) απαιτήσεων	98.158	(67.130)	88.372	(2.460)
(Μείωση)/ Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	(97.049)	95.700	(97.144)	46.831
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(40.800)	(38.716)	(35.326)	(32.638)
Καταβεβλημένοι φόροι	(12.281)	(6.729)	(11.056)	(3.943)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	**(32.409)**	**(4.348)**	**(35.490)**	**35.751**
Σύνολο εισροών/(εκροών) από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες	–	**(17.253)**	–	–
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**(32.409)**	**(21.601)**	**(35.490)**	**35.751**
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(26.787)	(21.387)	(7.050)	(12.671)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	2.660	7.385	220	1.890
Αγορά θυγατρικής	910	–	–	–
(Αγορά)/ Πώληση συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	(7.520)	(5.579)	(12.335)	(39.434)
Τόκοι εισπραχθέντες	3.879	1.803	104	212
Μερίσματα εισπραχθέντα	25.969	24.045	25.169	24.121
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	**(890)**	**6.266**	**6.109**	**(25.882)**
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες	–	**390**	–	–
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(890)**	**6.657**	**6.109**	**(25.882)**
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες				
Εισπράξεις/ (Εξοφλήσεις) από εκδοθέντα/ αναληφθέντα δάνεια	21.110	(19.613)	20.638	(18.536)
Μερίσματα πληρωθέντα	(1)	(13)	(1)	(13)
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**21.109**	**(19.626)**	**20.637**	**(18.549)**
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από διακοπείσες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	–	**16.475**	–	–
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**21.109**	**(3.151)**	**20.637**	**(18.549)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	**(12.190)**	**(18.095)**	**(8.744)**	**(8.680)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	85.699	103.795	68.123	76.803
Ταμειακά διαθέσιμα απορροφούμενων εταιριών	–	–	6	–
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**73.509**	**85.699**	**59.386**	**68.123**

Μαρούσι, 27 Απριλίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	**ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΟΥΒΑΡΑΣ**	**ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΙΤΖΑΛΗΣ**	**ΑΘΗΝΑ ΗΛΙΑΔΗ**	**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ**
Α.Δ.Τ. Β89746	Α.Δ.Τ. ΑΙ 597426	Α.Δ.Τ. ΑΝ 033558	Α.Δ.Τ. 550801	Α.Δ.Τ. ΑΙ 109515

J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε.

Ετήσια Οικονομική Έκθεση για τη χρήση

1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017

(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007)

J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε.

Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 913601000 (πρώην αρ.Μ.Α.Ε. 14303/06/Β/86/26)

Αμαρουσίου-Χαλανδρίου 16, 151 25, Μαρούσι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδες
Α) Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	3
Β) Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	4
Γ) Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	49
Δ) Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017	56
Στ) Στοιχεία και πληροφορίες	

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας από σελίδα 1 έως και την σελίδα 128 εγκρίθηκαν κατά την συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 27 Απριλίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΟΥΒΑΡΑΣ	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΙΤΖΑΛΗΣ	ΑΘΗΝΑ ΗΛΙΑΔΗ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. 889746	Α.Δ.Τ. ΑΙ 597426	Α.Δ.Τ. ΑΝ 033558	Α.Δ.Τ. 550801	Α.Δ.Τ. ΑΙ 109515

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2γ του Ν.3556/2007)

Ως εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (η «Εταιρεία»), και εξ όσων γνωρίζουμε, οι

1. Ιωάννου Χρήστος, Πρόεδρος και Εντεταλμένος Σύμβουλος
2. Κουβαράς Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Πρόεδρος και Εντεταλμένος Σύμβουλος
3. Μιτζάλης Κωνσταντίνος, Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

δηλώνουμε ότι:

- οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο από 01.01.2017 έως 31.12.2017 οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση του Ομίλου εκλαμβανομένων ως σύνολο,
- η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση του Ομίλου εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μαρούσι, 27 Απριλίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ Δ.Τ.Α. 889746	ΚΟΥΒΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 597426	ΜΙΤΖΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΝ 033558

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 01.01.2017 - 31.12.2017

[σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007, τα άρθρα 1 & 2 της Απόφασης 7/448/11.10.2007 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το άρθρο 2 του Ν.3873/2010 και το άρθρο 1 του Ν.4403/2016]

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

η παρούσα Ετήσια Έκθεση Διαχειρίσης του Διοικητικού Συμβουλίου για την χρήση 2017 συντάχθηκε σύμφωνα με την εταιρική και χρηματιστηριακή νομοθεσία και τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά τρόπο ώστε να απεικονίζει την πραγματική εξέλιξη και τις επιδόσεις του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ κατά το 2017, καθώς και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει.

Λειτουργώντας συνοδευτικά προς τις οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2017, η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζει μία ισορροπημένη και ολοκληρωμένη ανάλυση των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Προς τούτο, παρατίθενται χρηματοοικονομικά και μη-χρηματοοικονομικά βασικά στοιχεία για τις επιδόσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά το 2017, πληροφορίες για τα γεγονότα που επηρεάζουν τον επιχειρηματικό Όμιλο και τους κινδύνους που αναγνωρίζονται, εκτιμήσεις για την προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη των κλάδων δραστηριότητας του Ομίλου, και στοιχεία για τις συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη. Επίσης, συμπεριλαμβάνεται Εκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης και Επεξηγηματική Έκθεση για το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Δεδομένου ότι πέρα από τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ συντάσσονται και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σε επίπεδο ομίλου, η παρούσα Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης είναι ενιαία με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ. Αναφορά στα εταιρικά οικονομικά στοιχεία της J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ γίνεται μόνο όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της Έκθεσης.

Α. Σημαντικά Γεγονότα κατά την κλειόμενη χρήση 2017

Ανάληψη Νέων Έργων

Οι προσθήκες στο χαρτοφυλάκιο έργων του Ομίλου κατά το 2017 ήταν σημαντικά μειωμένες σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, και αφορούσαν κυρίως σε έργα χαμηλής αξίας, συμπληρωματικές συμβάσεις και συμφωνίες παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό. Λαμβάνοντας υπόψη την εκτέλεση έργων κατά τη διάρκεια του 2017, το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των υπογεγραμμένων έργων του Ομίλου στα τέλη του έτους ανερχόταν σε €1,23 δις, έναντι περίπου €1,7 δις στο τέλος του 2016.

Ενδεικτικά, μερικά από τα έργα που αναλήφθηκαν το 2017 είναι τα εξής:

- *Μονάδα Αποθείωσης Καυσαερίων για τη ΔΕΗ* : Η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση αξίας €68 εκατομμυρίων με την ΔΕΗ ΑΕ για την μελέτη, προμήθεια και κατασκευή συστήματος αποθείωσης

καυσαερίων στη λιγνιτική μονάδα V ισχύος 375MWe του σταθμού παραγωγής ενέργειας του Αγίου Δημητρίου στην Κοζάνη. Το αντικείμενο των Εργασιών περιλαμβάνει την μελέτη, προμήθεια υλικών και ειδικού Η/Μ εξοπλισμού και όλα τα έργα Πολιτικού Μηχανικού, Ηλεκτρολογικά, Μηχανολογικά και Οργάνων για το Σύστημα Αποθείωσης και τις βοηθητικές του εγκαταστάσεις. Το προς εγκατάσταση σύστημα θα απομακρύνει το 95% του περιεχομένου στα καυσαέρια διοξειδίου του θείου, με αποτέλεσμα η μονάδα να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η σύμβαση έχει διάρκεια 36 μηνών.

- *Επέκταση εργοστασίου Παπαστράτος* : Η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την καπνοβιομηχανία Παπαστράτος για την επέκταση και εκσυγχρονισμό του εργοστασίου σιγαρέτων στον Ασπρόπυργο, αξίας €20,1 εκατομμυρίων. Η διάρκεια της σύμβασης είναι οκτώ μήνες. Σκοπός του έργου είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της μονάδας παραγωγής ώστε να φιλοξενηθεί η παραγωγή του νέου προϊόντος ράβδων καπνού «IQOS». Πρόκειται για την τρίτη μονάδα παραγωγής και διάθεσης στην Ευρώπη. Το έργο περιλαμβάνει την ανακαίνιση των κτιρίων παραγωγής και αποθήκευσης του υφιστάμενου εργοστασίου, την κατασκευή νέων κτιρίων καθώς και την κατασκευή υποστηρικτικών εγκαταστάσεων που θα καλύπτουν τις αυξημένες ανάγκες των νέων εργοστασίων. Υπενθυμίζεται ότι η J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ ολοκλήρωσε το 2010 τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις του εργοστασίου σιγαρέτων και γραφείων της Παπαστράτος, συνολικού προϋπολογισμού €49,6 εκατομμυρίων.

Απομείωση Αξίας Συμμετοχών

Στον ισολογισμό 31.12.2017 της Εταιρείας περιλαμβάνεται απομείωση αξίας συμμετοχών θυγατρικών συνολικού ύψους €17,7 εκ.

Ανανέωση Σύμβασης Ειδικού Διαπραγματευτή για τη μετοχή της Εταιρείας

Η Εταιρεία ανανέωσε την 14.12.2017 την ετήσιας διάρκειας σύμβαση με την Eurobank Equities ΑΕΠΕΥ για την ειδική διαπραγμάτευση επί των μετοχών της, προς ενίσχυση της ρευστότητάς τους.

Απορρόφηση των 100% θυγατρικών E-Construction ΑΕ και ΠΡΟΕΤ ΑΕ

Η Εταιρεία ολοκλήρωσε τη συγχώνευση δι' απορρόφησης των 100% θυγατρικών της εταιρειών «E-Construction ΑΕ» και «ΠΡΟΕΤ ΑΕ», λαμβάνοντας όλες τις σχετικές εγκρίσεις των αρμοδίων φορέων.

Ολοκλήρωση διαδικασίας διευθέτησης με Επιτροπή Ανταγωνισμού

Η διοίκηση της Εταιρείας αποδέχθηκε την προτεινόμενη από την Επιτροπή Ανταγωνισμού διευθέτηση, στο πλαίσιο σχετικής έρευνας από τον Φεβρουάριο του 2013, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση καταβολής ποσού €18,3 εκατομμυρίων στο Ελληνικό Δημόσιο. Η Εταιρεία είχε ήδη συμπεριλάβει σχετική πρόβλεψη για το ύψος του παραπάνω προστίμου στα δημοσιευμένα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης 2016. Η Διοίκηση της Εταιρείας έλαβε την ανωτέρω απόφαση με αποκλειστικό και μόνο κριτήριο ότι είναι προς το συμφέρον της να μην υπάρξει περαιτέρω παράταση της νομικής και οικονομικής αβεβαιότητας.

Εξαγορά συμμετοχής της Sorgenia στη Volterra

Η J&P-ΑΒΑΞ προέβη σε εξαγορά του 50% των μετοχών της εταιρείας Volterra το οποίο κατείχε ο Όμιλος Sorgenia, ανεβάζοντας το ποσοστό συμμετοχής του στο 100%. Η συναλλαγή δεν είχε σημαντική επίπτωση στα οικονομικά μεγέθη του ομίλου J&P-ΑΒΑΞ.

Β. Κυριότεροι Κίνδυνοι & Αβεβαιότητες για το 2018

1. Οικονομικές & Πολιτικές Εξελίξεις

Οι συνθήκες αυξημένης πιστωτικής και δημοσιονομικής ασφυξίας που αναπτύχθηκαν το 2015 με την επιβολή capital controls, την αναστολή λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος και την επιβολή νέων φορολογικών μέτρων ως απόρροια του 3ου Μνημονίου Συνεννόησης που υπέγραψε η χώρα μας με τους διεθνείς δανειστές της, συνεχίζουν να οριοθετούν το επιχειρηματικό περιβάλλον στη χώρα μας. Η γενικότερη στασιμότητα στις μακροοικονομικές επιδόσεις τα τελευταία έτη, παρά την ευνοϊκή συγκυρία της παραμονής των επιτοκίων του ευρώ σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, συντηρεί τον διάχυτο προβληματισμό του επιχειρηματικού κόσμου για τη δυνατότητα άμεσης επιστροφής της Ελληνικής οικονομίας σε τροχιά ουσιαστικής και διατηρήσιμης ανάκαμψης.

Τα στοιχεία για την πορεία του ΑΕΠ της Ελλάδος για το 2017 έδειξαν σημαντικά μειωμένο ρυθμό ανάπτυξης έναντι των προβλέψεων, κάτι που αποτυπώνεται και στην επιστροφή των αποδόσεων των Ελληνικών ομολόγων σε υψηλότερα επίπεδα, διαφοροποιούμενα από την πορεία των υπόλοιπων ευρωπαϊκών χωρών. Η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας και η φοροδοτική ικανότητα ιδιωτών και επιχειρήσεων συμπιέζεται από την αυστηρή δημοσιονομική πολιτική που ακολουθείται προκειμένου να καλύπτεται η μνημονιακή υποχρέωση για υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα του κρατικού προϋπολογισμού. Εφόσον το ακολουθούμενο μείγμα δημοσιονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής δεν μεταβάλλεται, ανάλογη υποαπόδοση της ευρύτερης οικονομικής δραστηριότητας θα πρέπει να αναμένεται και για το 2018.

Ιδιώτες και επιχειρήσεις παραμένουν επιφυλακτικοί απέναντι στις κυβερνητικές προσπάθειες για έγκαιρο κλείσιμο της 4ης και τελικής αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας από τους διεθνείς δανειστές προκειμένου να ολοκληρωθεί και τυπικά το 3ο μνημόνιο τον Αύγουστο του 2018, προσβλέποντας στο άνοιγμα της συζήτησης για αναδιάρθρωση του εθνικού δανεισμού με «κούρεμα» των μελλοντικών υποχρεώσεων. Ο προβληματισμός συνίσταται όχι μόνο στον αριθμό των προαπαιτούμενων μεταρυθμίσεων που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί, αλλά και στο ότι η Ελληνική οικονομία εκ των πραγμάτων θα παραμείνει υπό αυστηρή εποπτεία και μετά το τυπικό τέλος των μνημονίων. Σημαντικές μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις παραμένουν σε ισχύ, ενώ έχουν δρομολογηθεί πρόσθετα μέτρα για την περικοπή των δαπανών και έχουν προσυμφωνηθεί περαιτέρω ενέργειες καθαρά φοροεισπρακτικού χαρακτήρα σε περίπτωση όπου η Ελληνική οικονομία δεν αποδώσει τα αναμενόμενα.

2. Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Οι δραστηριότητες του Ομίλου υπόκεινται σε διάφορους κινδύνους και αβεβαιότητες, οι οποίες σχετίζονται με τη φύση των εργασιών, τις επικρατούσες γεωπολιτικές, πιστωτικές και συναλλαγματικές συνθήκες, τις σχέσεις με τους πελάτες, τους προμηθευτές και τους υπεργολάβους. Σε μεγάλο βαθμό, ο

κίνδυνος που απορρέει από αυτές τις σχέσεις και συναλλαγές είναι προβλέψιμος ή μπορεί να αντιμετωπισθεί με την επιλογή της κατάλληλης πολιτικής διαχείρισής τους λόγω της συσσωρευμένης εμπειρίας των στελεχών και των θεσμικών διαδικασιών του Ομίλου. Το ζητούμενο πάντα είναι ο κίνδυνος να αμβλύνεται και να περιορίζεται σε ανεκτά πλαίσια και διαχειρίσιμα επίπεδα για τη λειτουργία του Ομίλου. Κανένα όμως σύστημα και πολιτική διαχείρισης κινδύνου δεν μπορεί να προσφέρει απόλυτη ασφάλεια και να αποκλείσει κάθε κίνδυνο, καθώς το συνεχώς μεταβαλλόμενο διεθνές πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον μπορεί να ανατρέψει όλες τις καταστάσεις που θεωρούνται δεδομένες και διαχειρίσιμες εκ των προτέρων.

Οι παράγοντες των βασικότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων, οι πολιτικές διαχείρισης αυτών καθώς και η επίπτωσή τους στις δραστηριότητες του Ομίλου έχουν ως εξής:

α. Πιστωτικός κίνδυνος

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου του Ομίλου έχει υιοθετήσει μία πιστωτική πολιτική σύμφωνα με την οποία κάθε νέος πελάτης εξετάζεται ατομικά ως προς την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προσφέρει επισήμως τους τυποποιημένους όρους και συνθήκες πληρωμής και παράδοσης. Όσον αφορά στα δημόσια έργα, μέχρι να επέλθουν βελτιώσεις στο οικονομικό περιβάλλον, πολιτική του Ομίλου είναι να συμμετάσχει μόνο σε διαγωνισμούς όπου η χρηματοδότηση είναι εξασφαλισμένη από πόρους της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Ο Όμιλος ανά πάσα χρονική στιγμή εκτελεί ένα μεγάλο αριθμό έργων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με πελάτες τους οποίους επιλέγει ούτως ώστε να είναι κατά τεκμήριο φερέγγυοι και αξιόπιστοι. Στην εγχώρια αγορά, παραδοσιακά ο μεγαλύτερος πελάτης είναι το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς ο ιδιωτικός τομέας ιστορικά δεν έχει ισχυρή παρουσία στην υλοποίηση κτηριακών εγκαταστάσεων και υποδομών στα οποία εξειδικεύεται ο Όμιλος. Η συμμετοχή σε έργα αυτοχρηματοδότησης με τη μορφή παραχώρησης λειτουργίας και Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) έχει περιορίσει πάντως τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα γενικότερα έσοδα του Ομίλου. Στις διεθνείς αγορές, ο Όμιλος εκτελεί έργα κυρίως για τον ιδιωτικό τομέα. Υπό αυτό το πρίσμα της διασποράς του πελατολογίου του, ο Όμιλος παρουσιάζει μέτριου επιπέδου συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου.

Λόγω της διεθνούς πρακτικής για τον κλάδο των κατασκευών, οι συναλλαγές του Ομίλου αναγκαστικά διασφαλίζονται σε μεγάλο βαθμό με τη διαμεσολάβηση του τραπεζικού τομέα και διεθνών εταιριών ασφάλισης πιστώσεων για την έκδοση εγγυήσεων σε κάθε στάδιο της διαδικασίας εκτέλεσης των υπογεγραμμένων συμβάσεων, από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό έως την λήψη προκαταβολής, την τμηματική υλοποίηση του έργου και την τελική παράδοσή του.

Για τη διενέργεια της πρόβλεψης απομείωσης των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς εμπορικούς χρεώστες, ο Όμιλος προσδιορίζει το επίπεδο επισφάλειας ανά πελάτη με κριτήρια την χρονική ενηλικίωση των ανείσπρακτων υπολοίπων και την ευρύτερη φερεγγυότητά του, ενώ εφαρμόζει και γενικότερο συντελεστή κινδύνου επισφάλειας στο σύνολο των απαιτήσεων ανάλογα με τις επικρατούσες επιχειρηματικές συνθήκες.

Προκειμένου να υπάρχει ρεαλιστική απεικόνιση των σχετικών κονδυλίων στις οικονομικές του καταστάσεις και να διατηρεί σε ελεγχόμενα επίπεδα τις τυχόν αρνητικές επιπτώσεις στις επόμενες οικονομικές περιόδους, ο Όμιλος τα τελευταία χρόνια διενεργεί αυξημένες προβλέψεις απομείωσης επί των απαιτήσεών του από πελάτες και χρεώστες, όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα.

ποσά σε € '000	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πελάτες & Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις από Χρεώστες (Α)	417.571	463.753	338.766	388.248
Πρόβλεψη Επισφαλειών για Πελάτες & Χρεώστες (Β)	58.529	54.359	30.311	26.677
Ποσοστό Προβλέψεων (Β / Α)	14,0%	11,7%	8,9%	6,9%

β. Κίνδυνος Μεταβολής Τιμών:

Ο Όμιλος εκτίθεται σε μεταβλητότητα των τιμών των πρώτων υλών και λοιπών υλικών που προμηθεύεται, στις περισσότερες περιπτώσεις των οποίων έχουν διεθνώς καθοριζόμενες τιμές («commodities»), όπως για παράδειγμα το τσιμέντο, ο μεταλλικός οπλισμός και τα καύσιμα. Ο Όμιλος ελέγχει κεντρικά τις προμήθειες υλικών για τις ανάγκες των εταιρειών που ελέγχει, προκειμένου να επιτύχει οικονομίες κλίμακος και να «κλειδώσει» την τιμή προμήθειας μέσω προ-αγοράς μεγάλων ποσοτήτων.

γ. Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αναφέρεται στο ενδεχόμενο ανεπάρκειας των άμεσα ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία λήξης τους. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, στο τέλος του 2017 ο Όμιλος παρουσιάζει θετικό καθαρό κυκλοφορούν ενεργητικό.

ποσά σε € '000	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό, πλην ταμειακών διαθεσίμων (Α)	594.855	687.671	500.059	603.234
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις, πλην τραπεζικών δανείων (Β)	460.153	527.630	372.820	460.042
Καθαρό Κυκλοφορούν Ενεργητικό (Α – Β)	134.701	160.041	127.239	143.192

Πολιτική του Ομίλου είναι η ανά πάσα χρονική στιγμή εξασφάλιση ταμειακής επάρκειας για την κάλυψη των υποχρεώσεων που προκύπτουν. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρεί επαρκές υπόλοιπο σε μετρητά (ή σε συμφωνηθείσα πιστωτική γραμμή) ώστε να καλύπτει τις αναμενόμενες υποχρεώσεις αναλυτικά για περίοδο ενός μηνός. Η Οικονομική Διεύθυνση ετοιμάζει

αναλυτικό μηνιαίο και συνοπτικό 12μηνο ταμειακό προγραμματισμό, καθώς επίσης και αναθεωρημένο σε τριμηνιαία βάση συνοπτικό 5ετή προϋπολογισμό και κατάσταση ταμειακών ροών.

Βασικό κριτήριο για την αξιολόγηση της πορείας της ρευστότητας είναι η ανάλυση της χρονικής ενηλικίωσης ή «ληκτότητας» των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου, από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων έως την χρονική ωρίμανση αυτών των υποχρεώσεων.

Οι παρακάτω πίνακες αναλύουν τα στοιχεία «ληκτότητας» των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31.12.2017 και την συγκρίσιμη ημερομηνία του 2016.

Χρονική Ανάλυση Λήξης Δανεισμού

ποσά σε € '000				
ΟΜΙΛΟΣ	**< 1 έτος**	**1 - 5 έτη**	**> 5 έτη**	***Σύνολο***
31.12.2017				
Ομολογιακά Δάνεια	0	396.939	38.700	*435.639*
Δάνεια Jessica/EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	0	5.299	25.508	*30.807*
Μακροπρόθεσμα Δάνεια –βραχυπρ. σκέλος	22.810	0	0	*22.810*
Leasing	3.555	5.473	0	*9.028*
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	94.826	0	0	*94.826*
Σύνολο	121.191	407.711	64.208	*593.110*
31.12.2016				
Ομολογιακά Δάνεια	0	365.328	15.712	*381.040*
Δάνεια Jessica / EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	0	3.462	29.326	*32.789*
Μακροπρόθεσμα Δάνεια –βραχυπρ. σκέλος	49.613	0	0	*49.613*
Leasing	3.538	6.658	0	*10.196*
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	98.364	0	0	*98.364*
Σύνολο	151.515	375.448	45.038	*572.001*

ποσά σε € '000				
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**< 1 έτος**	**1 - 5 έτη**	**> 5 έτη**	***Σύνολο***
31.12.2017				
Ομολογιακά Δάνεια	0	376.649	33.825	*410.474*
Δάνεια Jessica / EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	0	0	0	*0*
Μακροπρόθεσμα Δάνεια –βραχυπρ. σκέλος	22.810	0	0	*22.810*
Leasing	573	528	0	*1.101*

Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	81.800	0	0	*81.800*
Σύνολο	105.183	377.177	33.825	*516.185*
31.12.2016				
Ομολογιακά Δάνεια	0	357.694	12.000	*369.694*
Δάνεια Jessica / EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	0	0	0	*0*
Μακροπρόθεσμα Δάνεια –βραχυπρ. σκέλος	48.450	0	0	*48.450*
Leasing	496	819	0	*1.315*
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	76.088	0	0	*76.088*
Σύνολο	125.034	358.513	12.000	*495.547*

Χρονική Ανάλυση Προμηθευτών & Λοιπών Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

ποσά σε € '000	**< 1 έτος**	**1 - 2 έτη**	**> 2 έτη**	***Σύνολο***
	ΟΜΙΛΟΣ			
31.12.2017	388.565	14.684	37.498	*440.747*
31.12.2016	428.392	19.294	54.314	*502.000*
	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
31.12.2017	324.068	17.398	17.252	*358.720*
31.12.2016	372.258	19.506	48.115	*439.879*

δ. Κίνδυνος Ταμειακών Ροών

Ο Όμιλος κατά περίπτωση κάνει χρήση σύνθετων χρηματοοικονομικών προϊόντων κατόπιν συνεργασίας με τον τραπεζικό τομέα προκειμένου να αντισταθμίσει την ταμειακή ροή κυρίως σε συγκεκριμένες επενδύσεις σε αυτοχρηματοδοτούμενα έργα. Το μέρος της αντιστάθμισης των ταμειακών ροών αυτών των επενδύσεων που ήταν άκρως αποτελεσματικό καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης μεταβολής των Ιδίων Κεφαλαίων των εταιρειών παραχώρησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Το αναποτελεσματικό μέρος του κέρδους ή της ζημιάς καταχωρείται απευθείας στα αποτελέσματα των εταιριών. Επομένως, ο Όμιλος στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταχωρεί το μερίδιό του αντίστοιχα με το πώς έχει καταχωρηθεί στις συνδεδεμένες εταιρείες, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 28.

ε. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος εισπράττει μεγάλο μέρος των εσόδων του από την εκτέλεση έργων στο εξωτερικό, και αρκετά σημαντικό μέρος των εσόδων αυτών προέρχεται από χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ. Στις περιπτώσεις εκτέλεσης έργων εκτός Ευρωζώνης, ο Όμιλος φροντίζει κατά το δυνατόν να συνδέει τις απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα με υποχρεώσεις στο αντίστοιχο νόμισμα, αντισταθμίζοντας στην πράξη ένα τμήμα του σχετικού συναλλαγματικού κινδύνου. Παράλληλα, ο Όμιλος προβαίνει σε μερική έστω

χρηματοοικονομική αντιστάθμιση («hedging») των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα, μέσω κατάλληλων συμβάσεων με πιστωτικά ιδρύματα.

Σύμφωνα με την ανάλυση της ευαισθησίας της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ως προς τις ενδεχόμενες μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών, η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου με συναλλαγματικό κόστος ανέρχεται σε -€1,13 εκ / +€1,13 εκ στο τέλος του 2017 για κάθε μεταβολή κατά ±1% των συναλλαγματικών ισοτιμιών στις οποίες είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, έναντι -€0,69 εκ / +€0,74 εκ στο προηγούμενο έτος. Επισημαίνεται ότι η σημαντικότερη επίδραση στα αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου από μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών για το 2017 προερχόταν κυρίως από το νόμισμα του Κατάρ, και κατά δεύτερο λόγο από τα νομίσματα της Πολωνίας και της Ιορδανίας, ενώ για το 2016 σημαντική επίδραση είχαν, κατά σειρά σπουδαιότητας, τα νομίσματα του Κατάρ, της Ιορδανίας και της Πολωνίας.

στ. Ασφαλιστικός Κίνδυνος

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της καλύπτονται από αναγνωρισμένες ασφαλιστικές εταιρίες έναντι βασικών κινδύνων που απορρέουν από την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, σχετιζόμενων με βλάβες και ζημιές του μηχανολογικού εξοπλισμού, ατυχημάτων του προσωπικού, αλλά και γεγονότων ανωτέρας βίας. Η ασφαλιστική κάλυψη διέπεται από τους συνήθεις όρους των επιμέρους συμβολαίων και κρίνεται επαρκής στο σύνολό της. Οι βασικές ασφαλίσεις παρέχουν πλήρη κάλυψη της αναπόσβεστης λογιστικής αξίας των παγίων στοιχείων του ενεργητικού από καταστροφικούς και λοιπούς κινδύνους, με έμφαση στον μηχανικό εξοπλισμό στην Ελλάδα και το εξωτερικό, αλλά και τα εκτελούμενα έργα, κατά περίπτωση. Τα επιμέρους ασφαλιστήρια συμβόλαια των έργων καλύπτουν και την αστική ευθύνη της Εταιρείας έναντι Τρίτων.

ζ. Γεωπολιτικός Κίνδυνος

Ο γεωπολιτικός κίνδυνος είναι υπαρκτός σε όλη την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική καθώς βρίσκονται σε εξέλιξη διάφορες συγκρούσεις και αναταραχές οι οποίες συνδέονται με την ανατροπή παλαιών πολιτικών καθεστώτων, την ανάδειξη νέων φανατικών θρησκευτικών ομάδων και τη διαμάχη για τον έλεγχο φυσικών πόρων και πλούτου.

Η διεθνής δραστηριότητα και επέκταση του Ομίλου εκτός Ευρώπης έχει επικεντρωθεί σε χώρες με μειωμένο γεωπολιτικό κίνδυνο, όπως η Ιορδανία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Κατάρ, κατά βάση σε συνεργασία με τον όμιλο Ιωάννου & Παρασκευαΐδη ο οποίος έχει μακρά γνώση αυτών των τοπικών αγορών.

Ο Όμιλος έχει αναστείλει τις εργασίες κατασκευής του θερμικού σταθμού παραγωγής ενέργειας ισχύος 590MW στο Deir Aamar (Phase II) κοντά στην πόλη Τρίπολη του Λιβάνου, και βρίσκεται σε διαδικασία διεθνούς διαιτησίας (βλέπε σημείωση 21α).

η. Χρηματοπιστωτικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος χρηματοδοτεί τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού του με μακροπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια και τις εργασίες του με κεφάλαια κίνησης, ενώ επίσης υποβάλλει τραπεζικές εγγυητικές επιστολές προκειμένου να συμμετάσχει σε διαγωνισμούς έργων και να διασφαλίζει την απρόσκοπτη εκτέλεση των έργων των πελατών του. Οι όροι και η τιμολόγηση αυτών των χρηματοοικονομικών προϊόντων, δηλ τα επιτόκια δανεισμού και οι προμήθειες έκδοσης εγγυητικών επιστολών, απορρέουν από διεθνείς και εγχώριες συνθήκες ρευστότητας οι οποίες δεν ελέγχονται από τον Όμιλο, παρά την διατήρηση καλών σχέσεων με το εγχώριο τραπεζικό σύστημα εν γένει. Η οικονομική κρίση των τελευταίων ετών, και ειδικότερα οι συνθήκες που οδήγησαν στα μέσα του 2015 στην επιβολή capital controls στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα και κατέστησαν αναγκαία την ανακεφαλαιοποίησή τους, έχουν δημιουργήσει συνθήκες ασφυκτικής πίεσης στη ρευστότητα των τραπεζών, και κατ' επέκταση των εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου.

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου την 31.12.2017 ανερχόταν σε €593,1 εκ έναντι €572,0 εκ στο τέλος του 2016, με το μακροπρόθεσμο σκέλος του να αποτελεί το 79,6% του συνόλου το 2017 έναντι 73,5% το 2016. Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας, ο συνολικός δανεισμός ανερχόταν σε €516,2 εκ στο τέλος του 2017 έναντι €495,5 εκ ένα έτος νωρίτερα.

Σύμφωνα με την ανάλυση της ευαισθησίας της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ως προς τις ενδεχόμενες μεταβολές του επιτοκίου Euribor, η επίδραση του χρηματοοικονομικού κόστους επί των αποτελεσμάτων και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου ανέρχεται σε -€5,19 εκ / +€5,19 εκ στο τέλος του 2017 για κάθε μεταβολή κατά ±100 μονάδες βάσης (δηλ ±1%) των επιτοκίων στα οποία είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, έναντι -€4,86 εκ / +€4,86 εκ στο προηγούμενο έτος. Για την Εταιρεία, η αντίστοιχη επίδραση ανέρχεται σε -€4,57 εκ / +€4,57 εκ στο τέλος του 2017, έναντι -€4,27 εκ / +€4,27 εκ στο τέλος του 2016.

3. Μερισματική Πολιτική

Λόγω του ζημιογόνου οικονομικού αποτελέσματος της χρήσης 2017, η διοίκηση της Εταιρείας οφείλει να προτείνει στους μετόχους τη μη διανομή μερίσματος κατά την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση για τα πεπραγμένα του 2017, η οποία έχει προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί την 28.06.2018.

4. Ίδιες Μετοχές

Στο τέλος της χρήσης 2017, τόσο η μητρική εταιρεία όσο και οι θυγατρικές της δεν κατέχουν ίδιες μετοχές. Οι γενικές συνελεύσεις των μετόχων της μητρικής εταιρείας J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ και των θυγατρικών της ουδέποτε έχουν λάβει σχετική απόφαση για την αγορά ιδίων μετοχών, και δεν έχουν πραγματοποιήσει σχετική συναλλαγή.

Γ. Σημαντικές Συναλλαγές της Εταιρείας με Συνδεδεμένα Μέρη

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας κατά την περίοδο 01.01.2017-31.12.2017 με συνδεδεμένα με αυτή μέρη κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, αφορούν συναλλαγές με θυγατρικές της (συνδεδεμένες με

αυτή επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42 του Κ.Ν.2190/20), οι οποίες εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα:

Όμιλος *(ποσά σε χιλιάδες €)*	**Έσοδα**	**Έξοδα**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
ΠΥΡΑΜΙΣ ΑΤΕ		909	2	572
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	2.046		125	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	2.016			840
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	81		25	
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20			
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				214
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	3.589		485	67
SALONICA PARK A.E.	1		15	
POLISPARK A.E.			20	
ΕΛΙΞ Α.Ε.			6	
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	34		143	
METROPOLITAN ATHENS PARK A.E.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.	1		2	
5N A.E.			130	
SC ORIOL REAL ESTATE SRL			927	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (UK) LTD LONDON				31
J&P (O) LTD - GUERNSEY			398	334
STARWARE ENTERPRISES LTD			5.152	
JOANNOU & PARASKEVAIDES (O) LTD		8.017		1
D S JOANNOU INVESTMENTS LTD				10.000
ENERSYSTEM FZE		4.983		
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε.	1		151	
ΒΑΚΩΝ Α.Ε.				
LIMASSOL MARINA LTD	75		5.579	
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		3.111	19	630
	7.864	**17.020**	**13.457**	**12.689**

Εταιρεία *(ποσά σε χιλιάδες €)*	**Έσοδα**	**Έξοδα**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
ΕΤΕΘ Α.Ε.	827	289	7.401	598

TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.	218	1.153	2.254	1.086
J&P-ΑΒΑΞ ΙΚΤΕΟ Α.Ε.			4	13
GLAVIAM	4			
J&P DEVELOPMENT A.E.	44		867	3
ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	12.569		12.792	49
ΕΡΓΟΝΕΤ	81			
MONDO TRAVEL A.E.	72	216	157	201
JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ	2.643		8.454	1.329
ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	269		728	
BONATTI J&P-AVAX Srl	5.374			
J&P ΑΒΑΞ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ			3	20
J&P-AVAX INTERNATIONAL LTD	4.681	100.674	25.690	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	2.046		125	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	2.016			840
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	128		16	
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20			
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				214
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	3.152		448	67
SALONICA PARK A.E.	1		10	
POLISPARK A.E.			20	
ΕΛΙΞ Α.Ε.			6	
VOLTERRA A.E.	105	2.428	1.700	124
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	34		143	
METROPOLITAN ATHENS PARK A.E.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.	1		2	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P(O) -J&P-AVAX J/V - QATAR			11.132	13.000
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
J/V J&P-AVAX - J&PARASKEVAIDES OV.LTD (JORDAN)			548	5.571
J/V J&P QATAR CONSPEL/J&PAVAX/J&P(O)			136	10.290
J&P (UK) LTD LONDON				31
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (O) LTD - GUERNSEY			398	334
JOANNOU & PARASKEVAIDES (O) LTD				1
LIMASSOL MARINA LTD			4.204	
D S JOANNOU INVESTMENTS LTD				10.000

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ	10.241		28.978	3.865
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		900		149
	44.526	**105.660**	**106.493**	**47.785**

Δ. Επεξηγηματική Εκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.3556/2007, όπως ισχύει)

Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε €45.039.813 και διαιρείται σε 77.654.850 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,58 η κάθε μία. Όλες οι μετοχές είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες σε άϋλη μορφή προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Περιορισμοί στην μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει η σχετική χρηματιστηριακή νομοθεσία και δεν υφίστανται περιορισμοί από το Καταστατικό της.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του Ν.3556/2007

Σύμφωνα με το μετοχολόγιο της Εταιρείας, την 27.04.2018 οι παρακάτω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό άνω του 5% επί του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας:

Ονομα Μετόχου	Συμμετοχή
Joannou & Paraskevaides (Investments) Ltd	44,18%
Κωνσταντίνος Μιτζάλης	13,93%
Κωνσταντίνος Κουβαράς	5,97%

Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Το Καταστατικό της Εταιρείας δεν προβλέπει περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου.

Συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της Εταιρείας

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

Κανόνες διορισμού και αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου & τροποποίηση του καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπονται από το Καταστατικό της Εταιρείας τόσο για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου όσο και για τις τροποποιήσεις του, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείας εξουσιοδοτείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων της να αυξάνει το μετοχικό της κεφάλαιο μέσω έκδοσης νέων μετοχών και να αποκτά ίδιες μετοχές μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών της για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα. Το Καταστατικό της Εταιρείας δεν διαφοροποιείται από την σχετική νομοθεσία στην παροχή των παραπάνω αρμοδιοτήτων. Δεν υπάρχουν σε ισχύ αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων της Εταιρείας για αγορά ιδίων μετοχών.

Σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρεία και οι οποίες τίθεται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής

Δεν υφίστανται.

Συμφωνίες που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, οι οποίες προβλέπουν αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται.

Ε. Εργασιακά και Περιβαλλοντικά Θέματα

Ο Όμιλος έχει πολυσχιδή δραστηριότητα και οι εργασίες του απλώνονται σε αρκετές χώρες εκτός Ελλάδος, απασχολώντας προσωπικό που διαθέτει μεγάλη γκάμα από δεξιότητες, ακαδημαϊκές γνώσεις και τεχνική και επιστημονική κατάρτιση. Σε όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες του ανθρώπινου δυναμικού υπάρχει συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση, είτε από στελέχη του Ομίλου είτε από εξωτερικούς εκπαιδευτές, προκειμένου να βελτιώνεται η απόδοση αλλά και η ικανοποίηση του προσωπικού. Στο ανθρώπινο δυναμικό επίσης προσφέρονται μία σειρά από πρόσθετες παροχές, όπως ομαδικό πρόγραμμα ιδιωτικής ιατροφαρμακευτικής ασφάλισης, πέρα από τα νόμιμα εργασιακά δικαιώματα.

Οι κατασκευές, ως κύρια δραστηριότητα του Ομίλου, είναι στενά συνδεδεμένες με το φυσικό περιβάλλον, τόσο του αστικού χώρου όσο και απομακρυσμένων γεωγραφικών περιοχών. Η Εταιρεία εφαρμόζει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001 και υποστηρίζει έμπρακτα τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων σε επίπεδο εργοταξίου, βάσει των διαδικασιών και των πολιτικών που έχει υιοθετήσει.

ΣΤ. Χρηματοοικονομικοί και Μη-Χρηματοοικονομικοί Βασικοί Δείκτες Επιδόσεων

1. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Ομίλου

Τα βασικά ενοποιημένα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου κατά τη χρήση 2017 και την προηγούμενη αυτής τετραετία έχουν ως εξής:

ποσά σε € '000	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Κύκλος Εργασιών	410.692	518.086	456.198	541.189	673.077
μεταβολή έτους	*(13,3%)*	*26,1%*	*(11,9%)*	*18,6%*	*24,4%*
Μεικτά Αποτελέσματα	14.108	54.740	68.271	30.502	36.783
μεταβολή έτους	*(69,3%)*	*288,0%*	*24,7%*	*(55,3%)*	*20,6%*
Κέρδη / (Ζημιές) πρό φόρων	(60.338)	(38.315)	905	(58.299)	(2.360)
μεταβολή έτους	*(923,9%)*	*36,5%*	*102,4%*	*(6540%)*	*96,0%*
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους	(61.715)	(23.804)	(37.636)	(43.170)	(10.552)
μεταβολή έτους	*(359,1%)*	*61,4%*	*(58,1%)*	*(14,7%)*	*75,6%*

Οι επιδόσεις του Ομίλου σε ενοποιημένη βάση κατά την κλειόμενη χρήση 2017 και τη συγκρίσιμη χρήση 2016 προσδιορίζονται σύμφωνα με τους παρακάτω αριθμοδείκτες:

	2016	**2017**	**Επεξήγηση**
Αριθμοδείκτες Οικονομικής Διάρθρωσης			
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	59,3%	54,0%	Κατανομή στοιχείων ενεργητικού
Πάγιο Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	40,7%	46,0%	
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	9,7%	9,7%	Κεφαλαιακή Μόχλευση
Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Παθητικού	91,1%	91,1%	Κατανομή στοιχείων παθητικού
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Παθητικού	8,9%	8,9%	
Ίδια Κεφάλαια / Πάγιο Ενεργητικό	21,8%	19,3%	Χρηματοδότηση παγίων στοιχείων από ίδια κεφάλαια
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	113,9%	115,0%	Κυκλοφοριακή ρευστότητα
Καθαρό Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Κυκλοφορούν Ενεργητικό	12,2%	13,0%	Κάλυψη ενεργητικού από κεφάλαιο κίνησης
Αριθμοδείκτες Οικονομικής Απόδοσης			
Καθαρά Αποτελέσματα Προ Φόρων / Σύνολο Κύκλου Εργασιών	(10,8%)	(0,4%)	Περιθώριο κέρδους πρό φόρων
Καθαρά Αποτελέσματα Προ Φόρων / Ίδια Κεφάλαια	(50,4%)	(2,1%)	Απόδοση ιδίων κεφαλαίων
Μεικτά Αποτελέσματα / Σύνολο Κύκλου Εργασιών	5,6%	5,5%	Μικτό περιθώριο κέρδους

2. Αποτελέσματα 2017

Τα αποτελέσματα του Ομίλου το 2017 επιβαρύνθηκαν με τις παρακάτω έκτακτες και μη οργανικές χρεώσεις, συνολικού ύψους €4,7 εκ (2016: €59,3 εκ):

- διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων και άλλων προβλέψεων, ύψους €4,6 εκ (έναντι €30,5 εκ το 2016),
- απομείωση της συνολικής αξίας των συμμετοχών του Ομίλου ύψους €0,1 εκ (έναντι €28,8 εκ το 2016),

Κατόπιν της λογιστικοποίησης των παραπάνω έκτακτων επιβαρύνσεων για το 2017, το συνολικό αποτέλεσμα του Ομίλου για το έτος ήταν ελαφρά ζημιογόνο.

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ενισχύθηκε κατά 24,4% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα €673,1 εκ το 2017 έναντι των €541,2 εκ του 2016, με το β' εξάμηνο να παρουσιάζει αύξηση έναντι του α' εξαμήνου του 2017, και κυρίως έναντι του αντίστοιχου εξαμήνου του 2016.

Το μεικτό κέρδος των ενοποιημένων αποτελεσμάτων αυξήθηκε στα €36,8 εκ το 2017 έναντι €30,5 εκ το 2016, με το σχετικό περιθώριο κέρδους να μειώνεται οριακά στο 5,5% από 5,6%. Η ενίσχυση στη μεικτή κερδοφορία οφείλεται στη μετάβαση σε πιο ευνοϊκό στάδιο οικονομικής απόδοσης ορισμένων έργων του Ομίλου τα οποία ξεκίνησαν σε προηγούμενες περιόδους σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Το αποτέλεσμα πρό φόρων του Ομίλου το 2017 ήταν ζημία ύψους €2,4 εκ έναντι ζημίας €58,3 εκ το 2016, επιβαρυμένα με τις προαναφερθείσες απομειώσεις στοιχείων του ενεργητικού και απομειώσεις υπεραξίας, συνολικού ύψους €4,7 εκ. Το καθαρό αποτέλεσμα μετά φόρων ήταν ζημιογόνο κατά €10,6 εκ για το έτος, έναντι ζημίας €43,2 εκ το 2016. Το καθαρό αποτέλεσμα για τους μετόχους του Ομίλου, δηλαδή μετά από φόρους & τα δικαιώματα μειοψηφίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, κινήθηκε ανάλογα, παρουσιάζοντας ζημία ύψους €10,3 εκ το 2017 έναντι ζημίας €42,6 εκ το 2016.

Το αποτέλεσμα EBITDA, δηλαδή πρό φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων και αποσβέσεων, στο σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου, εμφάνισε κέρδος ύψους €49,9 εκ το 2017 έναντι €49,8 εκ το 2016.

Το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος ανήλθε σε €37,4 εκ το 2017, παρουσιάζοντας άνοδο έναντι του 2016 όταν είχε ανέλθει σε €32,7 εκ, ως αποτέλεσμα της γενικότερης ανόδου του επιπέδου του δανεισμού του Ομίλου κατά τη διάρκεια του 2017 λόγω και της έναρξης της πλήρους ενοποίησης των οικονομικών στοιχείων της θυγατρικής Volterra. Ειδικότερα, ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου αυξήθηκε από €486,3 εκ στα τέλη του 2016 σε €498,9 εκ στα μέσα του 2017, για να καταλήξει στα €519,6 εκ στο τέλος του έτους.

Η διοίκηση δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην προσεκτική διαχείριση του ταμειακού προγραμματισμού, ταυτόχρονα όμως πραγματοποιούνται συνεχώς επενδύσεις κυρίως σε έργα παραχώρησης, ενώ απαιτούνται και σημαντικά κεφάλαια κίνησης για την έναρξη νέων έργων. Η αύξηση του δανεισμού

του Ομίλου κατά το 2017 δεν αναμένεται να ανατρέψει τη γενικότερη πορεία συγκράτησης του δανεισμού του Ομίλου, καθώς έχει ξεκινήσει η εισροή μερισμάτων από τις εταιρίες παραχώρησης στις οποίες συμμετέχει, με αιχμή την Αττική Οδό.

Σύμφωνα με τα απλά και ενοποιημένα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης 2017, η Εταιρεία καλύπτει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες ρευστότητας, κεφαλαιακής επάρκειας και κερδοφορίας, πλήν ορισμένων για τους οποίους παραχωρήθηκαν απαλλαγές (waiver) από τους Ομολογιούχους, οι οποίοι περιλαμβάνονται στις συμβάσεις που υπέγραψε στα τέλη του 2014 με Ελληνικές τράπεζες για την έκδοση κοινοπρακτικών ομολογιακών δανείων ύψους €238 εκατομμυρίων και €187 εκατομμυρίων, και τροποποιήθηκαν τον Απρίλιο 2018 ως προς το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής και το επιτοκιακό περιθώριο.

Το κυκλοφορούν ενεργητικό συρρικνώθηκε αισθητά κατά €105,0 εκ στη διάρκεια του 2017, κυρίως λόγω της υποχώρησης των απαιτήσεων από κατασκευαστικά συμβόλαια και των πελατών & λοιπών απαιτήσεων. Ειδικότερα, οι απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια σημείωσαν πτώση κατά €40,0 εκ το 2017 στα €133,8 εκ καθώς ολοκληρώθηκαν τα έργα των οδικών παραχωρήσεων και τιμολογήθηκε σημαντικός όγκος εργασιών, ενώ το κονδύλι των πελατών & λοιπών απαιτήσεων κατέγραψε μείωση €52,6 εκ εντός του 2017, ανερχόμενο σε €415,2 εκ στο τέλος του έτους έναντι €467,7 εκ το 2016.

Παράλληλα, ο Όμιλος προχώρησε εντός του 2017 στην διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων και λοιπών προβλέψεων ύψους €4,6 εκ έναντι €30,5 εκ το 2016. Η μείωση των απαιτήσεων από πελάτες το 2017, τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και της Εταιρείας, οφείλεται στην ολοκλήρωση μεγάλων έργων, κυρίως στην Ελλάδα. Σημειώνεται ότι τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου μειώθηκαν κατά €12,2 εκ εντός του 2017.

Οι μη-δανειακές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς προμηθευτές μειώθηκαν κατά €58,7 εκ στη διάρκεια του 2017, φτάνοντας τα €443,3 εκ στο τέλος του έτους από €502,0 εκ στο τέλος του 2016, στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής διαχείρισης της ρευστότητας του Ομίλου και κάλυψης των υποχρεώσεων έναντι των προμηθευτών. Η μείωση των προμηθευτών και των προκαταβολών το 2017, τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και της Εταιρείας, οφείλεται κυρίως στον περιορισμένο ρυθμό ανάληψης νέων έργων σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Στο τέλος του 2017 ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου ανήλθε σε €471,9 εκ έναντι €420,5 εκ στο προηγούμενο έτος, χρηματοδοτώντας σε μεγάλο βαθμό τις μακροχρόνιες επενδύσεις σε πάγια στοιχεία ενεργητικού, όπως τα αιολικά πάρκα της Volterra, και συμμετοχές σε παραχωρήσεις.

Παρά την υποχώρηση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων στα €109,8 εκ στο τέλος του 2017 έναντι €115,8 εκ στο προηγούμενο έτος λόγω της ζημιογόνου χρήσεως, η κεφαλαιακή δομή του Ομίλου επαρκεί για την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών του και αντιστοιχεί σε εσωτερική αξία €1,41 ανά μετοχή. Η αξία των συμμετοχών του Ομίλου αυξήθηκε ελαφρά κατά τη διάρκεια του 2017, φτάνοντας τα €246,8 εκ στο τέλος του έτους έναντι €238,0 εκ το 2016.

Το κονδύλι «Λοιπές Προβλέψεις και Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις» σε επίπεδο Ομίλου μειώθηκε στα €32,1 εκ στο τέλος του 2017 έναντι €49,2 εκ το προηγούμενο έτος.

Η ανάλυση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου ανά τομέα δραστηριότητας για το 2017 έχει ως εξής:

ποσά σε ευρώ	**Κατασκευές**	**Παραχωρήσεις**	**Ενέργεια**	**Λοιπές Δραστηριότητες**	**Σύνολο**
Καθαρές Πωλήσεις ανά Τομέα	604.218.607	5.451.504	48.035.880	15.371.041	673.077.032
Μεικτό Κέρδος	30.965.405	(1.294.467)	2.572.698	4.539.187	36.782.823
Κέρδος Εκμετάλλευσης	13.083.932	25.284.973	298.408	(3.923.415)	34.743.899
Χρημ/κά Αποτελέσματα					(37.103.499)
Κέρδη / (Ζημές) προ Φόρων					(2.359.601)
Φόρος					(8.192.524)
Κέρδη / (Ζημές) μετά Φόρων					(10.552.124)
Αποσβέσεις	9.767.249	204.772	28.887	435.749	10.436.657
Κέρδη Προ Φόρων, χρηματοδοτικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	27.374.158	25.489.746	496.368	(3.487.665)	49.872.607

Η ανάλυση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου ανά γεωγραφικό τομέα για το 2017 έχει ως εξής:

ποσά σε ευρώ	**Ελλάδα**	**Εξωτερικό**	**Σύνολο**
Καθαρές Πωλήσεις ανά Τομέα	408.437.865	264.639.168	673.077.032
Μεικτό Κέρδος	(2.340.114)	39.122.937	36.782.823
Κέρδος Εκμετάλλευσης	5.455.588	29.288.311	34.743.899
Χρημ/κά Αποτελέσματα	(22.178.209)	(14.925.290)	(37.103.499)
Κέρδη / (Ζημές) προ Φόρων	(16.722.621)	14.363.020	(2.359.601)
Φόρος	(8.202.577)	10.053	(8.192.524)
Κέρδη / (Ζημές) μετά Φόρων	(24.925.198)	14.373.073	(10.552.124)
Αποσβέσεις	8.381.621	2.055.036	10.436.657
Κέρδη Προ Φόρων, χρηματοδοτικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	18.446.902	31.425.705	49.872.607

Σε επίπεδο μητρικής Εταιρείας, ο κύκλος εργασιών το 2017 σημείωσε άνοδο στα €566,8 εκ από €472,2 εκ το 2016, όμως το μεικτό κέρδος μειώθηκε σε €23,2 εκ το 2017 από €38,3 εκ το προηγούμενο έτος καθώς το κόστος πωλήσεων αυξήθηκε με ταχύτερο ρυθμό, φτάνοντας τα €543,6 εκ το 2017 έναντι

€433,9 εκ το 2016. Η πτώση της μεικτής κερδοφορίας της μητρικής Εταιρείας σε σχέση με τον αυξημένο κύκλο εργασιών της, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αρνητική συγκυρία της ολοκλήρωσης ορισμένων μεγάλων κερδοφόρων έργων στα μέσα του 2017, περιορίζοντας το μεικτό περιθώριο κέρδους της Εταιρείας στο 4,1% το 2017 από 8,1% το 2016.

Το κονδύλι των κερδών από συγγενείς εταιρείες της μητρικής Εταιρείας αυξήθηκε το 2017 φτάνοντας τα €32,8 εκ έναντι €22,8 εκ το 2016, λόγω αυξημένων κερδών από παραχωρήσεις.

Το αποτέλεσμα πρό φόρων, χρηματοδοτικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων της μητρικής Εταιρείας το 2017 κατέγραψε κέρδος €49,6 εκ έναντι €50,7 εκ κατά το προηγούμενο έτος.

3. Δραστηριότητα ανά κλάδο

Κλάδος Κατασκευών

Ο κλάδος των κατασκευών παρουσίασε αυξημένη δραστηριότητα το 2017 σε σχέση με το 2016. Στο α' εξάμηνο ο βασικός λόγος της ανόδου ήταν η ολοκλήρωση των εργασιών και η επίσημη παράδοση των κύριων οδικών παραχωρήσεων της χώρας μας, ενώ στο β' εξάμηνο η δραστηριότητα επιταχύνθηκε λόγω της καλής πορείας εκτέλεσης μεγάλων έργων του Ομίλου κυρίως στην Ελλάδα, όπως ο αγωγός ΤΑΡ και η επέκταση του μετρό Αθηνών.

Στο εξωτερικό συνεχίστηκε επίσης με ικανοποιητικό ρυθμό η κατασκευή των αναληφθέντων έργων, κυρίως τα οδικά τμήματα στο Κατάρ, το ενεργειακό κέντρο στο Ιράκ και η επέκταση του έργου στη Μαρίνα Λεμεσού. Η συμμετοχή του διεθνούς σκέλους των κατασκευών στο μείγμα εσόδων του Ομίλου διευρύνθηκε περαιτέρω το 2017, εισφέροντας 39,3% των συνολικών εσόδων του, έναντι ποσοστού 36,5% το 2016.

Ενεργειακά (Σταθμοί Ενέργειας & LNG)

Τα κυριότερα ενεργειακά έργα του Ομίλου σε εξέλιξη είναι η κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου ΤΑΡ στη βόρεια Ελλάδα, η μελέτη & κατασκευή σταθμού ενέργειας ισχύος 1.500MW στο Ιράκ, και η μελέτη & κατασκευή συστήματος αποθείωσης καυσαερίων στη λιγνιτική μονάδα V ισχύος 375MWe του σταθμού παραγωγής ενέργειας του Αγίου Δημητρίου στην Κοζάνη. Ο Όμιλος ευελπιστεί ότι η εμπειρία από τα εκτελούμενα έργα θα βοηθήσει στην διεκδίκηση και άλλων ανάλογων έργων, κυρίως στο εξωτερικό όπου η ζήτηση για μελέτη & κατασκευή από εξειδικευμένους κατασκευαστές είναι πολύ υψηλή.

ΑΠΕ & Εμπορία Ενέργειας

Ο όμιλος από τον Ιανουάριο 2017 κατέχει το 100% των μετοχών της εταιρίας Volterra AE. Η Volterra AE κατέχει με την σειρά της το σύνολο των μετοχών τεσσάρων εταιριών και δραστηριοποιείται στους κάτωθι τομείς:

- Ανάπτυξη έργων με στόχο την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κυρίως από ΑΠΕ
- Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην λιανική αγορά με την ιδιότητα του παρόχου

- ❖ Χονδρική αγορά στο διασυνοριακό σύστημα (εισαγωγές-εξαγωγές) κυρίως μεταξύ Ελλάδας – Ιταλίας και Βαλκανικών χωρών

Στον τομέα της Παραγωγής Ενέργειας, η Volterra διαθέτει ένα χαρτοφυλάκιο έργων περίπου 338MW (11 έργα), τα οποία βρίσκονται σε διάφορα στάδια ανάπτυξης και αφορούν ανάπτυξη μονάδων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Όλα τα έργα αναπτύσσονται εσωτερικά από μηδενική βάση (green-field) από την εταιρεία και σε συνεργασία με εξωτερικούς συμβούλους, ενώ είναι στην πλειοψηφία τους Αιολικά Πάρκα.

Εντός του 2017 ολοκληρώθηκε η χρηματοδότηση και ξεκίνησε η κατασκευή Αιολικού Πάρκου ισχύος 16MW πλήρως αδειοδοτημένου στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας στην θέση Κουρομάνδρι- Ριγανόλακκα. Σήμερα η κατασκευή του έχει σχεδόν ολοκληρωθεί και αναμένεται να ξεκινήσει την παραγωγή ενέργειας εντός του τρέχοντος έτους, ενώ σε πιλοτική λειτουργία προγραμματίζεται να τεθεί το προσεχές δίμηνο.

Επιπλέον, Αιολικό Πάρκο ισχύος 43MW, πλήρως αδειοδοτημένο (Άδεια Εγκατάστασης, Σύμβαση Σύνδεσης, Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας), βρίσκονται σε διαδικασία ολοκλήρωσης της χρηματοδότησης του και ο στόχος είναι να ξεκινήσει η κατασκευή του το Γ' τρίμηνο του 2018. Σε τελικό στάδιο ανάπτυξης βρίσκονται επίσης έργα ισχύος 60MW (3 Αιολικά Πάρκα), καθώς και 2,7MW (1 Φωτοβολταϊκό Πάρκο) τα οποία θα μπορούν να συμμετέχουν στην ανταγωνιστική διαδικασία που αναμένεται να πραγματοποιηθεί από τη ΡΑΕ μέσα στο 2018.

Στα πλαίσια κοινής υλοποίησης/κατασκευής έργων μεγάλης κλίμακας, η εταιρεία διερευνά συνεργασίες/συνέργειες με άλλες εταιρείες του κλάδου παραγωγής ενέργειας.

Στον τομέα της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην λιανική αγορά με την ιδιότητα του παρόχου ηλεκτρισμού, η εταιρία αυξάνει συνεχώς τα μεγέθη της και διευρύνει την πελατειακή της βάση. Στο χαρτοφυλάκιο των πελατών περιλαμβάνονται βιομηχανίες, καταστήματα, μεγάλα ξενοδοχεία, βιοτεχνίες, κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και κατοικίες. Στοχεύοντας στην αύξηση του μεριδίου αγοράς με έμφασή σε επέκταση στη Χαμηλή και στη Μέση Τάση, η εταιρεία προγραμματίζει και υλοποιεί μια σειρά ενεργειών προς αυτή την κατεύθυνση. Ειδικότερα το 2017 η εταιρεία έθεσε τις εξής προτεραιότητες:

1. Την διεύρυνση της πελατειακής βάσης της εταιρίας με ενίσχυση της επέκτασης σε Οικιακές παροχές
2. Την επέκταση του Δικτύου Συνεργατών της, με σκοπό την παρουσία στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα όλης της χώρας
3. Την ενίσχυση του ονόματος και της αναγνωρισιμότητας της στην αγορά (brand awareness) με την υλοποίηση νέας διαφημιστικής καμπάνιας σε τοπικό και πανελλαδικό επίπεδο, κυρίως μέσω ραδιοφωνικής προβολής
4. Μετά την απόκτηση άδειας προμήθειας φυσικού αερίου, την προετοιμασία για την ενεργοποίηση της εταιρίας και στην προμήθεια φυσικού αερίου μαζί με το ηλεκτρικό ρεύμα

Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της, η Volterra συμμετείχε επιτυχώς σε όλες τις δημοπρασίες ΝΟΜΕ που έχουν πραγματοποιηθεί έως και σήμερα (πώληση ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από λιγνιτικές μονάδες της ΔΕΗ σε ιδιώτες προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας) προκειμένου να καλύψει τη ζήτηση των πελατών της και να βελτιώσει το κόστος προμήθειας.

Στην Χονδρική αγορά, που αφορά το διασυνοριακό εμπόριο, η Volterra συνάπτει μακροχρόνιες και βραχυπρόθεσμα συμβόλαια με αντικείμενο την Εισαγωγή ή Εξαγωγή Ενέργειας. Οι εμπορικές της δραστηριότητες αφορούν ετήσια, μηνιαία, αλλά και ημερήσια συμβόλαια διακίνησης ενέργειας στις διασυνδέσεις με Ιταλία, Βουλγαρία και FYROM. Στόχος της εταιρίας είναι η διεύρυνση των συνεργασιών της με καινούργιες εταιρείες αυξάνοντας συνεχώς τον όγκο διακινούμενης ενέργειας.

Η αναπτυξιακή πορεία της εταιρείας τόσο στον τομέα των έργων όσο και στην προμήθεια και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας, αντανακλάται στην αύξηση των μεγεθών της. Για την υποστήριξη των αυξανόμενων δραστηριοτήτων της εταιρείας, η διοίκηση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των υποδομών και λειτουργιών της εταιρίας, τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε εξελιγμένα πληροφοριακά συστήματα, με βασικό γνώμονα την αύξηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της.

Ακίνητα

Η δραστηριότητα της ανάπτυξης ακινήτων του Ομίλου προωθείται μέσω της θυγατρικής J&P Development ΑΕ. Τα τελευταία χρόνια λόγω της κρίσης στην αγορά ακινήτων η Εταιρεία δεν έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη νέων ακινήτων, και εστιάζει στην προώθηση των διαδικασιών αδειοδότησης δόμησης για ορισμένες ιδιόκτητες εκτάσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, και την περιστασιακή πώληση κάποιων από τις διαθέσιμες κατοικίες που είχαν αναπτυχθεί τα προηγούμενα έτη.

Με δεδομένο ότι δεν αναμένεται σημαντική μεταβολή των οικονομικών συνθηκών στη χώρα μας το επόμενο διάστημα, η εγχώρια αγορά ακινήτων και κατ' επέκταση η J&P Development δεν προβλέπεται να ανακάμψει και να παρουσιάσει ουσιαστική βελτίωση των αποτελεσμάτων της πριν το 2018.

Παραχωρήσεις

Ο Όμιλος περιλαμβάνει στις οικονομικές καταστάσεις του χαμηλά ποσά εσόδων από τις παραχωρήσεις στις οποίες συμμετέχει, διότι δεν κάνει ολική ενοποίησή τους πλήν της Μαρίνας Αθηνών και του ΣΔΙΤ των σχολικών κτιρίων της Αττικής. Στα αποτελέσματα 2017 του Ομίλου περιλαμβάνεται το μερίδιο κερδών από συγγενείς εταιρείες για τη συμμετοχή του στις παραχωρήσεις, όπως της Αττικής Οδού, της Γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου, του Αυτοκινητόδρομου Αιγαίου κλπ.

Παρά τις φυσιολογικές διακυμάνσεις στα έσοδα και τα μερίσματα αυτών των παραχωρήσεων ανάλογα με την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης στη χώρα μας, η πορεία των συγκεκριμένων παραχωρήσεων κινείται ανάλογα με τις μακροχρόνιες προβλέψεις λόγω του κομβικού χαρακτήρα τους στις τοπικές μεταφορές και την κυκλοφορία οχημάτων. Επομένως δεν αναμένεται να υπάρξει

πρόβλημα στην είσπραξη μερισμάτων από τις συγκεκριμένες παραχωρήσεις. Η παραχώρηση της Μαρίνας Λεμεσού στην Κύπρο εμφανίζει σαφώς καλύτερες προοπτικές.

Facility Management

Στον τομέα του Facility Management ο Όμιλος δραστηριοποιείται με ιδιαίτερη επιτυχία μέσω της θυγατρικής Task J&P –ΑΒΑΞ ΑΕ, η οποία διαθέτει ένα καλό πελατολόγιο τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Η Εταιρεία παραμένει σταθερά κερδοφόρος και εκτελεί πάσης φύσεως εργασίες για τη διαχείριση και συντήρηση εγκαταστάσεων, επιχειρήσεων και κτιρίων.

Οι προοπτικές δείχνουν θετικές καθώς η στόχευση του πελατολογίου αποτρέπει την αναγκαιότητα για υψηλές επισφάλειες και βασίζεται σε μακροχρόνιες συμβάσεις και σχέσεις με τον πελάτη.

ΣΤ. Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης

Στην παρούσα Οικονομική Έκθεση παρατίθενται ορισμένοι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης (ΕΔΜΑ / «Alternative Performance Measures», βάσει των ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures της 05.10.2015), εκτός Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) που απορρέουν από τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι ΕΔΜΑ δεν υποκαθιστούν άλλα οικονομικά μεγέθη και ιστορικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες του Ομίλου που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Δ.Π.Χ.Α., αλλά χρησιμοποιούνται για λόγους καλύτερης κατανόησης των οικονομικών επιδόσεων του Ομίλου από το επενδυτικό κοινό.

Οι ΕΔΜΑ που χρησιμοποιούνται κατά την δημοσίευση των Ετήσιων και Ενδιάμεσων Εξαμηνιαίων Οικονομικών Εκθέσεων του Ομίλου είναι οι εξής:

1. Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)

ποσά σε € '000	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Κέρδη πρό φόρων (Α)	(2.360)	(58.299)	(14.299)	(53.004)
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα (Β)	(37.103)	(32.597)	(34.917)	(28.565)
Επενδυτικά Αποτελέσματα / Προσαρμογή για Μη Ταμειακά Αποτελέσματα (Γ)	(4.692)	(67.744)	(21.774)	(70.076)
Αποσβέσεις (Δ)	10.437	7.780	7.248	5.074
EBITDA, Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (Α - Β – Γ + Δ)	**49.873**	**49.823**	**49.640**	**50.711**

Τα Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ορίζονται και υπολογίζονται βάσει της Εγκυκλίου αρ. 34 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως εξής: Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) = Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων +/- Χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα + Συνολικές αποσβέσεις (ενσωμάτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων). Η κερδοφορία EBITDA χρησιμοποιείται ευρέως από τους

χρηματοοικονομικούς αναλυτές και τις τράπεζες προκειμένου να εκτιμηθεί η δυνατότητα εξυπηρέτησης του δανεισμού των επιχειρήσεων από την παραγόμενη ταμειακή ροή.

2. Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης

ποσά σε € '000	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Συνολικός Δανεισμός (Α)	593.110	572.001	516.185	495.547
Ίδια Κεφάλαια (Β)	109.751	115.775	251.285	253.035
Κεφαλαιακή Μόχλευση (Α / Β)	**5,40**	**4,94**	**2,05**	**1,96**

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης υπολογίζεται ως ο λόγος του αθροίσματος Βραχυπρόθεσμων Δανείων πλέον Μακροπρόθεσμων Δανείων τέλους χρήσης προς το Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων τέλους χρήσης. Ο δείκτης εξετάζει τη σχέση μεταξύ δανειακών και ιδίων κεφαλαίων προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον η επιχείρηση είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένη ή παρουσιάζει υπερβολική εξάρτηση από τραπεζικό δανεισμό και ξένα κεφάλαια.

3. Καθαρός Δανεισμός

ποσά σε € '000	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Ομολογιακά Δάνεια	(435.639)	(381.040)	(410.474)	(369.695)
Δάνεια Jessica / EBRD (χρηματοδότηση επενδύσεων)	(30.807)	(32.789)	0	0
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός - βραχυπρόθεσμο σκέλος	(22.810)	(49.613)	(22.810)	(48.450)
Leasing	(9.028)	(10.196)	(1.101)	(1.315)
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	(94.826)	(98.364)	(81.800)	(76.087)
Συνολικός Δανεισμός (Α)	(593.110)	(572.001)	(516.185)	(495.547)
Ταμειακά Διαθέσιμα (Β)	73.509	85.699	59.386	68.123
Καθαρός Δανεισμός (Α + Β)	**(519.601)**	**(486.301)**	**(456.799)**	**(427.424)**

Ο Καθαρός Δανεισμός υπολογίζεται με την αφαίρεση των Καθαρών Διαθεσίμων από το Σύνολο του Βραχυπρόθεσμου και Μακροπρόθεσμου Δανεισμού. Ως δείκτης μέτρησης απόδοσης, ο καθαρός δανεισμός δίνει μία άμεση εικόνα της δυνατότητας μίας επιχείρησης να αποπληρώσει όλο ή μέρος του δανεισμού της κάνοντας χρήση μόνο των ταμειακών διαθεσίμων της.

4. Ελεύθερη Ταμειακή Ροή

ποσά σε € '000	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Κέρδη πρό φόρων	(2.360)	(58.299)	(14.299)	(53.004)
Λοιπές Ταμειακές Ροές	27.629	67.362	32.397	79.763

Μεταβολή στο Κεφάλαιο Κίνησης	(16.879)	25.305	18.262	41.630
Λειτουργική Ταμειακή Ροή (Α)	8.391	34.368	(164)	68.389
Καθαρή Επενδυτική Ταμειακή Ροή (Β)	(41.690)	(32.450)	(29.217)	(58.520)
Ελεύθερη Ταμειακή Ροή (Α + Β)	**(33.299)**	**1.919**	**(29.381)**	**9.869**

Η Ελεύθερη Ταμειακή Ροή υπολογίζεται με την αφαίρεση της Καθαρής Επενδυτικής Ταμειακής Ροής από την Λειτουργική Ταμειακή Ροή. Ως οικονομικό μέγεθος, η ελεύθερη ταμειακή ροή απεικονίζει τα μετρητά που παράγει μία επιχείρηση από την τακτική λειτουργία της μετά την πληρωμή για επενδύσεις σε στοιχεία ενεργητικού. Η παραγωγή θετικής ελεύθερης ταμειακής ροής επιτρέπει την χρηματοδότηση νέων δραστηριοτήτων και την μείωση του δανεισμού, ενώ κάθε αρνητικό αποτέλεσμα πρέπει να καλυφθεί με την άντληση νέων κεφαλαίων από τους μετόχους και το τραπεζικό σύστημα.

Ζ. Εκτιμήσεις & Προοπτικές για το 2018

Η πρόοδος που έχει συντελεστεί στην υλοποίηση των διαφόρων μνημονιακών υποχρεώσεων και προαπαιτούμενων ενεργειών για την Ελληνική οικονομία δεν αποτελεί επαρκή συνθήκη για την επιστροφή του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και των μακροοικονομικών συνθηκών στην κανονικότητα. Η έλλειψη ορατότητας για την επίτευξη ουσιαστικής και διατηρήσιμης ανάκαμψης του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος από το τρέχον έτος, επηρεάζει αναπόφευκτα και τον κατασκευαστικό κλάδο.

Μετά από μία παροδική ανάκαμψη της δραστηριότητας μέχρι τα μέσα περίπου του 2017, παρατηρείται εκ νέου υποχώρηση στον όγκο της εγχώριας αγοράς κατασκευών, καθώς δεν έχουν προχωρήσει οι εξαγγελθείσες διαδικασίες για την προώθηση μεγάλων έργων, όπως η 4η γραμμή του Αττικού Μετρό, το αεροδρόμιο στο Καστέλλι, η υποθαλάσσια ζεύξη της Σαλαμίνας, ή άλλα έργα που σχετίζονται με ιδιωτικοποιήσεις όπως το Ελληνικό. Με δεδομένο ότι στα δημόσια έργα που δημοπρατούνται στην εγχώρια αγορά ο ανταγωνισμός οδηγεί σε προσφορές με ιδιαίτερα υψηλές εκπτώσεις έναντι του προϋπολογισμού υπηρεσίας, η εξέλιξη της αγοράς κατασκευών στο 2018 μάλλον θα καθοριστεί από τη δυνατότητα των Ελληνικών κατασκευαστικών ομίλων να αναλάβουν και να εκτελέσουν έργα με προϋποθέσεις κερδοφορίας στο εξωτερικό.

Για τον Όμιλο J&P-ΑΒΑΞ, το 2017 ξεκίνησε ουσιαστικά να καταγράφεται η δραστηριότητα ορισμένων έργων μεγάλης κλίμακας που είχαν αναληφθεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ιδίως στο Ιράκ και το Κατάρ. Τα έργα αυτά θα βρεθούν στον υψηλότερο ρυθμό εκτέλεσης εντός του 2018, ενώ ο Όμιλος συνεχίζει να διεκδικεί επιλεκτικά ορισμένα έργα, κυρίως ενεργειακού χαρακτήρα, στις αγορές της Μέσης Ανατολής και του Περσικού Κόλπου.

Επισημαίνεται ότι στο τέλος του 2017 το ανεκτέλεστο υπόλοιπο του Ομίλου, δηλαδή το τμήμα των υπογεγραμμένων συμβάσεων που δεν έχει αποτυπωθεί στις οικονομικές καταστάσεις ως προς την παραγωγή εσόδων και εξόδων, ανερχόταν σε €1,23 δις, μειωμένο έναντι περίπου €1,7 δις της προηγούμενης χρονιάς. Από το παραπάνω ποσό του ανεκτέλεστου υπόλοιπου, τα έργα στην εγχώρια

αγορά αντιπροσωπεύουν ποσοστό 75% ενώ τα διεθνή έργα ποσοστό 25% (έναντι αναλογίας 69% - 31% αντίστοιχα στο τέλος του 2016). Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο του Ομίλου κρίνεται επαρκές για τη αδιάλλειπτη λειτουργία του Ομίλου σε μεσοπρόθεσμο τουλάχιστον ορίζοντα, όμως είναι εξαιρετικά παρακινδυνευμένο και με μεγάλη πιθανότητα απόκλισης να καταγραφεί πρόβλεψη για την πορεία των βασικών οικονομικών μεγεθών του Ομίλου το 2018 ή σε ακόλουθη περίοδο.

Η. Σημαντικές Εξελίξεις & Γεγονότα από τη λήξη της χρήσης 2017 μέχρι την ημέρα υποβολής της Έκθεσης

Υποβολή δημόσιας πρότασης προς μετόχους ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ

Τον Δεκέμβριο 2017 η Εταιρεία υπέβαλλε προαιρετική δημόσια πρόταση προς τους μετόχους της ΑΘΗΝΑ προκειμένου να αγοράσει έως και το 100% των μετοχών, έχοντας ήδη ποσοστό ελέγχουν άνω του 99%. Μετά την ολοκλήρωση στις αρχές του 2018 της περιόδου αποδοχής της δημόσιας πρότασης, η Εταιρεία συνέχισε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία να αγοράζει μετοχές («sell out») μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών για περίοδο τριών μηνών. Στις αρχές του Απριλίου 2018, η Εταιρεία υπέβαλε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την εξάσκηση του δικαιώματος εξαγοράς («squeeze out») των μετόχων της ΑΘΗΝΑ, απαιτώντας τη μεταβίβαση και των υπολοίπων μετοχών της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ έναντι του αρχικά προσφερόμενου τιμήματος των €0,70 ανά μετοχή. Μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Οικονομικής Έκθεσης, δεν έχει ληφθεί η σχετική εγκριτική απόφαση για την υλοποίηση του squeeze-out.

Σύμφωνα με το Πληροφοριακό Δελτίο της δημόσιας πρότασης, μετά την έγκριση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του αιτήματος για squeeze out, η Εταιρεία προτίθεται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ με θέμα τη λήψη απόφασης για τη διαγραφή των Μετοχών της Εταιρείας από το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Στη συνέχεια, θα κινήσει διαδικασία πλήρους απορρόφησής της σύμφωνα με όσα έχει δηλώσει στην ενότητα 1.4 του Πληροφοριακού Δελτίου της Προαιρετικής Δημόσιας Πρότασης το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την 08.12.2017.

Τροποποίηση Όρων Κοινοπρακτικών Ομολογιακών Δανείων

Εντός του Απριλίου 2018, εγκρίθηκε από τις τράπεζες τροποποίηση των όρων των δύο Κοινοπρακτικών Ομολογιακών Δανείων (ΚΟΔ) της Εταιρείας, και συγκεκριμένα τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής και επέκταση του χρονοδιαγράμματος κατά δύο (2) έτη, με παράλληλη μείωση του επιτοκιακού περιθωρίου. Τοιουτοτρόπως παρέχεται η δυνατότητα στην Εταιρεία να μπορεί να εξυπηρετεί τα δύο ΚΟΔ, χωρίς ουσιαστική επιβάρυνση του κατασκευαστικού κλάδου

Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση

α. Επιχειρηματικό Μοντέλο

Η τρέχουσα δομή του Ομίλου έχει προκύψει από τη συνέννωση των κατασκευαστικών εταιρειών ΑΒΑΞ ΑΕ και J&P ΕΛΛΑΣ ΑΕ στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Οι μετοχές του Ομίλου διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών καθώς η πρώην ΑΒΑΞ ΑΕ είχε εισαχθεί στο χρηματιστήριο το 1994. Ο

όμιλος της J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ δραστηριοποιείται κυρίως στους κλάδους των κατασκευών και της διαχείρισης παραχωρήσεων, ενώ μέσω θυγατρικών παρουσιάζει μία σειρά από συμπληρωματικές δραστηριότητες, όπως η ανάπτυξη ακινήτων, οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η εμπορία ενέργειας, ο τεχνικός έλεγχος οχημάτων και η διαχείριση εγκαταστάσεων (Facility Management). Ο Όμιλος της J&P-ΑΒΑΞ έχει σημαντική παρουσία στα μεγαλύτερα έργα της χώρας μας, αλλά και στη διεθνή αγορά με έμφαση στην Κύπρο, τη Μέση Ανατολή και τον Περσικό Κόλπο.

Η οικονομική και τεχνική αξιολόγηση τεχνικών έργων και επενδύσεων σε παραχωρήσεις, προκειμένου να κατατεθούν οι σχετικές προσφορές κατά τη διαγωνιστική φάση των έργων αυτών, αποτελεί θεμελιώδη δραστηριότητα της Εταιρείας. Το στελεχιακό δυναμικό στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου ασχολείται επίσης με τον νομικό έλεγχο των συμβάσεων, την ασφαλιστική κάλυψη των έργων, του μηχανολογικού εξοπλισμού και του εργατικού δυναμικού, καθώς επίσης με τη λογιστική και ταμειακή παρακολούθηση των έργων. Οσον αφορά όμως στην εκτέλεση των εργασιών, είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία στελεχών του τεχνικού και του οικονομικού τομέα στα κατά τόπους εργοτάξια σε μόνιμη και περιοδική βάση.

β. Εφαρμοζόμενες Πολιτικές της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει την συνολική ευθύνη για το προσδιορισμό των στόχων και των πολιτικών της διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου, και έχει εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου να σχεδιάζει και να εφαρμόζει τις διαδικασίες οι οποίες εξασφαλίζουν την αποτελεσματική επίτευξη αυτών των στόχων και των πολιτικών, αν και διατηρεί την απώτερη ευθύνη για αυτά τα ζητήματα. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει μηνιαίες και τριμηνιαίες αναφορές, μέσω των οποίων ελέγχει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή, καθώς και την καταλληλότητα και την διαχείριση των στόχων και των πολιτικών που έχει θέσει. Οι εσωτερικοί ελεγκτές του Ομίλου επίσης επισκοπούν τις πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, και υποβάλλουν τα ευρήματά τους στην Επιτροπή Ελέγχου.

Η Εταιρεία εφαρμόζει μία σειρά από πολιτικές πάνω σε θέματα σχετιζόμενα με την Εταιρική Ευθύνη και την Εταιρική Διακυβέρνηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Περιβάλλον

Η Περιβαλλοντική Πολιτική της Εταιρείας αποτελεί ένα σύνολο αρχών, που εκφράζονται ως δεσμεύσεις, με τις οποίες η Ανώτατη Διοίκηση περιγράφει την μακροπρόθεσμη κατεύθυνση της Εταιρείας όσο αφορά την υποστήριξη και την ενίσχυση της περιβαλλοντικής επίδοσης. Η Εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001.

Διαχείριση Ενέργειας

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, η Εταιρεία έχει σχεδιάσει και εφαρμόζει Προγράμματα και Διαδικασίες για την μείωση κατανάλωσης ενέργειας στα έργα που εκτελεί και στις εγκαταστάσεις της.

Διαχείριση Αποβλήτων

Σε όλα τα έργα που εκτελεί η Εταιρεία συμμορφώνεται με την τοπική, εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή νομοθεσία (όπως απαιτείται ανάλογα με το κράτος εκτέλεσης έργων). Στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, η Εταιρεία έχει σχεδιάσει και εφαρμόζει Προγράμματα και Διαδικασίες για την Διαχείριση Αποβλήτων. Στα πλαίσια ορθής εφαρμογής περιβαλλοντικής διαχείρισης, έχει συνάψει συνεργασίες με αδειοδοτημένες εταιρίες και φορείς διαχείρισης και ανακύκλωσης αποβλήτων.

Κοινωνική Πολιτική

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει έντονη δράση στον τομέα της κοινωνικής ευθύνης, συνειδητοποιώντας την αλληλεπίδραση με τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται. Η προσφορά της J&P-ΑΒΑΞ εκδηλώνεται κατ' αρχήν μέσα από την οικονομική συμπαράσταση των πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων διαφόρων φορέων και τοπικών κοινοτήτων, αλλά και σε πλήθος άλλων εκδηλώσεων πάντα με επίκεντρο τον άνθρωπο. Για την Εταιρεία όμως, η κοινωνική ευθύνη αποτελεί μία ευρύτερη έννοια, όπου στόχος δεν είναι μόνο η ενίσχυση συγκεκριμένων ομάδων ανθρώπων αλλά και η βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ασφάλειας των εργαζομένων της, των περιοίκων των εργοταξίων της και των χρηστών των έργων της.

Εργασιακή Πολιτική

Στο τέλος του 2017, ο Όμιλος και η Εταιρεία απασχολούσαν 1.674 και 1.185 άτομα αντίστοιχα, έναντι 1.539 και 1.080 το προηγούμενο έτος.

Υγεία & Ασφάλεια Εργαζομένων

Η Εταιρεία λειτουργεί οργανωμένο τμήμα Διαχείρισης Ποιότητας, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος το οποίο υποστηρίζει την εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ποιότητας, ασφάλειας και υγιεινής και περιβαλλοντικών επιπτώσεων μέσω του κεντρικού συστήματος μηχανογράφησης του Ομίλου. Διαθέτοντας επί σειρά ετών πιστοποίηση ως προς ISO-9001/2008 για την ποιότητα, ISO-14001/2009 για το περιβάλλον και OSHAS-18001/2007 για την ασφάλεια, ο Όμιλος κινείται στα πλαίσια εφαρμογής συστήματος Ολικής Ποιότητας (Total Quality Management), γεγονός που τον καθιστά πρωτοπόρο στον χώρο των κατασκευών.

Η Εταιρεία επίσης έχει συνάψει σύμβαση με ιατρό, ο οποίος σε εβδομαδιαία βάση παρίσταται στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας επί δίωρο καλύπτοντας τις ιατρικές ανάγκες του προσωπικού και παρέχοντας ιατρικές συμβουλές.

Παροχές προς Εργαζομένους

Ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτική συγκεκριμένων παροχών προς το προσωπικό, όπως:

- άτοκα δάνεια και προκαταβολές μισθοδοσίας για κάλυψη έκτακτων αναγκών
- ιδιωτική ιατροφαρμακευτική και νοσηλευτική κάλυψη, για τους εργαζομένους και τα μέλη των οικογενειών τους

- ❖ τράπεζα αίματος μέσω προγράμματος τακτικής εθελοντικής αιμοδοσίας, για τους εργαζομένους και τα μέλη των οικογενειών τους
- ❖ γυμναστήριο στο κεντρικό κτίριο γραφείων του Ομίλου στο Μαρούσι
- ❖ σύμβαση με ψυχολόγο για συγκεκριμένες ανάγκες εργαζομένων

Εκπαίδευση & Ανάπτυξη Εργαζομένων

Η Εταιρεία επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό της και εφαρμόζει Διαδικασία Εκπαίδευσης σε όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες. Σκοπός της διαδικασίας είναι ο καθορισμός των διεργασιών με τις οποίες διασφαλίζεται η πλέον εποικοδομητική επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού, μέσα από μία πλήρη αξιοποίηση των εγκεκριμένων κονδυλίων επιμόρφωσης, και με απώτερο στόχο την αύξηση της απόδοσης και ικανοποίησης του προσωπικού στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Τα εκπαιδευτικά Προγράμματα συμπεριλαμβάνουν in-house και εκπαιδεύσεις από εξωτερικούς εκπαιδευτικούς φορείς.

Η Διαδικασία εφαρμόζεται, σε όλο το προσωπικό της Εταιρείας, όταν προκύπτει ανάγκη για εκπαίδευση. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Κατά την πρόσληψη νέου προσωπικού, όπου υπάρχει η ανάγκη εξειδικευμένων γνώσεων
2. Όπου υπάρχει ανάγκη βελτίωσης του εργαζόμενου στην υφιστάμενη θέση εργασίας
3. Κατά την ανάληψη νέων καθηκόντων (προαγωγή)
4. Σε περιπτώσεις αλλαγών της νομοθεσίας /εισόδου νέων τεχνολογιών/νέες διαδικασίες
5. Όπου υπάρχει ανάγκη αντιμετώπισης εξειδικευμένης εργασίας

Σεβασμός Ανθρώπινων Δικαιωμάτων

Η Εταιρεία ενσωματώνει στις εταιρικές της αξίες τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ που αφορούν ειδικότερα στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων στην εργασία, την διασφάλιση και προαγωγή της ευημερίας σε όλες τις ηλικίες, την ισότητα των φύλων, την μείωση της ανισότητας εντός και μεταξύ των χωρών. Ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας συμπεριλαμβάνει τις παραπάνω αξίες και δίνει κατάλληλες οδηγίες προς στους εργαζομένους καλλιεργώντας τον Σεβασμό των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων.

Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Η Εταιρεία προετοιμάζεται ώστε να έχει συμμορφωθεί πλήρως την 25.05.2018 όταν θα τεθεί σε ισχύ ο «Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων – General Data Protection Regulation / GDPR», δηλ του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 27.04.2016. Μεγάλο μέρος του προσωπικού της Εταιρείας αλλά και των θυγατρικών του Ομίλου επιμορφώνεται μέσω ημερίδων και πολυήμερων σεμιναρίων για τις απαιτήσεις του Κανονισμού, με αρκετά στελέχη να έχουν επισήμως πιστοποιηθεί από αναγνωρισμένο φορέα του εξωτερικού. Η Εταιρεία προγραμματίζει να επενδύσει σε συστήματα ηλεκτρονικής καταγραφής όλων των αρχείων και ροών προσωπικών δεδομένων σε επίπεδο Ομίλου, με στόχο να προστατευθούν από κινδύνους διαρροών.

γ. Αποτελέσματα Εφαρμοζόμενων Πολιτικών της Εταιρείας

Η επιτυχημένη εφαρμογή των πολιτικών και Συστημάτων Διαχείρισης της Εταιρείας έχει πολλαπλά οφέλη τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Συνοπτικά μπορούν να αναφερθούν τα παρακάτω:

- Διασφάλιση διαφάνειας σε όλες τις δραστηριότητες της Εταιρείας
- Συστηματική παρακολούθηση της νομοθεσίας και τεκμηρίωση της συμμόρφωσής της με τους εκάστοτε νόμους και κανονισμούς στις χώρες που δραστηριοποιείται
- Βελτίωση συνθηκών ασφαλούς εργασίας σε υγιεινό περιβάλλον σε όλα τα έργα και τις εγκαταστάσεις της
- Μείωση της έκθεσης των εργαζομένων και τρίτων σε επισφαλείς καταστάσεις, με ταυτόχρονη μείωση των εργατικών ατυχημάτων όσο είναι εφικτό.
- Προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση φυσικών πόρων
- Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των εργαζομένων
- Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και διασφάλιση της ικανότητα της Εταιρείας να αναλαμβάνει έργα μεγάλης κλίμακας και υψηλών απαιτήσεων
- Διασαφήνιση ρόλων, αρμοδιοτήτων και υπευθυνοτήτων των εργαζομένων και βελτίωση επικοινωνίας σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας της Εταιρείας.
- Καλές σχέσεις εργαζόμενου-εργοδότη με ταυτόχρονη αύξηση της εμπιστοσύνης και βελτίωσης της συνεργασίας
- Σταδιακή βελτίωση της οργάνωσης της Εταιρείας με έμμεση βελτίωση και τυποποίηση των λειτουργιών και δραστηριοτήτων της
- Βελτίωση της φήμης και της εικόνας της Εταιρείας στην αγορά
- Βελτίωση της παραγωγικότητας και της βιωσιμότητας της Εταιρείας, με ταυτόχρονη μείωση των διαφυγόντων κερδών ή/ και του λειτουργικού κόστους
- Βελτίωση της ικανότητας για αναγνώριση και εκτίμηση επισφαλών καταστάσεων και εργασιακών συνθηκών
- Βελτίωση των διαδικασιών αντιμετώπισης κρίσεων

Η Εταιρεία δεσμεύεται μέσω των πολιτικών της και των Συστημάτων Διαχείρισης που εφαρμόζει για την συνεχή βελτίωσή της. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, βελτιώνει τα Συστήματά της σχεδιάζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπίσει απειλές και ευκαιρίες, θα ενσωματώσει και θα εφαρμόσει τις ενέργειες στο Σύστημα Διαχείρισης και το πώς θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα αυτών.

δ. Κίνδυνοι

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Εταιρεία για την εφαρμογή των παραπάνω πολιτικών και Συστημάτων Διαχείρισης είναι

- η επιβάρυνση του περιβάλλοντος με στερεά, υγρά απόβλητα και αέριους ρύπους από τις κατασκευαστικές εργασίες
- ο υψηλός κίνδυνος εργατικών ατυχημάτων
- διαφανείς συναλλαγές με τους προμηθευτές και υπεργολάβους της

Για την αντιμετώπιση των κινδύνων αναφορικά με το περιβάλλον, η Εταιρεία προβαίνει στην λήψη όλων των μέτρων για την ορθή διαχείριση των αποβλήτων της όπως αναφέρθηκαν ανωτέρω (βλ. Πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με το περιβάλλον), αναλαμβάνει δράσεις οι οποίες περιορίζουν τις επιπτώσεις, άμεσες και έμμεσες, που προκαλούνται από την κατασκευαστική της δραστηριότητα και υιοθετεί πολιτικές που αποσκοπούν στη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος.

Για το σύνολο των δραστηριοτήτων που εκτελεί η εταιρεία υπάρχει μηχανισμός αναγνώρισης των επαγγελματικών κινδύνων, εκτίμησης της επικινδυνότητας και ελέγχου του υπολειπόμενου κινδύνου.

Για το σχεδιασμό των μέτρων ασφάλειας λαμβάνονται κατά περίπτωση υπόψη:

- Η κατά τόπους εθνική νομοθεσία για την ασφάλεια
- Διεθνή πρότυπα για την ασφάλεια
- Η πολιτική ασφάλειας της εταιρείας
- Οι απαιτήσεις του πελάτη
- Οι απαιτήσεις των αρμοδίων ελεγκτικών αρχών
- Οι προδιαγραφές ασφάλειας υλικών και εξοπλισμού των προμηθευτών
- Καλές πρακτικές και τεχνολογικές λύσεις, που έχουν εφαρμοστεί σε άλλα έργα
- Τα αποτελέσματα ελέγχων και επιθεωρήσεων
- Τα αποτελέσματα των διερευνήσεων ατυχημάτων.

Η διεξαγωγή των προμηθειών μέσω ανταγωνιστικών προσφορών είναι κρίσιμος παράγοντας για την διατήρηση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του Ομίλου.

Οι αιτήσεις για προσφορά γίνονται με αυστηρούς κανόνες που εγγυώνται ελεύθερο ανταγωνισμό και υγιή σχέση μεταξύ του Ομίλου και των προμηθευτών του. Ουσιώδεις προϋποθέσεις προς τούτο είναι η ύπαρξη σαφών και λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών και εμπορικών όρων καθώς και καταλόγου αξιόπιστων υποψηφίων προμηθευτών για κάθε περίπτωση, ο οποίος συνεχώς εμπλουτίζεται και ανανεώνεται ανάλογα με τις εξελίξεις στην αγορά.

Οι μακροπρόθεσμες συμφωνίες είναι συμβατές με τις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού εφόσον έχουν συναφθεί κατόπιν ανταγωνιστικής διαδικασίας, διέπονται από αμοιβαίες υποχρεώσεις και δικαιώματα των δύο μερών και ελέγχονται περιοδικά για το κατά πόσον παραμένουν ανταγωνιστικές.

Οι τεχνικές προδιαγραφές ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας πρέπει να ανταποκρίνονται ακριβώς σε αυτό που απαιτείται συμβατικά.

Οι αιτήσεις για προσφορά που αποστέλλονται στους υποψηφίους προμηθευτές και υπεργολάβους προκειμένου να υποβάλουν τις προσφορές τους επιβάλλεται να είναι όμοιες, να παρέχεται ο ίδιος χρόνος προετοιμασίας των προσφορών σε όλους και οι τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις δίδονται σε όλους τους υποψηφίους προμηθευτές/υπεργολάβους ταυτόχρονα.

Ο Όμιλος ζητά προσφορές από υποψηφίους προμηθευτές/υπεργολάβους που κρίνει ότι έχουν την απαραίτητη εμπειρία και το παραγωγικό δυναμικό για να υλοποιήσουν την προμήθεια/εργασία. Δεν ζητούνται προσφορές από προμηθευτές/υπεργολάβους οι οποίοι δεν πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

ε. Μη Χρηματοοικονομικοί Βασικοί Δείκτες Επιδόσεων

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τα βασικά στοιχεία των οικονομικών, περιβαλλοντικών και εργασιακών επιδόσεων του Ομίλου:

ποσά σε € '000	**2016**	**2017**
Οικονομικά Στοιχεία		
Κύκλος Εργασιών	541.189	673.077
Κέρδη / (Ζημιές) πρό φόρων	(58.299)	(2.360)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους	(43.170)	(10.552)
Λειτουργικές Δαπάνες	(25.090)	(32.209)
Χρηματιστηριακή Κεφαλαιοποίηση, τέλος έτους	30.052	59.406
Σύνολο Ενεργητικού	1.304.964	1.237.893
Μέρισμα ανά μετοχή, σε ευρώ	0,00	0,00
Φόροι	6.651	(8.193)
Κέρδη / (Ζημιά) ανά μετοχή, σε ευρώ	(0,556)	(0,136)
Αποσβέσεις	7.780	10.437
Εργαζόμενοι		
Αριθμός Εργαζομένων	1.539	1.674
Αριθμός Γυναικών σε διευθυντικές θέσεις	4	3
Αριθμός Γυναικών στο Διοικητικό Συμβούλιο	2	2
Προστασία Περιβάλλοντος, σε τόνους		
Ανακύκλωση Μπαταριών ΑΦΗΣ	0,06	0,09
Ανακύκλωση Ηλεκτρικών Συσκευών	0,20	0,154
Οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους	9,17	21,21
Ανακύκλωση μπαταριών μολύβδου	1,63	3,375
Σιδηρούχα μέταλλα	8,95	8,20
Ελαστικά στο τέλος του κύκλου ζωής τους	0	3,29

στ. Υποκαταστήματα

Λόγω της φύσης των εργασιών και της γεωγραφικής διασποράς των δραστηριοτήτων του Ομίλου, η σύσταση υποκαταστημάτων στο εξωτερικό ενδείκνυται προκειμένου να γίνεται καλύτερη διοικητική και λογιστική παρακολούθηση των έργων στις χώρες αυτές. Στα τέλη του 2017, ο Όμιλος διέθετε

υποκαταστήματα στην Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Πολωνία, Κύπρο, Μάλτα, Λίβανο, Ιορδανία και Κατάρ.

ζ. Έρευνα & Ανάπτυξη

Μολονότι η δραστηριότητα του Ομίλου μέσω των θυγατρικών του εταιρειών είναι διαφοροποιημένη σε τομείς πέρα από τις παραδοσιακές του εργασίες στην κατασκευή έργων και τη διαχείριση παραχωρήσεων, η έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογιών δεν αποτελεί αντικείμενο των εργασιών του.

Θ. Εκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

1.1 Γνωστοποίηση συμμόρφωσης της Εταιρείας με τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που περιγράφονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της

1.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις του Κώδικα που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

2. Διοικητικό Συμβούλιο

2.1 Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

2.2 Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

2.3 Επιτροπή Ελέγχου

2.4 Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων

3. Γενική Συνέλευση των μετόχων

3.1 Τρόπος Λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής

3.2 Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησής τους

4. Κύρια χαρακτηριστικά των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

4.1 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

4.2 Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων).

5. Λοιπά διαχειριστικά, εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας

6. Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» (corporate governance) περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ειδικότερα ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιου (Δ.Σ.), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά της λειτουργίας της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης

κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω.

Η αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση διαδραματίζει ουσιαστικό και πρωτεύοντα ρόλο στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και, στην ενδυνάμωση των εσωτερικών δομών της λειτουργίας τους, ενώ η αυξημένη διαφάνεια που προάγει έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση στο σύνολο της οικονομικής τους δραστηριότητας με προφανές όφελος για τους μετόχους αλλά και για τους λοιπούς εμπλεκόμενους (stakeholders).

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

1.1 Γνωστοποίηση συμμόρφωσης της Εταιρείας με τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που περιγράφονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της

Η δήλωση αυτή αφορά το σύνολο των αρχών και πρακτικών της Εταιρείας και γίνεται για τη συμμόρφωση με το Ν 3873/2010.

Η Εταιρεία συμμορφώνεται με τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που περιγράφονται στο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησής της, ο οποίος είναι αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.jp-avax.gr

Με τον όρο εταιρική διακυβέρνηση εννοούμε το σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο, τους Μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Η εταιρική διακυβέρνηση συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά την λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης και αποτελεσματικότητας της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των ανωτέρω.

Το Νομικό πλαίσιο που διέπει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της J&P-ΑΒΑΞ είναι:

1. Ο Ν.3016/2002 που επιβάλλει:
   - Τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα ΔΣ των Ελληνικών Εισηγμένων Εταιριών
   - Τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εταιρικού ελέγχου
   - Την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας.

2. Ο Ν.3693/2008 που επιβάλει την σύσταση επιτροπών ελέγχου καθώς και διάφορες σημαντικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διακυβέρνηση μιας Εταιρείας

3. Ο Ν.3884/2010 που αφορά στα δικαιώματα μετόχων και τις πρόσθετες εταιρικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης προς τους μετόχους στα πλαίσια της προετοιμασίας της Γενικής Συνέλευσης.

4. Ο Ν.3873/2010 που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την υπ' αριθ. 2006/46/ΕC οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λειτουργώντας με τον τρόπο αυτό ως υπενθύμισης της ανάγκης θέσπισης Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αποτελώντας ταυτόχρονα τον θεμέλιο λίθο του.

Τέλος αναφέρεται ότι οι βασικοί κανόνες διακυβέρνησης της J&P-ΑΒΑΞ διέπονται από το Νόμο περί Ανωνύμων Εταιριών (Ν.2190/20) μετά και την τροποποίησή του από το Ν.3604/2007.

Η Εταιρεία μέσα από το κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, εκπληρώνει όχι μόνο τη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία αλλά και αναπτύσσει εταιρική κουλτούρα που θεμελιώνεται στις αξίες της επιχειρηματικής ηθικής, της προάσπισης των συμφερόντων των μετόχων καθώς και όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

1.2 Αποκλίσεις από τον ΚΕΔ και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις του Κώδικα που δεν εφαρμόζει η J&P-ΑΒΑΞ και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής.

Βάσει του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920 (ΦΕΚ Άρθρο 2, Τεύχος Α' 125/07.07.2016) καθώς και σημαντικό στοιχείο του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί η υιοθέτηση του προτύπου της εξήγησης της μη συμμόρφωσης της Εταιρείας με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές του ΚΕΔ της. Αυτό σημαίνει ότι η κείμενη νομοθεσία καθώς και ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της εταιρίας ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί είτε τη συμμόρφωση με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του ΚΕΔ της, είτε την παράθεση των μερών του ΚΕΔ από τα οποία αποκλίνει και σχετική αιτιολόγηση των λόγων απόκλισης.

Σε σχέση με τις εν λόγω πρακτικές και αρχές του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή ορισμένες αποκλίσεις (συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων της μη εφαρμογής), για τις οποίες αποκλίσεις ακολουθεί ανάλυση καθώς και επεξήγηση των λόγων που τις δικαιολογούν.

- <u>Το ΔΣ δεν έχει συστήσει Επιτροπή Αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του ΔΣ. Η επιτροπή θα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) μέλη και η προεδρία να γίνεται από ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ.</u>

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, ενόψει της δομής και της εν γένει λειτουργίας της J&P-ΑΒΑΞ δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα και τούτο γιατί η Διοίκηση της Εταιρείας που επιμελείται της διαδικασίας καθορισμού των αμοιβών και της υποβολής των σχετικών, φροντίζει ώστε αυτή (διαδικασία καθορισμού αμοιβών) να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια και επαγγελματισμό, απαλλαγμένη από συγκρούσεις συμφερόντων. Όσον αφορά τον καθορισμό των αμοιβών των μελών του ΔΣ, εκτελεστικών και μη, η Διοίκηση της J&P-ΑΒΑΞ ενεργεί με γνώμονα της δημιουργία μακροπρόθεσμης εταιρικής αξίας, την διατήρηση των αναγκαίων

ισορροπιών και την προώθηση της αξιοκρατίας, ώστε η επιχείρηση να προσελκύει στελέχη που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική λειτουργία της Εταιρείας.

Το ΔΣ κατά τον προσδιορισμό της αμοιβής των μελών του ΔΣ και ιδιαίτερα των εκτελεστικών, λαμβάνει υπόψη τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, την επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της Εταιρείας, το ύψος των αμοιβών για παροχή παρόμοιων υπηρεσιών σε ομοειδείς εταιρείες καθώς και το ύψος των αμοιβών των εργαζομένων στην Εταιρεία και σε ολόκληρο τον Όμιλο.

Από την περιγραφόμενη κατά τα ανωτέρω διαδικασία καθορισμού των αμοιβών των μελών του ΔΣ, εκτελεστικών και μη, και των κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό αυτών, προκύπτει με σαφήνεια ότι δεν παρίσταται ανάγκη σύστασης ιδιαίτερης επιτροπής αμοιβών, καθόσον τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες αυτής ασκούνται αποτελεσματικά από το Διοικητικό της Συμβούλιο.

- Η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του ΔΣ δεν εγκρίνεται από το ΔΣ μετά από πρόταση της Επιτροπής Αμοιβών.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση.

Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του ΔΣ και των βασικών ανώτατων στελεχών, όπως αποτυπώνεται ιστορικά και στις οικονομικές της καταστάσεις είναι πάγια, συνεπής, σταθερή και λελογισμένη, προσαρμόζεται πάντοτε στις εκάστοτε κρατούσες οικονομικές συνθήκες και διασφαλίζεται η πιστή και απαρέγκλιτη τήρησή της από το ΔΣ, προκειμένου να αποφεύγονται φαινόμενα καταβολής αμοιβών που δεν βρίσκονται σε αντιστοιχία αφενός με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και αφετέρου και ιδίως με την γενικότερη οικονομική κατάσταση που επικρατεί στη χώρα.

Η έκθεση αμοιβών των μελών του ΔΣ δεν συμπεριλαμβάνεται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης για λόγους ίσης μεταχείρισης και ανταγωνισμού. Η έκθεση αμοιβών θα αρχίσει να δημοσιοποιείται σε συμμόρφωση με την Εταιρική Διακυβέρνηση όταν καταστεί τούτο υποχρεωτικό και βάσει νομοθεσίας.

- Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν είναι μη εκτελεστικός.

Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται καθόσον κατά την παρούσα χρονική στιγμή αξιολογείται ως προεξάρχουσας σημασίας η καθημερινή συνδρομή του Προέδρου και η παροχή κάθε δυνατής βοήθειας προς το ΔΣ προκειμένου να ασκεί αποτελεσματικά τα εκτελεστικά του καθήκοντα και να συμβάλει τα μέγιστα στην επίτευξη των εταιρικών στόχων προς όφελος όλων, ήτοι των μετόχων και των εργαζομένων αυτής, των πελατών της, του ΔΣ, των διευθυντικών και λοιπών ανωτάτων στελεχών της.

1.3 Πρακτικές Εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου.

Οι πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, τις οποίες εφαρμόζει η Εταιρεία είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του νόμου και αναφέρονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επιπλέον, η Εταιρεία έχει διαχωρίσει τα καθήκοντα του Προέδρου από αυτά του Διευθύνοντος Συμβούλου, και εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου στην Εταιρεία σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Επιπροσθέτως, έχει θεσπίσει Κώδικα Δεοντολογίας, με σκοπό να εφαρμόσει τα πρότυπα που επιβάλει η σύγχρονη διακυβέρνηση των εταιριών και ο αποτελεσματικός Εσωτερικός Έλεγχος.

Το ποσοστό των Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου υπερβαίνει το κατ' ελάχιστον δια νόμου ποσοστό του 1/3 επί του συνολικού αριθμού των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 3016/2002 από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη τουλάχιστον δύο θα πρέπει να είναι Ανεξάρτητα. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας υπάρχουν πέντε Μη Εκτελεστικά Μέλη, εκ των οποίων δύο είναι και Ανεξάρτητα.

Η θητεία των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής ενώ η οριζόμενη εκ του Κ.Ν. 2190/1920 είναι έως έξι έτη.

2. Διοικητικό Συμβούλιο

2.1 Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

- Τα μέλη 1 έως 5 είναι Εκτελεστικά
- Τα μέλη 6 έως 8 είναι Μη Εκτελεστικά
- Τα μέλη 9 και 10 είναι Μη Εκτελεστικά και Ανεξάρτητα
- Τα μέλη 1 έως 4 απαρτίζουν την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων
- Τα μέλη 9 και 10 συμμετέχουν στην Επιτροπή Ελέγχου

Από τα 10 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2017, πέντε (5) είναι Εκτελεστικά, τρία (3) είναι Μη Εκτελεστικά, και δύο (2) είναι Μη εκτελεστικά και Ανεξάρτητα μέλη. Εκτελεστικά μέλη είναι οι παρακάτω:

- Πρόεδρος και Εντεταλμένος Σύμβουλος
- Αναπληρωτής Πρόεδρος και Εντεταλμένος Σύμβουλος
- Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
- Δύο Εντεταλμένοι Σύμβουλοι

Μη Εκτελεστικά μέλη είναι:

- 3 Σύμβουλοι

Μη Εκτελεστικά & Ανεξάρτητα μέλη είναι:

- 2 Σύμβουλοι

Οι αρμοδιότητες των εκτελεστικών μελών καθορίζονται και περιγράφονται αναλυτικά σε σχετικό πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα μη εκτελεστικά και τα ανεξάρτητα μέλη είναι επιφορτισμένα με την εποπτεία των εταιρικών δραστηριοτήτων. Επιλέγονται μεταξύ επαγγελματικώς καταξιωμένων ατόμων στον επιχειρηματικό και στον ακαδημαϊκό χώρο, τα οποία διαθέτουν εγχώρια και διεθνή εμπειρία, με κριτήρια το μορφωτικό τους επίπεδο και το κοινωνικό τους κύρος. Συνεπώς, τα μέλη αυτά, κατά τεκμήριο, είναι σε θέση να έχουν μια αμερόληπτη σφαιρική θεώρηση και να είναι εκφραστές αντικειμενικών απόψεων για τα εταιρικά πράγματα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας συλλογικά έχει τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε ζήτημα που αφορά την Εταιρεία και ενεργεί κάθε πράξη, εκτός από εκείνες για τις οποίες είτε από το Νόμο, είτε από το καταστατικό είναι αρμόδια η Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Συλλογική ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου απαιτείται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Οι απαιτούσες, σύμφωνα με το νόμο, συλλογική ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Η πώληση ή άλλως διάθεση μετοχών της Εταιρείας, η εξαγορά οποιασδήποτε επιχείρησης ή η πρόταση συγχώνευσης της Εταιρείας με άλλη επιχείρηση.
- Η πώληση ή αγορά από την Εταιρεία περιουσιακών στοιχείων (κινητών ή ακινήτων) με αξία ίση ή μεγαλύτερη του 1.000.000 Ευρώ.
- Η κατάρτιση συμβάσεων ή η ανάληψη υποχρεώσεων με αξία ίση ή μεγαλύτερη των 3.000.000 Ευρώ.
- Η παροχή δανείων, πιστώσεων ή άλλης οικονομικής διευκόλυνσης, εγγύησης, αποζημίωσης ή άλλης ασφάλειας σε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο εκτός της συνήθους πορείας των συναλλαγών της Εταιρείας με αξία ίση ή μεγαλύτερη των Ευρώ 3.000.000, καθώς και η παροχή εμπορικής πίστωσης σε πελάτες εκτός της συνήθους πολιτικής της Εταιρείας με αξία ίση ή μεγαλύτερη των Ευρώ 3.000.000.
- Η σύναψη δανειακών συμβάσεων ποσού ίσου ή μεγαλύτερου των Ευρώ 3.000.000.
- Η δημιουργία εμπράγματων βαρών επί περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας για ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των Ευρώ 3.000.000.
- Η μεταβολή στις λογιστικές αρχές που ακολουθεί σήμερα η Εταιρεία.
- Η σύναψη ή ουσιαστική τροποποίηση σημαντικών συμβάσεων ή σύναψη συμβάσεων με μη εμπορικούς όρους εφόσον αυτές έχουν αξία ίση ή μεγαλύτερη των Ευρώ 3.000.000.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατ' έτος συντάσσει έκθεση στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι συναλλαγές της Εταιρείας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις. Η έκθεση αυτή γνωστοποιείται στις εποπτικές αρχές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται με ειδικές αποφάσεις του να αναθέτει εκάστοτε την άσκηση όλων ή μέρους των αρμοδιοτήτων και εξουσιών του, που προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρείας και τον νόμο ως και την εκπροσώπηση της Εταιρείας, ανεξαρτήτως ποσού, σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, υπαλλήλους της Εταιρείας ή τρίτους, ενεργούντες από κοινού ή κατ' ιδίαν έκαστος ορίζοντας ταυτόχρονα της έκταση των εξουσιών τους.

Όλες οι πρακτικές που διέπουν το ρόλο και της αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνονται στην Εταιρική Διακυβέρνηση της Εταιρείας.

2.2 Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο, η θητεία του οποίου λήγει στις 30.06.2018, απαρτίζεται την 31.12.2017 από τους κάτωθι :

1	Χρήστος Ιωάννου	Πρόεδρος, Εκτελεστικός Σύμβουλος
2	Κωνσταντίνος Κουβαράς	Αναπληρωτής Πρόεδρος & Εντεταλμένος Σύμβουλος
3	Κωνσταντίνος Μιτζάλης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
4	Κωνσταντίνος Λυσαρίδης	Εντεταλμένος Σύμβουλος
5	Αθηνούλλα Δημητρίου-Ηλιάδη	Εντεταλμένη Σύμβουλος
6	Ευθύβουλος Παρασκευαΐδης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
7	Λεώνη Παρασκευαΐδου Μαυρονικόλα	Μη Εκτελεστική Σύμβουλος
8	Ιωάννης Πιστιόλης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
9	Αλέξιος Σωτηρακόπουλος	Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
10	David Watson	Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος

Βιογραφικά του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.

2.3 Επιτροπή Ελέγχου

1.	Χρίστος Σιάτης	Μη μέλος Δ.Σ.
2.	David Watson	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
3.	Αλέξιος Σωτηρακόπουλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν.4449/2017, με το οποίο τίθεται σε εφαρμογή η Οδηγία 56/16.04.2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελεγκτική Επιτροπή συγκροτείται από δύο μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με μεγάλη διοικητική και λογιστική γνώση και εμπειρία, καθώς και ένα στέλεχος εξειδικευμένο σε θέματα ελεγκτικής και λογιστικής, ο οποίος εξελέγη κατά την Τακτική Γενική

Συνέλευση του Ιουνίου 2017. Στις ευρύτατες ελεγκτικές της δικαιοδοσίες περιλαμβάνονται, η άσκηση εποπτείας επί των εργασιών της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, η οποία υπάγεται ιεραρχικά σε αυτήν, και η παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Ελεγκτικής Επιτροπής και ο κανονισμός λειτουργίας της αναλύονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της Εταιρείας www.jp-avax.gr

Εντός του 2017, ο νόμος 3693/2008, αντικαταστάθηκε από το Νόμο 4449/2017 (ΦΕΚ Α 7/24.01.2017) «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις». Σύμφωνα με το νεότερο νόμο, ως προς τα θέματα της Επιτροπής Ελέγχου, τα μέλη αυτής είναι μη εκτελεστικά, η δε εποπτεία της τήρησης των διατάξεων σχετικά με την εν λόγω Επιτροπή, ασκείται πλέον από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η εταιρεία προσαρμόσθηκε άμεσα στις διατάξεις του νέου νόμου.

Η Ελεγκτική Επιτροπή πραγματοποιεί τουλάχιστον 4 τακτικές συνεδριάσεις ετησίως για την παρακολούθηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, καθώς και έκτακτες, όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Στις συνεδριάσεις της Ελεγκτικής Επιτροπής με το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου μπορούν να παρίστανται και οι Εξωτερικοί Ορκωτοί Ελεγκτές της Εταιρείας.

2.4 Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων

Το Συμβούλιο Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων συγκροτείται από τα κάτωθι τέσσερα (4) Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προς Εταιρείας:

1	Κωνσταντίνος Κουβαράς	Πρόεδρος
2	Κωνσταντίνος Μιτζάλης	Μέλος
3	Κωνσταντίνος Λυσαρίδης	Μέλος
4	Χρήστος Ιωάννου	Μέλος

Το Διοικητικό Συμβούλιο προς Εταιρείας δύναται με νεώτερη απόφαση να αποφασίζει την αλλαγή του αριθμού των μελών του Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων και την αντικατάσταση μελών του.

Οι αποφάσεις στο Συμβούλιο Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του.

Η θητεία του Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων λήγει με την λήξη προς θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου. Επομένως η θητεία των ανωτέρω μελών του Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων είναι τριετής και λήγει την 30.06.2018.

Αρμοδιότητες προς Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων:

- Εν γένει στρατηγική προς Εταιρείας και επιχειρηματικά σχέδια
- Ανάπτυξη σε νέους επιχειρηματικούς τομείς ή σε νέες χώρες όπου δεν δραστηριοποιείται η Εταιρεία
- Εξαγορές και συγχωνεύσεις
- Καθορισμός μερισματικής πολιτικής προς Εταιρείας
- Διαμόρφωση και τροποποίηση του οργανογράμματος προς Εταιρείας και η υποβολή του στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση
- Αλλαγές στο επίπεδο στελεχών πρώτης γραμμής (ήτοι στελέχη που απευθύνονται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο) μετά από εισήγηση του Διευθύνοντα Συμβούλου
- Περιοδικός έλεγχος προς πορείας των εργασιών προς Εταιρείας και προς υλοποίησης των στόχων που έχουν τεθεί από υπηρεσιακά και επενδυτικά προγράμματα προς Εταιρείας και τυχόν αναγκαίες διορθωτικές αποφάσεις και ενέργειες
- Λήψη αποφάσεων για όποια άλλα θέματα παραπέμπονται στο Συμβούλιο Στρατηγικού Σχεδιασμού με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ή από το Διευθύνοντα Σύμβουλο ή από προς Εντεταλμένους Συμβούλους.
- Άσκηση κάθε προς αρμοδιότητας που θα του εκχωρείται ρητά από το Διοικητικό Συμβούλιο με σχετικές αποφάσεις του.
- Η εισήγηση του καθορισμού των αντικειμενικών στόχων και επιχειρηματικών κινδύνων προς Εταιρείας, για την εκπόνηση σχεδίων δράσεως και τον έλεγχο των αποτελεσμάτων
- Η διαμόρφωση και τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού προς Εταιρείας και η υποβολή του προς έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο
- Τροποποίηση στο κανονισμό λειτουργίας του Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κινδύνων καταρτίζεται και εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Γενική Συνέλευση των μετόχων

3.1 Τρόπος Λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και ν' αποφαίνεται για όλα τα ζητήματα, που υποβάλλονται σ' αυτήν. Ειδικότερα η Γενική Συνέλευση είναι αποκλειστικώς αρμόδια να αποφασίζει για:

α) τροποποιήσεις του Καταστατικού. Ως τροποποιήσεις νοούνται και οι αυξήσεις ή μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο έξι (6) του Καταστατικού καθώς και τις επιβαλλόμενες από τις διατάξεις άλλων νόμων,

β) την εκλογή των Ελεγκτών,

γ) την έγκριση ή μεταρρύθμιση του ισολογισμού και των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας,

δ) τη διάθεση των ετησίων κερδών,
ε) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση της Εταιρείας,
στ) τη μετατροπή των μετοχών της Εταιρείας ,
ζ) την παράταση ή συντόμευση της διάρκειας της Εταιρείας,
η) τη λύση της Εταιρείας και το διορισμό εκκαθαριστών,
θ) την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 11 του Καταστατικού και
ι) την έγκριση της εκλογής σύμφωνα με το Καταστατικό, των προσωρινών συμβούλων σε αντικατάσταση συμβούλων που παραιτήθηκαν, πέθαναν ή εξέπεσαν κατ' άλλο τρόπο από το αξίωμά τους.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι υποχρεωτικές και για τους μετόχους που είναι απόντες ή διαφωνούν.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων, συγκαλείται πάντοτε από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου Δήμου εντός του νομού της έδρας, ή άλλου δήμου όμορου της έδρας, τουλάχιστον μια φορά σε κάθε εταιρική χρήση, το αργότερο έως τη δεκάτη (10η) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση την Γενική Συνέλευση των μετόχων, όταν το κρίνει σκόπιμο ή αν το ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το κατά νόμο και το Καταστατικό απαιτούμενο ποσοστό.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων, που εκπροσωπούνται σ' αυτή. Εξαιρετικώς όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν: α) τη μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας, β) τη μεταβολή της έδρας της Εταιρείας, γ) τη μεταβολή του σκοπού ή του αντικειμένου της επιχειρήσεως της Εταιρείας, δ) τη μετατροπή των μετοχών της Εταιρείας , ε) την επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, στ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με εξαίρεση τις αυξήσεις του άρθρου 6 του Καταστατικού ή επιβαλλόμενη από διατάξεις νόμων, ή γενομένη με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920, ζ) την έκδοση ομολογιακού δανείου κατά τις διατάξεις των άρθρων 3α και 3β κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα, η) τη μεταβολή του τρόπου διαθέσεως των κερδών, θ) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση της Εταιρείας, ι) την παράταση ή μείωση της διαρκείας της Εταιρείας, ια) τη διάλυση της Εταιρείας, ιβ) την παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του Καταστατικού, και ιγ) κάθε άλλη περίπτωση, κατά την οποία ο νόμος ορίζει ότι για την λήψη ορισμένης αποφάσεως από την Γενική Συνέλευση απαιτείται η απαρτία της παραγράφου αυτής, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα στα θέματα της ημερησίας διατάξεως όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Στη Γενική Συνέλευση προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ή, όταν αυτός κωλύεται ο νόμιμος αναπληρωτής του, και ορίζει ως Γραμματέα ένα από τους μετόχους ή τους αντιπροσώπους τους που είναι παρόντες, μέχρι να επικυρωθεί από τη Γενική Συνέλευση ο κατάλογος των μετόχων, που δικαιούνται να μετάσχουν σ' αυτή και εκλεγεί το τακτικό προεδρείο.

3.2 Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησής τους.

Σύμφωνα με τα άρθρα 26 παρ.2, 2β και 28α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα, οι μέτοχοι της Εταιρείας έχουν τα ακολουθα δικαιώματα:

α. Δικαίωμα Συμμετοχής και Ψήφου

Στην Γενική Συνέλευση της Εταιρείας, δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου έχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) που διαχειρίζεται η «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.» (Ε.Χ.Α.Ε.), κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης με την προϋπόθεση ότι θα έχει προσκομίσει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης σχετική έγγραφη βεβαίωση σχετικά με τη μετοχική του ιδιότητα.

Σε περίπτωση επαναληπτικής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, η ιδιότητα του μετόχου θα πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της τέταρτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης, η δε σχετική έγγραφη βεβαίωση της ΕΧΑΕ σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, οι Μέτοχοι μετέχουν στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου, ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και στη Γενική Συνέλευση.

Κάθε μετοχή δίδει δικαίωμα μίας ψήφου.

β. Διαδικασία Συμμετοχής και Ψήφου δι' Αντιπροσώπου

Ο μέτοχος που συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους και τα νομικά πρόσωπα/μέτοχοι μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Σε περίπτωση που μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερες του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίσει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.

Το Καταστατικό της Εταιρείας δεν προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής των μετόχων στη Γενική Συνέλευση με ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία τους στον τόπο διεξαγωγής της, ούτε τη δυνατότητα ψήφου εξ'αποστάσεως είτε με ηλεκτρονικά μέσα είτε δι' αλληλογραφίας, καθώς και τη δυνατότητα διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου με ηλεκτρονικά μέσα.

Έντυπο πληρεξουσιότητας για το διορισμό αντιπροσώπου σε κάθε Γενική Συνέλευση είναι διαθέσιμο στους μετόχους α) σε έντυπη μορφή στο Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων (οδός Αμαρουσίου – Χαλανδρίου αρ. 16, 151 25, Μαρούσι, τηλ. 210 – 6375000) και β) σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.jp-avax.gr).

Το ανωτέρω έντυπο πρέπει να κατατεθεί συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο στην Εταιρεία στην προαναφερόμενη υπό στοιχείο α) διεύθυνση, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης.

Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου. Σύγκρουση συμφερόντων είναι δυνατόν να προκύπτει ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος είναι:
α) μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,
β) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
γ) υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
δ) σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ έως γ΄.

γ. Δικαιώματα Μειοψηφίας των Μετόχων
Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο:
αα. Υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης που έχει ήδη συγκληθεί πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο της απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 παρ. 3.

αβ. Θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.
αγ. Υποχρεούται να ανακοινώνει στην Γενική Συνέλευση, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή στους διευθυντές της Εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών του προηγούμενου εδαφίου για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Μετά από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών του προηγούμενου εδαφίου για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

Επισημαίνεται ότι για την άσκηση οποιωνδήποτε εκ των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην πρόσκληση αυτή, ο ασκών το σχετικό δικαίωμα μέτοχος, οφείλει να αποδείξει τη μετοχική ιδιότητά του και τον αριθμό των μετοχών της Εταιρείας που κατέχει κατά την άσκηση του δικαιώματος αυτού. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης από την ΕΧΑΕ.

Τα πλήρη κείμενα των εγγράφων που πρόκειται να υποβληθούν σε κάθε Γενική Συνέλευση και των σχεδίων απόφασης για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι διαθέσιμα σε έντυπη μορφή από το Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων της Εταιρείας (οδός Αμαρουσίου – Χαλανδρίου αρ. 16, 151 25, Μαρούσι, τηλ. 210 – 6375000) από όπου οι μέτοχοι μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα.

4. Κύρια χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων)

4.1 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Ο εσωτερικός έλεγχος ασκείται από τη ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, με γραπτό κανονισμό λειτουργίας (καταστατικό Εσωτερικού Ελέγχου). Ο πρωταρχικός ρόλος του Εσωτερικού Ελέγχου είναι η αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων που υπάρχουν σε όλο

το εύρος των λειτουργιών της Εταιρείας ως προς την επάρκεια, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητά τους σε σχέση με την επίτευξη των στρατηγικών στόχων. Στις αρμοδιότητες του εσωτερικού ελέγχου συμπεριλαμβάνεται επίσης και ο έλεγχος της συμμόρφωσης με τους Εσωτερικούς Κανονισμούς και Νομοθεσίες, οπουδήποτε λειτουργεί και έχει δραστηριότητες η Εταιρεία.

Μεταβολές κατά τη διάρκεια του 2017

Σύμφωνα με το Καταστατικό Εσωτερικού Ελέγχου, κατά τη διάρκεια του 2017 η Επιτροπή Ελέγχου είχε συναντήσεις με τον Επικεφαλής του Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, κατά τις οποίες συζητήθηκαν λειτουργικά και οργανωτικά θέματα και παρασχέθηκαν όλες οι ζητηθείσες πληροφορίες και ενημέρωση σχετικά με τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου, την αποτελεσματικότητά τους και την πορεία των ελέγχων.

Υποβλήθηκε στην Επιτροπή Ελέγχου ετήσιος απολογισμός του έργου της υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, με συγκεντρωτική αναφορά στα σημαντικότερα ευρήματα και στις προτάσεις - ενέργειες βελτίωσης των ελεγχόμενων τμημάτων της Εταιρείας.

Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με βάση τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες της Διευθύνσεως Εσωτερικού Ελέγχου, τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις των Εξωτερικών Ελεγκτών, καθώς και των Εποπτικών Αρχών.

Μετά από σχετική αναφορά της Ελεγκτικής Επιτροπής, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε το πρόγραμμα ελέγχου για το 2018 και προσδιόρισε τις λειτουργίες και τα σημεία στα οποία θα πρέπει να επικεντρωθεί ο εσωτερικός έλεγχος.

Επιπρόσθετα, σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε την 26.04.2018 μεταξύ της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας και των Ορκωτών Ελεγκτών, παρουσία της Οικονομικής Διευθύντριας του Ομίλου, ενημερώθηκε η Επιτροπή Ελέγχου για τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση 2017. Επίσης, τέθηκαν τα σημαντικότερα θέματα στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017 που αφορούν στην Έκθεση του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή προς τους μετόχους της Εταιρείας.

4.2 Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων).

Η Εταιρεία διαθέτει επαρκώς τεκμηριωμένη Πολιτική και Διαδικασίες για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων και την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων. Το λογιστικό σύστημα της Εταιρείας υποστηρίζεται από εξειδικευμένα πληροφοριακά συστήματα, τα οποία έχουν προσαρμοστεί στις επιχειρησιακές απαιτήσεις της Εταιρείας. Έχουν καθοριστεί διαδικασίες ελέγχου και λογιστικών συμφωνιών προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθότητα και η νομιμότητα των καταχωρήσεων στα λογιστικά βιβλία καθώς και η πληρότητα και εγκυρότητα των οικονομικών καταστάσεων. Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου επιβλέπει και αξιολογεί τις διαδικασίες καταρτίσεως,

σύμφωνα με τα ισχύοντα ελεγκτικά πρότυπα, των περιοδικών και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και εξετάζει τις εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών για θέματα αποκλίσεων από τις τρέχουσες λογιστικές πρακτικές.

Διαχείριση Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευρίσκεται στην διαδικασία υλοποίησης του συστήματος Διαχείρισης Κινδύνων προς πλήρη συμμόρφωση με την Εταιρική Διακυβέρνησή της. Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων βρίσκεται σε πιλοτική λειτουργία, και αναμένεται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή εντός του 2018 ή το αργότερο το 2019. Προς τούτο διοργανώνονται σεμινάρια εκπαίδευσης του προσωπικού σχετικά με την διαχείριση των επιχειρησιακών κινδύνων χρησιμοποιώντας μοντέλα όπως COSO – ERM.

5. Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας.

Δεν υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή άλλα διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας.

6. Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία

Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της ανώνυμης εταιρείας (ν.2190/1920 άρ.43ββ §στ)

Τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της ανώνυμης εταιρείας πληρούν όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις και παρέχουν όλα τα εχέγγυα για την απονομή προς αυτά της ιδιότητας του μέλους, διακρίνονται για την υψηλή επαγγελματική τους κατάρτιση, τις γνώσεις, τα προσόντα και την εμπειρία τους, ξεχωρίζουν για το ήθος και την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους στα πλαίσια της αποτελεσματικότητας και της ευελιξίας που διακρίνει την γενικότερη οργάνωση και λειτουργία της J&P-ΑΒΑΞ.

Μαρούσι, 27.04.2018
Εκ του Διοικητικού Συμβουλίου της J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.

Κωνσταντίνος Μιτζάλης
Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της εταιρείας «J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Αντιμετώπιση ελεγκτικού θέματος
Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις Όπως αναφέρεται στις σημειώσεις Γ.16, Γ.18, Γ.23, 1 και 20 των οικονομικών καταστάσεων, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31.12.2017 ανήλθε σε € 673.077.032 και σε € 566.824.615 αντίστοιχα και περιλαμβάνει κυρίως έσοδα από την εκτέλεση κατασκευαστικών συμβάσεων.	Η προσέγγιση του ελέγχου μας έγινε με βάση τον ελεγκτικό κίνδυνο και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διενέργεια των ακόλουθων διαδικασιών: • Κατανόηση, καταγραφή και αξιολόγηση των διαδικασιών που εφαρμόζει ο Όμιλος και η Εταιρεία για την αναγνώριση των εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας

Η αναγνώριση των εσόδων από την εκτέλεση κατασκευαστικών συμβάσεων, βασίζεται σε σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης.

Τα έσοδα από κατασκευαστικές συμβάσεις αναγνωρίζονται με την πάροδο του χρόνου καθώς οι δεσμεύσεις εκτέλεσης εκπληρώνονται και η αναγνώρισή τους απαιτεί εκτιμήσεις και κρίσεις σε σχέση με τα ακόλουθα:

- την αναγνώριση των δεσμεύσεων εκτέλεσης έργων και του χρονικού σημείου που αυτές εκπληρώνονται,
- την κατανομή της τιμής της συναλλαγής (συμβατικού τιμήματος) στις δεσμεύσεις εκτέλεσης,
- τον προσδιορισμό των συνολικών εξόδων από την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης έως και την ημερομηνία της εκτιμώμενης ολοκλήρωσής της (προϋπολογισθέν κόστος εκτέλεσης έργου),
- τις τυχόν αναθεωρήσεις του προϋπολογισθέντος κόστους εκτέλεσης,
- την πιθανότητα έγκρισης εκ μέρους του πελάτη τυχόν αξιώσεων αποζημίωσης και κινήτρων.

Δεδομένης της σημαντικότητας του θέματος και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων της Διοίκησης που απαιτήθηκαν, θεωρούμε πως αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

του σχεδιασμού τους.

- Επιλογή δείγματος συμβάσεων έργων βάσει ποιοτικών και ποσοτικών κριτήριων με σκοπό την αξιολόγηση σημαντικών περιοχών των συμβάσεων για την εξέταση της ορθής λογιστικής αναγνώρισης των εσόδων, σύμφωνα με τις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές και μεθόδους. Για το δείγμα αυτό διενεργήσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες:
  Καταγραφή και κατανόηση των βασικών όρων των συμβάσεων με σκοπό να αναγνωρισθούν και επιβεβαιωθούν, ανά έργο, οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το χρονικό σημείο που αυτές εκπληρώνονται.
  Σύγκριση των πραγματικών αποτελεσμάτων ανά επιλεγμένη σύμβαση με τους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς και τα ιστορικά απολογιστικά στοιχεία, με σκοπό να αξιολογηθεί ο βαθμός αξιοπιστίας των κρίσεων και εκτιμήσεων της Διοίκησης.
  Επιβεβαίωση, σε δειγματοληπτική βάση, της πληρότητας και ακρίβειας των δαπανών και λοιπών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων εκτέλεσης και συσχέτιση αυτών με τα έργα/συμβάσεις που αφορούν, βάσει των λογιστικών αρχείων και του σχετικού υποστηρικτικού υλικού.
  Επανυπολογισμός του ποσοστού εκπλήρωσης των δεσμεύσεων εκτέλεσης με βάση τα πραγματοποιηθέντα κόστη και τις σχετικές αναφορές των υπεύθυνων των έργων και τα σχετικά λογιστικά αρχεία της Εταιρείας.
  Εξέταση του υποστηρικτικού υλικού για την αξιολόγηση της πιθανότητας είσπραξης αξιώσεων αποζημίωσης και κινήτρων.
- Αξιολόγηση της επάρκειας και καταλληλότητας των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων

Όπως αναφέρεται στις σημειώσεις Γ.19, Γ.23 και 21 των οικονομικών καταστάσεων, οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ανέρχονται σε € 217.973.068 και € 190.459.548 αντίστοιχα, ενώ η σχετική συσσωρευμένη απομείωση ανέρχεται σε € 22.115.574 και € 15.113.385 αντίστοιχα.

Οι εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνουν απαιτήσεις από πελάτες εσωτερικού και εξωτερικού. Στην περίπτωση που οι πελάτες αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στις συμβατικές τους υποχρεώσεις, η Εταιρεία εκτίθεται σε αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο.

Η Διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου και προβαίνει σε εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις, ώστε αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους.

Δεδομένης της σημαντικότητας της αξίας των εμπορικών απαιτήσεων και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων της Διοίκησης που απαιτήθηκαν για τον

Η προσέγγιση του ελέγχου μας έγινε με βάση τον ελεγκτικό κίνδυνο και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διενέργεια των ακόλουθων διαδικασιών:

- Εκτίμηση των παραδοχών και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από την Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου για τον προσδιορισμό της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων.
- Εξέταση των απαντητικών επιστολών των νομικών συμβούλων για θέματα που χειρίσθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, για τον εντοπισμό τυχόν θεμάτων που υποδεικνύουν υπόλοιπα από εμπορικές απαιτήσεις που δεν είναι ανακτήσιμα στο μέλλον.
- Λήψη επιστολών επιβεβαίωσης τρίτων για αντιπροσωπευτικό δείγμα εμπορικών απαιτήσεων και εκτέλεση διαδικασιών μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, για την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των υπολοίπων τέλους χρήσης.
- Εξέταση της ληκτότητας των υπολοίπων των εμπορικών απαιτήσεων στο τέλος της χρήσης και τον εντοπισμό τυχόν οφειλετών με οικονομική δυσχέρεια.

προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας τους, θεωρούμε ότι η αξιολόγηση της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

- Συζήτηση με τη Διοίκηση της Εταιρείας και αξιολόγηση των σχετικών εκτιμήσεων βάσει των διαθέσιμων στοιχείων και πληροφοριών.
- Επανυπολογισμός της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες παραμέτρους για οφειλέτες, όπως την ληκτότητα υπολοίπων, τους μεγάλους οφειλέτες και τους οφειλέτες υψηλού κινδύνου.
- Αξιολόγηση της επάρκειας και καταλληλότητας των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές

Όπως περιγράφεται στις σημειώσεις Γ.1, 3α και 13 των οικονομικών καταστάσεων, η λογιστική αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές ανέρχεται σε € 121.117.480 ενώ η ζημία από απομείωση για τη χρήση που έληξε την 31.12.2017 ανήλθε σε € 17.678.014. Οι συμμετοχές της Εταιρείας σε θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως και ελέγχονται για απομείωση εάν παρουσιαστούν ενδείξεις απομείωσης.

Η περιοχή αυτή αποτέλεσε κύριο αντικείμενο του ελέγχου γιατί πέραν της σημαντικότητας του ύψους των συμμετοχών στο σύνολο των οικονομικών καταστάσεων, ο προσδιορισμός της αξίας των θυγατρικών εμπεριέχει - υποκειμενικότητα ως προς την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών των θυγατρικών, λόγω του γεγονότος ότι εξαρτάται από πλήθος παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων επί των πωλήσεων σε μελλοντικές περιόδους, εκτιμήσεις του κόστους πωλήσεων και χρήση κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου.

Η προσέγγιση του ελέγχου μας έγινε με βάση τον ελεγκτικό κίνδυνο και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διενέργεια των ακόλουθων διαδικασιών:

- Αξιολόγηση των εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με την ενδεχόμενη απομείωση των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες
- Πραγματοποίηση συζητήσεων με τη Διοίκηση της Εταιρείας που σχετίζονται με τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές.
- Αξιολόγηση της καταλληλότητας του χρηματοοικονομικού μοντέλου, του προεξοφλητικού επιτοκίου και της λογικότητας των εισροών και παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των συμμετοχών.
- Αξιολόγηση της μαθηματικής ακρίβειας του χρηματοοικονομικού μοντέλου.
- Αξιολόγηση της επάρκειας και καταλληλότητας των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Εύλογη Αξία Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση

Όπως περιγράφεται στις σημειώσεις Γ.6, Γ.23, 15 και 15α των οικονομικών καταστάσεων, η λογιστική αξία των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση κατά την 31.12.2017 στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ανέρχεται σε € 454.501.761 και € 109.075.044 αντίστοιχα.

Τα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας βασίστηκε στη μέθοδο των προεξοφλημένων μελλοντικών ταμειακών ροών δεδομένου ότι για τα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία (συμμετοχή σε εταιρείες Παραχώρησης) δεν υφίσταται ενεργός αγορά. Η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών εμπεριέχει υποκειμενικότητα, η οποία εξαρτάται από πλήθος παραγόντων,

Η προσέγγιση του ελέγχου μας έγινε με βάση τον ελεγκτικό κίνδυνο και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διενέργεια των ακόλουθων διαδικασιών:

- Επισκόπηση των εκθέσεων αποτίμησης των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθεσίμων προς Πώληση οι οποίες διεξήχθησαν από ειδικούς εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και αξιολόγηση της καταλληλότητας της μεθοδολογίας, του υποδείγματος προσδιορισμού του προεξοφλητικού επιτοκίου καθώς και της λογικότητας των παραδοχών και παραμέτρων των σχετικών χρηματοοικονομικών μοντέλων.
- Αξιολόγηση της ακρίβειας και αξιοπιστίας των εισροών που χρησιμοποιήθηκαν και αναφέρονται στις καταστάσεις αποτιμήσεων της εταιρείας και στις σχετικές εκθέσεις αποτίμησης των ειδικών εξωτερικών εμπειρογνωμόνων, λαμβάνοντας υπόψη σχετικά χρηματοοικονομικά δεδομένα από τις εταιρείες

συμπεριλαμβανομένων εκτιμήσεων επί των μελλοντικών εσόδων, τις αποδόσεις και τους κινδύνους της αγοράς, τις εκτιμήσεις κόστους καθώς και τη χρήση κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου.

Δεδομένης της σημαντικότητας του θέματος και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων που απαιτήθηκαν, θεωρούμε πως αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Παραχώρησης.

- Αξιολόγηση της ικανότητας, αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας των εξωτερικών εκτιμητών.
- Αξιολόγηση της μαθηματικής ακρίβειας των χρηματοοικονομικών μοντέλων.
- Πραγματοποίηση συζητήσεων με τη Διοίκηση της Εταιρείας για τυχόν σημαντικές αλλαγές ή γεγονότα που σχετίζονται με τα εν λόγω Χρηματοοικονομικά Στοιχεία.
- Αξιολόγηση της επάρκειας και καταλληλότητας των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Όπως περιγράφεται στις σημειώσεις Γ.9, Γ.23, 21, 30 και 45 των οικονομικών καταστάσεων, υφίστανται εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και διαιτησίες σχετικά με διαφορές συμβατικών εργασιών και λοιπά θέματα, κατά των εταιρειών του Ομίλου.

Σε περιοδική βάση η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει το στάδιο στο οποίο βρίσκεται κάθε σημαντική υπόθεση και αξιολογεί τον πιθανό οικονομικό κίνδυνο βασιζόμενη στην άποψη των νομικών της συμβούλων. Εάν η ενδεχόμενη ζημία από οποιεσδήποτε αξιώσεις και νομικές υποθέσεις θεωρείται πιθανή και το σχετικό ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, η Διοίκηση του Ομίλου αναγνωρίζει πρόβλεψη για την εκτιμώμενη ζημιά. Η κρίση της Διοίκησης απαιτείται σε σημαντικό βαθμό τόσο για τον καθορισμό της πιθανότητας, όσο και για τον καθορισμό του βαθμού στον οποίο ο κίνδυνος μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τις ενδεχόμενες ή πιθανές υποχρεώσεις σχετικά με εκκρεμείς αξιώσεις και νομικές υποθέσεις και αναθεωρεί, όπου απαιτείται, τις σχετικές εκτιμήσεις. Τέτοιες αναθεωρήσεις στις εκτιμήσεις της πιθανής υποχρέωσης μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

Δεδομένης της σημαντικότητας του θέματος και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων που απαιτήθηκαν, θεωρούμε πως αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Η προσέγγιση του ελέγχου μας έγινε με βάση τον ελεγκτικό κίνδυνο και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διενέργεια των ακόλουθων διαδικασιών:

- Εξασφάλιση επιστολών νομικών συμβούλων αναφορικά με εκκρεμείς δικαστικές και λοιπές νομικές υποθέσεις.
- Συζήτηση των σημαντικών εκκρεμών υποθέσεων απευθείας με τους νομικούς συμβούλους του Ομίλου και τους αρμοδίους της Διοίκησης.
- Αξιολόγηση των εκτιμήσεων της Διοίκησης για τις σημαντικές υποθέσεις, λαμβανομένου υπόψη του ιστορικού των υποθέσεων.
- Αξιολόγηση της επάρκειας και της καταλληλότητας των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", και στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών, τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή, καθώς και την «Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας» που αναμένεται να τεθεί υπόψη μας μετά την 30η Απριλίου 2018.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό. Όταν διαβάσουμε την «Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας», εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτή, έχουμε την υποχρέωση να γνωστοποιήσουμε το θέμα αυτό στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση και ανάλογα την περίπτωση να προβούμε σε περαιτέρω ενέργειες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

• Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

• Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

• Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

• Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της

Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

• Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

• Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ΒΒ του κ.ν. 2190/1920.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ΒΒ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία «J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ- ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 ή λοιπές επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 24/06/2014 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 4 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

BDO Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Λ. Μεσογείων 449, Αγ. Παρασκευή
ΑΜ ΣΟΕΛ: 173

Αγ. Παρασκευή, 30 Απριλίου 2018
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δημήτριος Β. Σπυράκης
ΑΜ ΣΟΕΛ: 34191

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης του άρθρου 5 του Ν. 3556/2007, είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.» στις 27.04.2018 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.jp-avax.gr, καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χ.Α. όπου και θα παραμείνουν στην διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεώς τους.

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)

		Όμιλος		Εταιρία	
		31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			*Αναμορφωμένο*		*Αναμορφωμένο*
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοπ.ενσώματα πάγια στοιχεία	**10**	111.700.744	94.553.112	65.809.157	53.555.304
Επενδύσεις σε ακίνητα	**11**	15.593.731	14.533.631	1.271.736	1.271.736
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**12**	11.018.787	5.573.789	171.272	111.200
Συμμετοχές σε επιχειρήσεις	**13**	246.813.611	237.957.032	122.640.780	140.675.572
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	**15**	109.075.044	106.814.745	454.501.761	415.401.540
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	**16**	39.110.254	35.776.779	-	-
Λοιπά στοιχεία παγίου ενεργητικού	**17**	755.393	858.491	8.699.098	8.330.695
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**18**	35.461.513	35.526.369	38.251.970	35.167.028
Σύνολο μη κυκλοφορούντος Ενεργητικού		**569.529.078**	**531.593.948**	**691.345.775**	**654.513.074**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	**19**	39.204.491	33.333.303	17.673.192	19.241.477
Απαιτήσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια	**20**	133.848.548	173.873.289	94.814.865	133.233.199
Απαιτήσεις από Πελάτες	**21**	217.973.068	295.104.520	190.459.548	256.476.076
Λοιπές απαιτήσεις	**21**	197.177.259	172.612.661	196.961.489	192.921.290
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	**22**	549.809	3.571.614	149.948	1.361.855
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	**16**	6.101.352	9.175.604	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**23**	73.509.303	85.699.390	59.385.651	68.122.915
Σύνολο κυκλοφορούντος Ενεργητικού		**668.363.830**	**773.370.382**	**559.444.693**	**671.356.812**
Σύνολο Ενεργητικού		**1.237.892.907**	**1.304.964.330**	**1.250.790.468**	**1.325.869.885**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μετοχικό κεφάλαιο (77.654.850 των € 0.58)	**31**	45.039.813	45.039.813	45.039.813	45.039.813
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**31**	146.676.671	146.676.671	146.676.671	146.676.671
Υπεραξία αναπροσαρμογών	**32**	8.348.986	6.238.124	10.088.275	2.662.183
Αποθεματικά	**33**	71.571.086	50.733.032	70.170.088	48.717.393
Αποθεματικά Χρημ/κών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	**34**	32.271.923	31.656.077	170.537.446	148.458.110
Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	**35**	(2.484.283)	(4.974.496)	-	-
Προσαρμογή συναλλαγματικών ισοτιμιών		(1.056.776)	(694.326)	(2.473.088)	(1.960.208)
Κέρδη (ζημίες) εις νέον		(190.265.651)	(157.924.255)	(188.754.347)	(136.559.324)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρίας (α)		**110.101.769**	**116.750.640**	**251.284.857**	**253.034.636**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	**36**	**(350.408)**	**(975.984)**	**-**	**-**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α+β)		**109.751.361**	**115.774.657**	**251.284.857**	**253.034.636**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες Ομολογιακές Δανειακές υποχρεώσεις	**26**	471.919.407	420.486.667	411.001.574	370.513.417
Παράγωγα χρημ/κα στοιχεία παθητικού	**27**	1.436.608	1.769.264	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**18**	34.113.880	34.353.374	80.445.780	69.214.542
Προβλέψεις για παροχές εργαζομένων κατά την έξοδο από την υπηρεσία	**29**	4.586.573	4.274.411	3.412.784	3.133.197
Λοιπές προβλέψεις και λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**30**	32.120.490	49.161.589	26.641.390	44.898.380
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		**544.176.957**	**510.045.306**	**521.501.528**	**487.759.535**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	**24**	443.367.292	502.000.033	358.719.570	439.878.553
Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι πληρωτέοι	**25**	19.406.330	25.630.168	14.100.957	20.163.420
Τραπεζικός δανεισμός	**26**	121.190.967	151.514.167	105.183.555	125.033.741
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		**583.964.588**	**679.144.368**	**478.004.083**	**585.075.714**
Σύνολο Υποχρεώσεων (δ)		**1.128.141.545**	**1.189.189.673**	**999.505.611**	**1.072.835.249**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ+δ)		**1.237.892.907**	**1.304.964.330**	**1.250.790.468**	**1.325.869.885**

* Ορισμένα κονδύλια επί των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης έχουν αναταξινομηθεί για να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια της παρούσας χρήσης. Η αναταξινόμηση αυτή δεν είχε καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα μετά από φόρους και στα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους της εταιρίας.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ
ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ εκτός από τα στοιχεία των μετοχών)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
		Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
			*Αναμορφωμένο		*Αναμορφωμένο
Κύκλος εργασιών	1	673.077.032	541.189.155	566.824.615	472.199.455
Κόστος Πωλήσεων	2	(636.294.209)	(510.687.153)	(543.631.931)	(433.875.571)
Μικτό κέρδος		**36.782.823**	**30.502.001**	**23.192.684**	**38.323.884**
Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)	3	1.814.590	(2.685.378)	3.166.738	(3.065.253)
Απομείωση κόστους υπεραξίας /συμμετοχών	3α	(82.359)	(28.788.530)	(17.700.476)	(47.589.353)
Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων & λοιπών προβλέψεων	3β	(4.609.692)	(30.477.448)	(4.073.697)	(22.486.307)
Κέρδη/(Ζημιές) εύλογης αξίας ακινήτων		1.060.100	-	-	-
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	4	(23.214.928)	(20.549.549)	(14.301.659)	(12.830.988)
Έξοδα διαθέσεως	5	(8.994.446)	(4.540.640)	(6.558.162)	(3.447.288)
Έσοδα χρεογράφων	6α	3.595.354	3.446.312	4.055.642	3.822.712
Μερίδιο κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες	6β	28.392.456	27.391.751	32.837.435	22.833.543
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων		**34.743.899**	**(25.701.481)**	**20.618.506**	**(24.439.050)**
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	7	332.656	78.517	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	7	(37.436.155)	(32.675.687)	(34.917.472)	(28.564.926)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων		**(2.359.600)**	**(58.298.650)**	**(14.298.966)**	**(53.003.976)**
Έξοδα Φόρου χρήσης	8	(8.192.524)	6.650.569	(2.837.231)	6.213.619
Κέρδη/(Ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(10.552.124)**	**(51.648.081)**	**(17.136.197)**	**(46.790.356)**
Κέρδη/(Ζημιές) μετά φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες		-	**8.478.164**	-	-
Κέρδη/(Ζημιές) μετά φόρων από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες		**(10.552.124)**	**(43.169.917)**	**(17.136.197)**	**(46.790.356)**
Τα καθαρά κέρδη/ (ζημιές) αναλογούν σε:					
Μετόχους Εταιρίας		(10.341.327)	(42.587.456)	(17.136.197)	(46.790.356)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(210.797)	(582.461)	-	-
		(10.552.124)	**(43.169.917)**	**(17.136.197)**	**(46.790.356)**
Κέρδη /(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής για την περίοδο					
Από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες					
- Βασικά (σε ευρώ)		**(0,1332)**	**(0,5484)**	**(0,2207)**	**(0,6025)**
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
- Βασικά (σε ευρώ)		**(0,1332)**	**(0,6576)**	**(0,2207)**	**(0,6025)**
- Προσαρμοσμένα (σε ευρώ)		**(0,1332)**	**(0,5484)**	**(0,2207)**	**(0,6025)**
Μέσος σταθμικός όρος μετοχών		**77.654.850**	**77.654.850**	**77.654.850**	**77.654.850**
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε €)		**0,0000**	**0,0000**	**0,0000**	**0,0000**
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων		**49.872.607**	**49.822.860**	**49.640.213**	**50.710.979**

** Ορισμένα κονδύλια επί των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης έχουν αναταξινομηθεί για να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια της παρούσας χρήσης. Η αναταξινόμηση αυτή δεν είχε καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα μετά από φόρους και στα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους της εταιρίας.*

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ
ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων περιόδου	**(10.552.124)**	**(43.169.917)**	**(17.136.197)**	**(46.790.356)**
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Ποσά που αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους				
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή θυγατρικών εξωτερικού	(361.986)	(30.034)	(512.880)	(3.985.424)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	3.507.343	264.225	-	-
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	2.973.045	(75.646)	(188.986)	-
Αποθεματικά διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	867.389	(19.847.685)	31.097.657	(35.802.951)
Αποθεματικά	-	-	-	-
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα λοιπα συνολικά έσοδα	(2.130.855)	5.701.141	(8.963.515)	10.382.856
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους				
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων/παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	203.895	(883.014)	18.580	(517.278)
Φόρος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα λοιπα συνολικά έσοδα	(59.129)	256.074	(5.388)	150.011
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες μετά από φόρους	**4.999.700**	**(14.614.940)**	**21.445.469**	**(29.772.787)**
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρους	**-**	**(3.764.883)**	**-**	**-**
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρους	**4.999.700**	**(18.379.823)**	**21.445.469**	**(29.772.787)**
Συγκεντρωτικά Συνολικά Αποτελέσματα περιόδου	**(5.552.424)**	**(61.549.740)**	**4.309.271**	**(76.563.144)**
Τα συγκεντρωτικά συνολικά αποτελέσματα περιόδου αναλογούν σε:				
Μετόχους Εταιρίας	**(5.342.091)**	**(60.986.745)**	**4.309.271**	**(76.563.144)**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(210.333)	(562.994)	-	-
	(5.552.424)	**(61.549.740)**	**4.309.271**	**(76.563.144)**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε ευρώ)

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	**(2.359.600)**	**(58.298.650)**	**(14.298.966)**	**(53.003.976)**
Πλέον/μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	10.436.657	7.780.198	7.247.534	5.074.369
Ζημιές/ (Κέρδη) εύλογης αξίας ακινήτων	(1.060.100)	-	-	-
Προβλέψεις/Επισφάλειες	7.674.691	29.830.260	7.413.600	25.297.120
Έσοδα χρεογράφων	(3.595.354)	(3.446.312)	(4.055.642)	(3.822.712)
Πιστωτικοί τόκοι	(3.878.958)	(2.179.248)	(104.262)	(212.230)
Χρεωστικοί τόκοι	41.315.113	34.854.935	35.021.734	28.777.156
Κόστος απομείωσης υπεραξίας (συμμετοχών)	-	27.582.068	17.543.834	47.582.068
Ζημιές/ (κέρδη) από Χρηματοοικονομικά εργαλεία	(332.656)	(78.517)	-	-
Αποτελέσματα(έσοδα, έξοδα,κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητος	(26.280.901)	(27.080.630)	(32.837.435)	(22.833.544)
Συναλλαγματικές διαφορές	3.515.587	99.356	2.167.229	(99.356)
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης				
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων	(5.871.191)	3.463.652	1.568.285	1.202.224
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων	98.157.920	(67.129.505)	88.372.263	(2.459.739)
(Μείωση)/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	(97.049.381)	95.699.686	(97.144.049)	46.831.023
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(40.799.666)	(38.716.126)	(35.325.673)	(32.638.347)
Καταβεβλημένοι φόροι	(12.280.792)	(6.728.976)	(11.058.201)	(3.943.042)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες(α)	**(32.408.631)**	**(4.347.810)**	**(35.489.749)**	**35.751.015**
Σύνολο εισροών/(εκροών) από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες(α)	**-**	**(17.253.092)**	-	-
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες(α)	**(32.408.631)**	**(21.600.902)**	**(35.489.749)**	**35.751.015**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσωμάτων & άυλων παγίων στοιχείων	(26.786.762)	(21.387.320)	(7.049.773)	(12.670.860)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	2.659.569	7.385.251	220.145	1.889.736
Αγορά Θυγατρικής	909.747	-	-	-
(Αγορά)/ Πώληση συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων & Εισπράξεις από Πώληση Συμμετοχών	(7.520.250)	(5.579.005)	(12.334.860)	(39.434.187)
Τόκοι εισπραχθέντες	3.878.958	1.802.848	104.263	212.232
Μερίσματα εισπραχθέντα	25.968.512	24.044.552	25.169.019	24.121.239
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες(β)	**(890.227)**	**6.266.327**	**6.108.793**	**(25.881.840)**
Σύνολο εισροών/(εκροών) από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες(β)	**-**	**390.487**	**-**	**-**
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες(β)	**(890.227)**	**6.656.814**	**6.108.793**	**(25.881.840)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις/(εξοφλήσεις) από εκδοθέντα/ αναληφθέντα δάνεια	21.109.540	(19.613.306)	20.637.972	(18.536.149)
Μερίσματα πληρωθέντα	(770)	(12.708)	(770)	(12.708)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες(γ)	**21.108.770**	**(19.626.014)**	**20.637.202**	**(18.548.857)**
Σύνολο εισροών/(εκροών) από διακοπείσες χρηματοδοτικές δραστηριότητες(γ)	**-**	**16.474.617**	**-**	**-**
Σύνολο εισροών/(εκροών) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες χρηματοδοτικές δραστηριότητες(γ)	**21.108.770**	**(3.151.397)**	**20.637.202**	**(18.548.857)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)	**(12.190.088)**	**(18.095.485)**	**(8.743.755)**	**(8.679.681)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	85.699.390	103.794.875	68.122.915	76.802.596
Ταμειακά διαθέσιμα απορροφούμενων εταιριών	-		6.492	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**73.509.303**	**85.699.390**	**59.385.652**	**68.122.915**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε ευρώ)

Όμιλος

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας λοιπών περουσιακών στοιχείων	Αποθεματικά Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς πώληση	Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	Αποθεματικά	Προσαρμογή συναλλαγματικών ισοτιμιών	Αποτελέσματα εις νέο	Ίδια Κεφάλαια Μετόχων Εταιρίας	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Κεφαλαίων
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**45.039.813**	**146.676.671**	**6.291.833**	**45.747.934**	**(5.162.096)**	**17.747.899**	**7.280.720**	**(85.154.202)**	**178.468.571**	**(1.055.778)**	**177.412.793**
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-						(42.587.456)	(42.587.456)	(582.461)	(43.169.917)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	(53.709)	(14.091.856)	187.600	(626.940)	(3.814.384)	-	(18.399.289)	19.467	(18.379.823)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	**-**	**-**	**(53.709)**	**(14.091.856)**	**187.600**	**(626.940)**	**(3.814.384)**	**(42.587.456)**	**(60.986.745)**	**(562.994)**	**(61.549.740)**
Λοιπές κινήσεις						33.612.073	(4.160.662)	(30.182.597)	(731.186)	642.789	(88.397)
Προσθήκες μη ελεγχουσών συμμετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31.12.2016	**45.039.813**	**146.676.671**	**6.238.124**	**31.656.077**	**(4.974.496)**	**50.733.032**	**(694.326)**	**(157.924.255)**	**116.750.640**	**(975.984)**	**115.774.656**
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-						(10.341.327)	(10.341.327)	(210.797)	(10.552.124)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	2.110.862	615.846	2.490.213	144.765	(362.450)	-	4.999.236	464	4.999.700
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	**-**	**-**	**2.110.862**	**615.846**	**2.490.213**	**144.765**	**(362.450)**	**(10.341.327)**	**(5.342.091)**	**(210.333)**	**(5.552.424)**
Λοιπές κινήσεις						20.693.289		(22.000.069)	(1.306.780)	843.114	(463.667)
Προσθήκες/ (μειώσεις) μη ελεγχουσών συμμετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(7.205)	(7.205)
Υπόλοιπο την 31.12.2017	**45.039.813**	**146.676.671**	**8.348.986**	**32.271.923**	**(2.484.283)**	**71.571.086**	**(1.056.776)**	**(190.265.651)**	**110.101.769**	**(350.408)**	**109.751.361**

Εταιρία

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Κεφάλαια υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας λοιπών περουσιακών στοιχείων	Αποθεματικά Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς πώληση	Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	Τακτικό και λοιπά αποθεματικά	Προσαρμογή συναλλαγματικών ισοτιμιών	Αποτελέσματα εις νέο	Ίδια Κεφάλαια Μετόχων Εταιρίας	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Κεφαλαίων
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	**45.039.813**	**146.676.671**	**2.662.183**	**173.878.205**	**-**	**15.582.089**	**2.025.216**	**(56.089.156)**	**329.775.021**	**-**	**329.775.021**
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-		-	-	-	-	(46.790.356)	(46.790.356)		(46.790.356)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	-	(25.420.095)	-	(367.268)	(3.985.424)	-	(29.772.788)	-	(29.772.788)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	**-**	**-**	**-**	**(25.420.095)**	**-**	**(367.268)**	**(3.985.424)**	**(46.790.356)**	**(76.563.144)**	**-**	**(76.563.144)**
Μεταφορά Αποθεματικών	-	-	-	-	-		-		-	-	-
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	33.502.572	-	(33.679.812)	(177.240)	-	(177.240)
Μέρισμα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31.12.2016	**45.039.813**	**146.676.671**	**2.662.183**	**148.458.110**	**-**	**48.717.393**	**(1.960.208)**	**(136.559.324)**	**253.034.636**	**-**	**253.034.636**
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	(17.136.197)	(17.136.197)		(17.136.197)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου	-	-	(134.180)	22.079.337	-	13.192	(512.880)	-	21.445.469	-	21.445.469
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου	**-**	**-**	**(134.180)**	**22.079.337**	**-**	**13.192**	**(512.880)**	**(17.136.197)**	**4.309.271**	**-**	**4.309.271**
Απορρόφηση θυγατρικής	-	-	7.560.272	-	-	412.670	-	(13.465.479)	(5.492.536)	-	(5.492.536)
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	21.026.833	-	(21.593.347)	(566.514)	-	(566.514)
Υπόλοιπο την 31.12.2017	**45.039.813**	**146.676.671**	**10.088.275**	**170.537.446**	**-**	**70.170.088**	**(2.473.088)**	**(188.754.347)**	**251.284.857**	**-**	**251.284.857**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Στοιχεία και πληροφορίες

Α. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ

Α.1 Γενικές Πληροφορίες για την Εταιρία και τον Όμιλο

Η J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. είναι ανώνυμη εταιρία, εισηγμένη από το 1994 στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (πρώην ΑΒΑΞ Α.Ε.), έχει έδρα της το Μαρούσι Αττικής και μακρά εμπειρία σε όλο το φάσμα του κατασκευαστικού αντικειμένου (έργα υποδομής και ανοικοδόμησης, οικοδομικά, αυτοχρηματοδοτούμενα έργα, προκατασκευές, real estate κλπ.) τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Το 2002, η ΑΒΑΞ Α.Ε. συγχωνεύθηκε δι' απορροφήσεως με την J&P (Ελλάς) Α.Τ.Ε. και την θυγατρική της ΕΤΕΚ Α.Ε., μετονομαζόμενη σε J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. Παράλληλα, η ΕΤΕΘ Α.Ε. απορρόφησε την θυγατρική της ΑΙΧΜΗ Α.Τ.Ε. Στην συνέχεια και σύμφωνα με το Ν.2940/2001, η επικεφαλής του Ομίλου εταιρία J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. απέκτησε το εργοληπτικό πτυχίο 7ης Τάξης (ανώτατη), ενώ από τις θυγατρικές της η (νέα μετά τη συγχώνευση) ΕΤΕΘ Α.Ε. απέκτησε το εργοληπτικό πτυχίο 6ης Τάξης. Το 2007 η J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ απέκτησε τη θυγατρική Αθηνά ΑΤΕ.

Α.2 Φύση Δραστηριοτήτων

Η στρατηγική ανάπτυξης του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ είναι δομημένη γύρω από τέσσερις βασικούς άξονες:

- **Παραχωρήσεις**
  - Έντονη παρουσία σε δημοπρατήσεις έργων με συμβάσεις παραχώρησης, προκειμένου να εξασφαλισθεί κατασκευαστικό αντικείμενο και τακτικά έσοδα σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.
  - Υποστήριξη της ειδικής εσωτερικής μονάδας αυτοχρηματοδοτούμενων έργων και του υπάρχοντος δικτύου εξειδικευμένων εξωτερικών συνεργατών (μελετητικά γραφεία, τραπεζοασφαλιστικό σύστημα, νομικοί οίκοι) για την αποτελεσματική διεκδίκηση και ανάληψη έργων παραχώρησης αλλά και την μεγιστοποίηση των ωφελειών από την οικονομική διαχείριση των παραχωρήσεων με τον περιορισμό των συνδεδεμένων χρηματοοικονομικών κινδύνων.

- **Επιχειρηματική Στρατηγική**
  - Ανάπτυξη στα πρότυπα των μεγάλων διεθνών κατασκευαστικών Ομίλων, με διαφοροποίηση των εσόδων μέσω διεύρυνσης των δραστηριοτήτων σε συναφείς τομείς, όπως τα περιβαλλοντικά έργα, το facility management (συντήρηση, λειτουργία & διαχείριση μεγάλων κτιρίων), η διαχείριση & επεξεργασία στερεών, ειδικών και βιολογικών αποβλήτων, η συντήρηση μεγάλων έργων υποδομής, η συντήρηση και σήμανση του οδικού δικτύου και η αξιοποίηση των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων.
  - Προώθηση σε επίπεδο Ομίλου των συνεργιών και της συμπληρωματικότητας των διαφόρων κλάδων δραστηριότητας.

- **Real Estate**
  - Επιλεκτική επένδυση και ανάπτυξη έργων ποιότητας, κύρους και υψηλής αισθητικής, με έμφαση στον τομέα της αστικής και παραθεριστικής κατοικίας και σε επιλεγμένα ακίνητα γραφείων και καταστημάτων, καθώς επίσης και παροχή σχετικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.
  - Ανάπτυξη νέων αγορών & προϊόντων, όπως τα retirement villages.

- **Λοιπές Δράσεις**
  - Συμμετοχή σε αυτοχρηματοδοτούμενα έργα υποδομής και ανοικοδόμησης γειτονικών χωρών και περιοχών (Ανατολική & ΝΑ Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική) σε συνεργασία με την J&P Overseas η οποία έχει μακρά εμπειρία από αυτές τις αγορές αλλά και άλλους ισχυρούς διεθνείς εταίρους.
  - Προώθηση της αγοράς των προκατασκευών σε περισσότερες εφαρμογές έργων.

Β. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. της 31ης Δεκεμβρίου 2017 που καλύπτουν περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2017, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η IASB έχει εκδόσει μια σειρά από πρότυπα τα οποία αναφέρονται ως «IFRS Stable Platform 2005». Ο Όμιλος εφαρμόζει το IFRS Stable Platform 2005 από την 1η Ιανουαρίου 2005 το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Λ.Π. 1	Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων
Δ.Λ.Π. 2	Αποθέματα
Δ.Λ.Π. 7	Καταστάσεις ταμειακών ροών
Δ.Λ.Π. 8	Καθαρό κέρδος ή Ζημιά Χρήσης, Βασικά Λάθη και μεταβολές στις Λογιστικές Μεθόδους
Δ.Λ.Π. 10	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού
Δ.Λ.Π. 11	Κατασκευαστικά συμβόλαια
Δ.Λ.Π. 12	Φόροι εισοδήματος
Δ.Λ.Π. 16	Ενσώματα πάγια
Δ.Λ.Π. 17	Μισθώσεις
Δ.Λ.Π. 18	Έσοδα
Δ.Λ.Π. 19	Παροχές σε εργαζόμενους
Δ.Λ.Π. 20	Λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων και γνωστοποίηση της κρατικής υποστήριξης
Δ.Λ.Π. 21	Οι επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές του συναλλάγματος
Δ.Λ.Π. 23	Κόστος δανεισμού
Δ.Λ.Π. 24	Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών
Δ.Λ.Π. 26	Λογιστική απεικόνιση και παρουσίαση των προγραμμάτων αποχώρησης προσωπικού
Δ.Λ.Π. 27	Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και λογιστική επενδύσεων σε θυγατρικές
Δ.Λ.Π. 28	Λογιστική επενδύσεων σε συγγενείς εταιρίες
Δ.Λ.Π. 31	Χρηματοοικονομική παρουσίαση των δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες
Δ.Λ.Π. 32	Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις και παρουσίαση
Δ.Λ.Π. 33	Κέρδη ανά μετοχή
Δ.Λ.Π. 34	Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Δ.Λ.Π. 36	Μείωση της αξίας στοιχείων του ενεργητικού
Δ.Λ.Π. 37	Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις
Δ.Λ.Π. 38	Άυλα στοιχεία του ενεργητικού
Δ.Λ.Π. 39	Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και αποτίμηση
Δ.Λ.Π. 40	Επενδύσεις σε ακίνητα
Δ.Π.Χ.Α. 1	Πρώτη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π.
Δ.Π.Χ.Α. 3	Ενοποίηση επιχειρήσεων
Δ.Π.Χ.Α. 5	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες
Δ.Π.Χ.Α. 7	Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις
Δ.Π.Χ.Α. 8	Λειτουργικοί τομείς
Δ.Π.Χ.Α. 11	Σχήματα υπό Κοινό Έλεγχο
Δ.Π.Χ.Α. 12	Συμφωνίες Παραχώρησης

Οι πολιτικές που αναφέρονται παρακάτω έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ (ή IFRS) απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρίας. Σημαντικές παραδοχές από την Διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων της εταιρίας έχουν επισημανθεί όπου κρίνεται κατάλληλα.

Γ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει ο Όμιλος είναι οι ακόλουθες:

Γ.1. Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων (Δ.Π.Χ.Α. 3)

Επενδύσεις σε Θυγατρικές: Είναι όλες οι εταιρίες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από άλλη εταιρία (μητρική) με την κατοχή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρίας στην οποία έγινε η επένδυση. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με την μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα στοιχεία του ενεργητικού, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπο και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται. Οι ζημιές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου (μη πραγματοποιηθείσες σε επίπεδο Ομίλου) επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στον ισολογισμό της Εταιρίας οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος της απομείωσης (impairment test) διενεργείται όποτε υπάρχουν σαφείς ενδείξεις απομείωσης με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 36 «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων».

Λογιστική Πολιτική Συνένωσης Εταιρειών

Η J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. γνωστοποίησε βάσει του Ν. 4374/2016 ότι τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών "J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.", "E-Construction Α.Ε." και "ΠΡΟΕΤ Α.Ε.", εκ των οποίων η δεύτερη και τρίτη είναι 100% θυγατρικές της πρώτης, αποφάσισαν την συγχώνευση δι' απορρόφησης των εταιρειών "E-Construction Α.Ε." και "ΠΡΟΕΤ Α.Ε." από την εταιρεία "J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.".

Ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού ορίσθηκε η 31.12.2016. Η πράξη συγχώνευσης ολοκληρώθηκε δυνάμει της 136174/11.12.2017 εγκριτικής απόφασης του Υπουργείου Οικονομίας, η οποία καταχωρήθηκε την 11.12.2017 στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.ΕΜ.Η.) με Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης 1272166, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69-78 του Κ.Ν. 2190/1920 και του άρθρου 54 του Ν. 4172/2013.

Η επιχειρηματική συνένωση των εταιρειών "J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.", "E-Construction Α.Ε." και "ΠΡΟΕΤ Α.Ε." με απορρόφηση της δεύτερης και τρίτης από την πρώτη, δεν έχει ως αποτέλεσμα την μεταβολή του ελέγχου των εταιρειών καθώς η τελική ελέγχουσα εταιρεία (J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. – Μητρική Εταιρεία του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ), είναι η ίδια πριν και μετά τη συνένωση (παρ. Β1 ΔΠΧΑ 3).

Ως εκ τούτου, ο εταιρικός μετασχηματισμός (Συγχώνευση εταιρειών) θεωρείται ως συναλλαγή μεταξύ οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο και εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3.

Η Εταιρεία έχει επιλέξει τη λογιστική μέθοδο Συνένωσης Συμφερόντων (merger accounting method or pooling of interests method). Με βάση τον χειρισμό αυτό αθροίζονται οι Καταστάσεις Οικονομικής Θέσης των συγχωνευόμενων Εταιρειών, με τη χρήση των λογιστικών αξιών των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων χωρίς περαιτέρω υπολογισμό εύλογων αξιών.

Αναλυτικά, με βάση την λογιστική μέθοδο συνένωσης συμφερόντων, επισημαίνεται ότι:

- Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των απορροφούμενων αναγνωρίζονται στις λογιστικές αξίες με κατάλληλες προσαρμογές για την επίτευξη ομοιόμορφων λογιστικών πολιτικών. Οι λογιστικές αξίες που χρησιμοποιούνται, προκύπτουν από τις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις των απορροφούμενων εταιρειών.

- Δεν αναγνωρίζεται υπεραξία. Η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης της επένδυσης και της καθαρής θέση της αποκτηθείσας (απορροφώμενης) εταιρείας αναγνωρίζεται ως διακριτό αποθεματικό στα Ίδια Κεφάλαια.

- Τα Άυλα στοιχεία ενεργητικού και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση που αναγνωρίζονταν στις οικονομικές καταστάσεις των απορροφώμενων εταιρειών.

- Τα κόστη της συναλλαγής αναγνωρίζονται απευθείας ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

- Οι ισολογισμοί μετασχηματισμού των απορροφούμενων εταιρειών συντάχθηκαν με ημερομηνία 31.12.2016 και ως εκ τούτου, τα στοιχεία τους έχουν ενσωματωθεί στην Εταιρεία από 11.12.2017.

Η Εταιρεία δεν προχώρησε σε αναμόρφωση των συγκριτικών στοιχείων που παρουσιάζονται.

Επενδύσεις σε Συγγενείς: Είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρίας υποδηλώνει σημαντική επιρροή πάνω στην εταιρία αυτή. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν αποτιμώνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες σε μια συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από την μετοχική ιδιότητα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου του ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Τα διεταιρικά υπόλοιπα και οι διεταιρικές συναλλαγές καθώς και τα κέρδη του Ομίλου, που προκύπτουν από διεταιρικές συναλλαγές και δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη (σε επίπεδο Ομίλου), απαλείφονται κατά την σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σχήματα υπό κοινό έλεγχο (ΔΠΧΑ 11). Το ΔΠΧΑ 11 αντικαθιστά το ΔΛΠ 31. Το ΔΠΧΑ 11 παρέχει μια πιο ρεαλιστική αντιμετώπιση των από κοινού συμφωνιών εστιάζοντας στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, παρά στη νομική τους μορφή.
Μια κοινή συμφωνία έχει τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

- Τα μέρη δεσμεύονται με συμβατική συμφωνία
- Η συμβατική συμφωνία προσδίδει σε δύο ή περισσότερα από τα μέρη κοινό έλεγχο

Οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες (κοινές επιχειρήσεις) και κοινοπραξίες.

- Μια κοινή επιχείρηση είναι από κοινού συμφωνία στην οποία τα μέρη που ασκούν κοινό έλεγχο στη συμφωνία διατηρούν δικαιώματα στα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις για τα στοιχεία παθητικού που σχετίζονται με τη συμφωνία.

- Μια κοινοπραξία είναι από κοινού συμφωνία στην οποία τα μέρη διατηρούν δικαιώματα στην καθαρή θέση της συμφωνίας.

Ανεξαρτήτως σκοπού και δομής των συμφωνιών, η κατηγοροποίηση των κοινών συμφωνιών εξαρτάται από τα δικαιώματα και υποχρεώσεις που προκύπτουν για τα μέρη βάσει των συμφωνιών.
Σύμφωνα με το νέο πρότυπο τα κοινοπρακτικά σχήματα που η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, προϋποθέτει ομόφωνη αποδοχή και έγκριση των αποφάσεων των μερών που ασκούν τον κοινό έλεγχο. Οι παράγοντες που ο Όμιλος εξετάζει για να προσδιορίσει ότι τα σχήματα είναι υπό κοινό έλεγχο περιλαμβάνουν τη δομή, τη νομική μορφή, τη συμβατική συμφωνία και λοιπά γεγονότα και καταστάσεις.
Τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (κατασκευαστικές κοινοπραξίες) κατηγοριοποιούνται ως κοινές επιχειρήσεις και εφαρμόζεται παρόμοιος λογιστικός χειρισμός με την αναλογική ενοποίηση που γινόταν βάσει του ΔΛΠ 31 καθώς σε αυτές τις κοινοπραξίες η εταιρία διατηρεί σταθερά ποσοστά σε δικαιώματα και υποχρεώσεις. Η αναλογική ενοποίηση γίνεται σε επίπεδο εταιρίας (απλών οικονομικών καταστάσεων).
Ένα μέρος σε κοινή επιχείρηση αναγνωρίζει βάσει του ποσοστού συμμετοχής του:

- Τα στοιχεία ενεργητικού
- Τις υποχρεώσεις
- Τα έσοδα
- Τα έξοδα

Επίσης το μέρος σε κοινή επιχείρηση χειρίζεται λογιστικά τα ανωτέρω στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή του στην κοινή επιχείρηση βάσει των σχετικών ΔΠΧΑ.

Δομή του Ομίλου: Ο Όμιλος J&P-ΑΒΑΞ απαρτίζεται από τις κάτωθι θυγατρικές εταιρίες οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της μητρικής εταιρίας (www.jp-avax.gr) σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Επωνυμία	% συμμετοχής της J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.	Α.Φ.Χ.*
J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., Αθήνα	Μητρική	2011-2017
ΕΤΕΘ Α.Ε., Θες/νίκη	100%	2011-2017
ΕΛΒΙΕΞ Ο.Ε., Ιωάννινα	60%	2011-2017
J&P DEVELOPMENT Α.Ε., Αθήνα	100%	2011-2017
TASK J&P ΑΒΑΞ Α.Ε., Αθήνα	100%	2011-2017
CONCURENT REAL INVESTMENTS SRL, Ρουμανία	95%	2005-2017
SC BUPRA DEVELOPMENT SRL, Ρουμανία	99,93%	2005-2017
SOPRA AD, Βουλγαρία	99,99%	2005-2017
J&P-ΑΒΑΞ ΙΚΤΕΟ Α.Ε., Αθήνα	94%	2011-2017
SC FAETHON DEVELOPMENTS SRL, Ρουμανία	100%	2006-2017
ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε., Αθήνα	99,157%	2011-2017
MONDO TRAVEL Α.Ε. (πρώην TERRA FIRMA S.A.), Αθήνα	99,999%	2011-2017
J&P ΑΒΑΞ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. (πρώην ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΥΒΟΙΑΣ Α.Ε.), Αθήνα	99,967%	2011-2017
ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε., Αθήνα	85,7395%	2011-2017
J&P AVAX POLSKA, Πολωνία	100%	2009-2017
JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ, Αθήνα	100%	2016-2017
J&P ΑΒΑΞ INTERNATIONAL LTD, Κύπρος	100%	2016-2017
GLAVIAM ΕΛΛΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ, Πειραιάς	100%	2016-2017
VOLTERRA Α.Ε.,Αθήνα	100%	2011-2017
VOLTERRA K-R Α.Ε., Αθήνα	100%	2014-2017

ΗΛΙΟΦΑΝΕΙΑ Α.Ε., Αθήνα	100%	2011-2017

Α.Φ.Χ.: Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Στις αρχές Ιανουαρίου 2017 η Εταιρία προέβη σε εξαγορά του 50% των μετοχών της εταιρείας Volterra το οποίο κατείχε ο Όμιλος Sorgenia. Πλέον, το 100% των μετοχών της Volterra ανήκει στον Όμιλο J&P-ΑΒΑΞ. Επομένως στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με 31/12/2017 περιλαμβάνεται και η Volterra με τις θυγατρικές της Volterra K-R Α.Ε. και Ηλιοφάνεια Α.Ε..
Στις 6/7/2017 διεγράφη από τα μητρώα του Γ.Ε.ΜΗ η θυγατρική εταιρία JPA ΤΡΙΚΑΛΑ Α.Ε.. Επίσης στο 2017 ολοκληρώθηκε η πώληση της θυγατρικής της J&P DEVELOPMENT " S.C."ISTRIA DEVELOPMENTS" S.R.L, Ρουμανία".
Η Εταιρεία ολοκλήρωσε στις 11/12/2017 τη συγχώνευση δι' απορρόφησης των 100% θυγατρικών της εταιρειών «E-Construction ΑΕ» και «ΠΡΟΕΤ ΑΕ», λαμβάνοντας όλες τις σχετικές εγκρίσεις των αρμοδίων φορέων (βλ.Λογιστική Πολιτική Συνένωσης Εταιριών).

Η χρήση του 2010 κατά ρητή διατύπωση της παρ. 11 άρθρου 72 Ν. 4174/2013,του άρθρου 84 Ν.2238/1994 και της Απόφασης 1738/2017 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει παραγραφεί.
Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 η μητρική εταιρία καθώς και οι ελληνικές θυγατρικές της, είχαν υπαχθεί σε φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παρ.5 του Ν.2238/1994 και έλαβαν Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με «Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη».
Οι φορολογικοί έλεγχοι των χρήσεων 2014, 2015 και 2016 της Εταιρίας και των θυγατρικών της που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, επίσης διενεργήθηκαν από Νόμιμους Ελεγκτές βάσει των διατάξεων του άρθρου 65Α παρ. 1 Ν.4174/2013 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4262/2014 και έλαβαν Πιστοποιητικά Φορολογικής Συμμόρφωσης με «Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη». Να σημειωθεί επίσης ότι τα Διοικητικά Δικαστήρια με βάση πρόσφατες αποφάσεις τους για αντίστοιχες περιπτώσεις (ενδεικτικά: ΣΤΕ 1738/2017, ΣΤΕ 675/2017, αλλά και Τρ. ΔΕφΑθ 1490/2016), έχουν αποφανθεί ότι η χρήση 2011 έχει παραγραφεί για φορολογικούς σκοπούς (παραγραφή πενταετίας).
Για τη χρήση 2017 η Εταιρία και οι θυγατρικές της που φορολογούνται στην Ελλάδα, έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Νόμιμων Ελεγκτών όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν.4174/2013 αρ.65^{Α} όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα. Ο έλεγχος αυτός για τη χρήση 2017 βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Επίσης στον Όμιλο J&P ΑΒΑΞ περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης και οι κάτωθι θυγατρικές επιχειρήσεις της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ:

Επωνυμία	% συμμετοχής της Αθηνάς ΑΤΕ	Α.Φ.Χ.*
ATHENA LIBYA COMPANY, Λιβύη	65%	-
ΑΘΗΝΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	99%	2014 & 2017
ΕΡΓΟΝΕΤ Α.Τ.Ε., Αθήνα	51,52%	2016 & 2017

Α.Φ.Χ.: Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Στη χρήση 2017 διεγράφη η συμμετοχή στην εταιρία ATHENA ROMANIA SRL (ποσοστό 100%) λόγω διακοπής της λειτουργίας της επειδή αποπερατώθηκαν οι εργασίες για τις οποίες είχε συσταθεί.

Οι συγγενείς εταιρίες του Ομίλου οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης είναι οι κάτωθι:

5Ν Α.Ε., Αθήνα	45,00%
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε., Αθήνα	25,16%
ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ Α.Ε., Αθήνα	30,84%
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε., Αθήνα	30,83%
POLISPARK ΑΣΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ Α.Ε., Αθήνα	28,76%

3G Α.Ε., Αθήνα	50,00%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε., Αθήνα	45,00%
SC ORIOL REAL ESTATE SRL, Ρουμανία	50,00%
ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε. ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ, Αθήνα	24,70%
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε., Αθήνα	20,00%
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ Α.Ε.(ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) , Αθήνα	29,70%
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε., Λάρισα	21,25%
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε., Αθήνα	21,55%
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε., Αθήνα	20,53%
ΜΑΡΙΝΑ ΛΕΜΕΣΟΥ, Λεμεσός	33,50%
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε., Αθήνα	48,62%
METROPOLITAN ATHENS PARK Α.Ε., Αθήνα	22,91%
STARWARE ENTERPRISES LTD, Κύπρος	50,00%
ΕΛΙΞ Α.Ε., Αθήνα	31,97%

Επίσης με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης ενοποιούνται οι παρακάτω συγγενείς εταιρίες της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ:

Επωνυμία	% συμμετοχής της Αθηνάς ΑΤΕ
ΒΑΚΩΝ Α.Κ.Τ.ΚΤ. & ΤΕ., Ελλάδα	25%
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ, Ελλάδα	45%

Στις 30/6/2016 η Διοίκηση της θυγατρικής εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ προέβη στη μεταβίβαση όλων των δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος της στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα στον διεθνή όμιλο Joannou and Paraskevaides (Overseas) Ltd έναντι τιμήματος ενός δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, για την εξυγίανση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, αλλά και του Ομίλου της μητρικής J&P ΑΒΑΞ καθώς οι μεταβιβαζόμενες λειτουργίες στην περιοχή αποτελούσαν την βασική πηγή ζημιών τα τελευταία χρόνια.

Τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες ή εταιρίες) στα οποία συμμετέχει είτε η μητρική Εταιρία είτε οι θυγατρικές της, ενοποιούνται με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρίας καθώς και των θυγατρικών για τις αντίστοιχες συμμετοχές τους. Τα συνολικά ποσοστά συμμετοχής στα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες) είναι τα κάτωθι:

	Επωνυμία	ΕΔΡΑ	% συμμετοχής
1.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΕΤΕΘ Α.Ε., Αθήνα (ΣΜΑΕΚ)		100,00%
2.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.- ΕΤΕΘ Α.Ε., Αθήνα (Προαστιακός Σιδηρόδρομος)		100,00%
3.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-«Κ/Ξ IMPREGILO SpA-J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΕΜΠΕΔΟΣ Α.Ε.», Αθήνα		66,50%
4.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.-J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΑΛΤΕ Α.Τ.Ε.-ΑΤΤΙΚΑΤ Α.Τ.Ε.-ΕΤΕΘ Α.Ε.-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.-ΕΜΠΕΔΟΣ Α.Ε., Αθήνα		30,84%
5.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΕΚΤΕΡ Α.Ε.-ΚΟΡΩΝΙΣ Α.Ε., Αθήνα		36,00%
6.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε., Αθήνα		50,00%

7.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ, Αθήνα	99,90%
8.	Κ/Ξ ΕΤΕΘ Α.Ε.-J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΤΕΡΝΑ Α.Ε.-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε., Αθήνα	47,00%
9.	Κ/Ξ ΤΟΜΕΣ ΑΤΕ – ΕΤΕΘ Α.Ε., Χανιά	50,00%
10.	J/V J&P –AND J&P-AVAX GERMASOGEIA, Κύπρος	75,00%
11.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΕΓΕΚ ΑΕ – J&P-ΑΒΑΞ – SELI S.p.A., Αθήνα	20,00%
12.	J/V J&P-AVAX SA – J&P LTD, Κύπρος	75,00%
13.	Κ/Ξ «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ – ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ» - ΤΕΡΝΑ ΑΕ – ΕΤΕΘ ΑΕ, Θεσσαλονίκη	25,00%
14.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ – FCC CONSTRUCCION SA, Αθήνα	49,99%
15.	Κ/Ξ ΕΤΕΘ ΑΕ – ΓΑΝΤΖΟΥΛΑΣ ΑΤΕΕ – ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ, Αθήνα	40,00%
16.	Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ (ΕΛΕΥΣΙΝΑ – ΠΑΤΡΑ), Ελευσίνα	17,00%
17.	Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ Α.Ε.- ΕΚΤΕΡ Α.Ε., Αθήνα	50,00%
18.	Κ/Ξ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΑΛΙΑΚΟΣ – ΚΛΕΙΔΙ, Λάρισα	15,70%
19.	Κ/Ξ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΤΤ.ΟΔΟΥ, Αθήνα	30,84%
20.	Κ/Ξ ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ, ΣΚΑ ΠΕΙΡΑΙΑΣ, Β'ΦΑΣΗ, Αθήνα	33,33%
21.	Κ/Ξ QUEEN ALIA AIRPORT, Ιορδανία	50,00%
22.	Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ-ΑΘΗΝΑ (ΛΕΜΕΣΟΣ), Κύπρος	60,00%
23.	Κ/Ξ ΕΡΓΟΤΕΜ ΑΤΕΒΕ – ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ – ΕΤΕΘ ΑΕ, Αθήνα	15,00%
24.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ –J&P ΑΒΑΞ ΔΙΚΤΥΑ ΟΤΕ, Αθήνα	50,00%
25.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (ΦΑ-275), Αθήνα	65,00%
26.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – J&P-ΑΒΑΞ – ΙΝΤΡΑΚΑΤ (Ο.Α. ΤΡΙΠΟΛΗ-ΚΑΛΑΜΑΤΑ-ΜΩΡΕΑΣ), Αθήνα	15,00%
27.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – J&P-ΑΒΑΞ, Αθήνα (Συντήρηση Ε.Σ.Μ.Φ.Α.)	50,00%
28.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – J&P-ΑΒΑΞ, Αθήνα (Δίκτυα Φ.Α. Αττικής)	50,00%
29.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – J&P-ΑΒΑΞ, Αθήνα (Τεχνική Υποστήριξη ΔΕΠΑ)	50,00%
30.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. – GHELLA SpA, Πειραιάς	60,00%
31.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., Αθήνα (Νέα Συντήρηση Εργου Παραχωρ.Ατт.Οδού)	34,22%
32.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., Αχαΐα (Παναγοπούλα)	33,91%
33.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. – ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (Τιθορέα-Δομοκός (Ανάδοχος)), Αθήνα	33,33%
34.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ–J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.–ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (Τιθορέα-Δομοκός (Υποέργο-Δ'Γέφυρα)), Αθήνα	31,00%
35.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ–J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (Τεχνική Υποστήριξη ΔΕΠΑ-2), Αθήνα	50,00%
36.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ–J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (Κατασκευή Δικτύων Φ.Α. Μάνδρα ΕΛΠΕ), Αθήνα	50,00%
37.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (Υποστήριξη Συστήματος Φ.Α. Αττικής)	50,00%
38.	Κ/Ξ J&P (Overseas) Ltd – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., Qatar	25,00%
39.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. (Λευκές Περιοχές)	50,00%
40.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (ΦΑ-705)	50,00%
41.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ, (Τέμενος), Αθήνα	25,00%
42.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.-TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε., (ISP), Αθήνα	100,00%
43.	ΒΟΝΑΤΤΙ J&P-AVAX Srl, Ιταλία	45,00%

Στην τρέχουσα περίοδο, σε σχέση με την 31/12/2016 δεν περιλαμβάνονται τα κάτωθι σχήματα υπό κοινό έλεγχο (κατασκευαστικές κοινοπραξίες) λόγω περάτωσης του έργου για το οποίο είχαν συσταθεί να εκτελέσουν:

1.	Κ/Ξ J&P –EDRACO – ΣΥΝΤΕΧΝΙΚΗ (ΚΤΙΡΙΑ ΟΤΕ ΠΑΤΡΑΣ), Πάτρα	50,00%

Όσον αφορά τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες) στα οποία συμμετέχει η θυγατρική εταιρία ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ καθώς και οι θυγατρικές της, ενοποιούνται με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης στις ατομικές οικονομικές της καταστάσεις καθώς και των θυγατρικών της. Τα συνολικά ποσοστά συμμετοχής στα σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες) είναι τα κάτωθι:

	Επωνυμία	ΕΔΡΑ	% συμμετοχής της Αθηνάς ΑΤΕ
44.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – SNAMPROGETTI	Αθήνα	100,00%
45.	Κ/Ξ ΜΗΧΑΝΙΚΗ-ΑΒΑΞ-ΑΘΗΝΑ-ΜΟΧΛΟΣ	Αθήνα	15,54%
46.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – FCC	Αθήνα	50,00%
47.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – BARESEL – ΑΤΤΙΚΑΤ	Αθήνα	34,00%
48.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – LAND & MARINE	Αθήνα	46,88%
49.	Κ/Ξ ΑΘ-ΘΕΜ.-ΕΛΛ.ΤΕΧ.-ΚΩΝ.-ΤΣΑΜΠΡΑΣ	Αθήνα	25,00%
50.	Κ/Ξ ΑΘ-ΕΛ.ΤΕΧΝ.-ΘΕΜ-PASS.-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Θες/νίκη	28,00%
51.	Κ/Ξ ΑΘ.-ΘΕΜ.-ΕΛ.ΤΕΧ. – ΚΤΙΡΙΟ ΒΥΤΙΟΦΟΡΩΝ	Αθήνα	33,33%
52.	Κ/Ξ ΠΛΑΤΑΜΩΝΑ	Αθήνα	19,60%
53.	Κ/Ξ ΒΙΟΤΕΡ – ΑΘΗΝΑ	Αθήνα	50,00%
54.	Κ/Ξ ΓΕΦΥΡΑ	Αθήνα	7,74%
55.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ-ΘΕΜ/ΜΗ-ΑΤΤΙΚΑΤ (ΕΡΜΗΣ)	Αθήνα	33,33%
56.	Κ/Ξ ΘΕΜ-ΕΛΛ.ΤΕΧΝ.-ΑΘ.-PASS.-GIOVANI	Αθήνα	26,67%
57.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ)	Αθήνα	70,00%
58.	Κ/Ξ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Αθήνα	22,50%
59.	Κ/Ξ TSO – ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ – ΕΡΓΟΝΕΤ (Εμμεση συμ/χή)	Αθήνα	22,95%
60.	Κ/Ξ ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ – ΕΡΓΟΝΕΤ (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	25,50%
61.	Κ/Ξ ΜΗΧΑΝΙΚΗ – ΑΘΗΝΑ (MPC)	Αθήνα	50,00%
62.	ΚΞ ΔΩΔΩΝΗ ΜΟΧΛΟΣ – ΑΘΗΝΑ	Αθήνα	50,00%
63.	Κ/Ξ ΠΟΣΕΙΔΩΝ	Αθήνα	16,50%
64.	Κ/Ξ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ – ΑΘΗΝΑ (ΚΡΑΪΟΒΑ)	Αθήνα	35,00%
65.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΑΘΗΝΑ-ΘΕΜ. (ΚΑΛΑΤΡΑΒΑ)	Αθήνα	29,00%
66.	Κ/Ξ ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ – ΑΘΗΝΑ (ΘΗΣΕΙΟ)	Αθήνα	50,00%
67.	Κ/Ξ ΑΤΤΙΚΑΤ – ΑΘΗΝΑ (ΑΓ.ΚΟΣΜΑΣ)	Αθήνα	40,00%
68.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – ΘΕΜ/ΜΗ – ΑΘΗΝΑ (Α380)	Αθήνα	33,33%
69.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΣΚΑΡΦΕΙΑ)	Αθήνα	50,00%
70.	Κ/Ξ ΜΟΧΛΟΣ – ΑΘΗΝΑ (ΣΗΡΑΓΓΑ Σ2)	Αθήνα	50,00%
71.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ – ΑΚΤΩΡ (Α-417)	Αθήνα	70,00%
72.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – ΑΘΗΝΑ (ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ)	Αθήνα	50,00%
73.	Κ/Ξ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΑΛΙΑΚΟΣ ΚΛΕΙΔΙ	Λάρισα	5,00%
74.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤ. Κ/ΞΙΑ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ	Ελευσίνα	4,00%
75.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ – ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Α435)	Αθήνα	50,00%
76.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ –GOLIOPOULOS (Α-440)	Αθήνα	48,00%

77.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (ΦΑ-275)	Αθήνα	35,00%
78.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (Δ1618)	Αθήνα	30,00%
79.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (Α-446)	Αθήνα	30,00%
80.	Κ/Ξ J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε. – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ (ΦΑ-705)	Αθήνα	50,00%
81.	Κ/Ξ ΤΕΧΝΙΚΗ 2000 – ΕΡΓΟΝΕΤ (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	15,30%
82.	Κ/Ξ Δ.ΣΙΡΔΑΡΗΣ & ΣΙΑ ΟΕ – ΕΡΓΟΝΕΤ (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	15,30%
83.	Κ/Ξ ΠΡΟΕΤ ΑΕ – ΕΡΓΟΝΕΤ ΑΤΕ (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	25,50%
84.	Κ/Ξ ΕΡΓΟΝΕΤ ΑΤΕ – ΠΡΟΕΤ ΑΕ (ΚΩΣ) (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	25,50%
85.	Κ/Ξ EURARCO SA – ΕΡΓΟΝΕΤ ΑΤΕ (ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ) (Εμμεση συμμετοχή)	Αθήνα	7,65%

Στην τρέχουσα περίοδο, σε σχέση με την 31/12/2016 δεν περιλαμβάνονται τα κάτωθι σχήματα υπό κοινό έλεγχο (κατασκευαστικές κοινοπραξίες) λόγω περάτωσης του έργου για το οποίο είχαν συσταθεί να εκτελέσουν:

1.	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ – ΑΘΗΝΑ – ΕΜΠΕΔΟΣ (IBC)	Αθήνα	26,00%
2.	Κ/Ξ ΘΕΜ/ΜΗ-ΑΘΗΝΑ-ΚΟΡΟΤΖΗΣ (ΙΚΑΡΟΣ)	Αθήνα	33,33%
3.	Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ –ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Α425)	Αθήνα	50,00%

Γ.2α.Ιδιοκτησία, Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός (Δ.Λ.Π. 16)

Η διοίκηση επέλεξε για τις κατηγορίες λειτουργικών παγίων στοιχείων (Μηχανήματα, Μεταφορικά Μέσα, Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός), να χρησιμοποιήσει τη βασική μέθοδο (αποτίμηση στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες απομειώσεις) σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16.
Η διοίκηση επέλεξε για την κατηγορία οικοπέδων, κτιρίων να εφαρμόσει τη μέθοδο της αναπροσαρμογής.

Μέθοδος Αναπροσαρμογής

Ύστερα από την αναγνώρισή του ως περιουσιακό στοιχείο, ένα στοιχείο των ενσώματων ακινητοποιήσεων του οποίου η εύλογη αξία μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία, μπορεί να εμφανιστεί με αναπροσαρμοσμένη αξία, που αποτελείται από την εύλογη αξία του κατά την ημέρα της αναπροσαρμογής μείον τις μεταγενέστερες σωρευμένες ζημιές απομείωσης.
Η εύλογη αξία των οικοπέδων και κτιρίων συνήθως προσδιορίζεται από εκτιμήσεις ορκωτών εκτιμητών. Η εύλογη αξία των μηχανημάτων και εγκαταστάσεων είναι συνήθως η αγοραία του αξία.
Όταν γίνει αναπροσαρμογή της αξίας ένος παγίου στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναπροσαρμόζεται ολόκληρη η κατηγορία των παγίων που ανήκει. Όταν η λογιστική αξία ενός παγίου αυξάνεται ως αποτέλεσμα μίας αναπροσαρμογής, η αύξηση καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση ως πλεόνασμα αναπροσαρμογής. Όμως μία αύξηση λόγω αναπροσαρμογής θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την έκταση που αντιστρέφεται μιά προηγούμενη υποτίμηση του ιδίου περιουσιακού στοιχείου, η οποία πρηγουμένως είχε χρεωθεί στα αποτελέσματα.
Αν η λογιστική αξία ενός παγίου μειώνεται ως αποτέλεσμα μιας αναπροσαρμογής, η μείωση πρέπει να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Αν υπάρχει πλεόνασμα ανπροσαρμογής για το ίδιο πάγιο στην καθαρή θέση, η μείωση θα χρεώνεται απευθείας στην καθαρή θέση κατά την έκταση που υπάρχει το πλεόνασμα αυτό. Τα πλεονάσματα αναπροσαρμογής που υπάρχουν στην καθαρή θέση θα μεταφερθούν στα κέρδη εις νέο όταν τα πάγια πουληθούν ή διαγραφούν. Οι επιδράσεις των φόρων στις αναπροσαρμογές των ενσώματων ακινητοποιήσεων, αναγνωρίζονται και γνωστοποιούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 Φόροι Εισοδήματος. Η αρχική εφαρμογή μιας πολιτικής αναπροσαρμογής της αξίας παγίων αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16 και όχι με το Δ.Λ.Π. 8.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς η Διοίκηση κατ'εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 36 «Απομείωση Περιουσιακών Στοιχείων (Impairment of Assets)», εκτιμά κατά πόσο υπάρχει ένδειξη για απομείωση των στοιχείων του ενεργητικού της, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό για κάθε στοιχείο ξεχωριστά με την λογιστική του αξία.

Μεταγενέστερες δαπάνες σε ήδη καταχωρημένο στοιχείο προστίθενται στη λογιστική αξία του στοιχείου, μόνο αν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη του παγίου στοιχείου. Κάθε μεταγενέστερη δαπάνη η οποία δεν προσαυξάνει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη του παγίου στοιχείου, βαρύνει τα έξοδα της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται.

Κόστη σημαντικής επισκευής ή επιθεώρησης ενός παγίου στοιχείου καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται εκτός και αν αυξάνουν τα οικονομικά οφέλη του παγίου στοιχείου οπότε προσαυξάνουν το κόστος του παγίου στοιχείου.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσώματων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο βάσει της ωφέλιμης ζωής τους. Οι κύριοι συντελεστές απόσβεσης που προκύπτουν έχουν ως εξής:

Λειτουργικά ακίνητα (κτίρια)	3%
Μηχανικός εξοπλισμός	5,3% - 20%
Μεταφορικά μέσα	7,5% - 20%
Λοιπός εξοπλισμός	15% - 20%

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού, που συμμετέχει στην κατασκευή (συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων εργοδοτικών εισφορών), κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά άμεσα κόστη.

Γ.2β. Ιδιοκτησία (Ακίνητα προς επένδυση, Δ.Λ.Π. 40)

Για τα **ακίνητα επένδυσης** η διοίκηση επέλεξε να εφαρμόσει τη μέθοδο των αναπροσαρμογών (εύλογων αξιών) βάσει του ΔΛΠ 40.
Η Διοίκηση υιοθετεί την άποψη ότι η πολιτική αυτή, της εφαρμογής των εύλογων αξιών για την εκτίμηση των ακινήτων επένδυσης, παρέχει αξιόπιστη και περισσότερο σχετική πληροφόρηση, διότι βασίζεται σε ενημερωμένες αξίες.

Γ.3. Άυλα στοιχεία ενεργητικού (Δ.Λ.Π. 38)

Τα έξοδα αυτά πρέπει να αποσβένονται εντός της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Μόνο έξοδα τα οποία ικανοποιούν τα κριτήρια του Δ.Λ.Π. 38.18 κεφαλαιοποιούνται (όπως οι δαπάνες λογισμικών προγραμμάτων). Κατά την εφαρμογή του IFRS, τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης που δεν ικανοποιούν το 38.18, έχουν διαγραφεί.
Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται οι άδειες λογισμικού.

Γ.4. Απομείωση Αξίας Στοιχείων του Ενεργητικού (Δ.Λ.Π. 36)

i) Υπεραξία
Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το επιπλέον τίμημα που καταβάλλεται από τον Όμιλο για την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών, κοινοπραξιών καθώς και συγγενών εταιριών. Προκύπτει από τη σύγκριση του τιμήματος που καταβάλλεται για την απόκτηση μιας νέας εταιρίας με την αναλογούσα στον Όμιλο εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων της, κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών και κοινοπραξιών εμφανίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Κάθε χρόνο διενεργείται έλεγχος της υπεραξίας για τυχόν απομείωση, η οποία μειώνει το αρχικό ποσό όπως αυτό απεικονίζεται στον ισολογισμό. Κατά τον υπολογισμό των κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από την πώληση συμμετοχών, λαμβάνεται υπόψη η τυχόν υπεραξία της προς πώληση εταιρίας.

Για την ευχερέστερη διεκπεραίωση των ελέγχων απομείωσης (impairment tests), το ποσό της υπεραξίας κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Η μονάδα ταμιακών ροών είναι η μικρότερη προσδιορίσιμη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που δημιουργεί ανεξάρτητες ταμιακές ροές και αντιπροσωπεύει το επίπεδο στο οποίο ο Όμιλος συλλέγει και παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Η απομείωση για την υπεραξία, καθορίζεται με τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού από τις μονάδες ταμιακής ροής με τις οποίες συνδέεται η υπεραξία. Ζημιές απομείωσης που σχετίζονται με την υπεραξία, δεν μπορούν να αντιστραφούν σε μελλοντικές περιόδους. Ο Όμιλος πραγματοποιεί τον ετήσιο έλεγχο για απομείωση υπεραξίας στις 31 Δεκεμβρίου της εκάστοτε χρήσης.

Στην περίπτωση που η εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία εξαγοράς μίας εταιρίας είναι μεγαλύτερη από το τίμημα που δόθηκε για την απόκτησή της, τότε προκύπτει αρνητική υπεραξία (έσοδο), η οποία καταχωρείται απευθείας ως έσοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τον υπολογισμό της απομείωσης εφαρμόζεται το ΔΛΠ 36 στις περιπτώσεις απόκτησης θυγατρικών ή το ΔΛΠ 39 στις περιπτώσεις συμμετοχών σε συγγενείς ή λοιπού συμμετοχικού ενδιαφέροντος εταιρείες.

ii) Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού
Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.
Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από την χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από την πώλησή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.
Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς η Διοίκηση εκτιμά κατά πόσο υπάρχει ένδειξη για απομείωση ενός στοιχείου του ενεργητικού βάσει του Δ.Λ.Π. 36, σύμφωνα με το οποίο διασφαλίζεται ότι τα στοιχεία του ενεργητικού λογιστικοποιούνται σε αξία που δεν υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό, όπου ανακτήσιμο ποσό ενός στοιχείου ενεργητικού είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της δίκαιης αξίας (μειωμένης κατά τα κόστη πώλησης) και της αξίας χρήσης.

Στην αξιολόγηση αυτή λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες από διάφορες εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης. Ο έλεγχος περί απομείωσης στοιχείων του ενεργητικού εφαρμόζεται για όλα τα στοιχεία πλην αποθεμάτων, κατασκευαστικών συμβολαίων, αναβαλλόμενων φορολογικών στοιχείων ενεργητικού, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εμπίπτουν στο ΔΛΠ 39, στα ακίνητα προς επένδυση και τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

Η ζημιά απομείωσης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του έτους.

Γ.5. Αποθέματα (Δ.Λ.Π. 2)

Την ημερομηνία του ισολογισμού, τα αποθέματα αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους ή την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμημένη τιμή πώλησης στην συνηθισμένη πορεία των εργασιών της επιχείρησης μείον οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης. Το κόστος των αποθεμάτων δεν περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά έξοδα.

Γ.6. Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση (Δ.Λ.Π. 39)

Το πρότυπο αναπτύσσει τις αρχές για την αναγνώριση και την επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και κάποιων συμβολαίων αγοράς ή πώλησης μη χρηματοοικονομικών μέσων. Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση όσον αφορά τις άμεσα επιρριπτέες στη συναλλαγή δαπάνες, για τα στοιχεία εκείνα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία/υποχρεώσεις αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία/υποχρεώσεις, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία/υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα παράγωγα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, αυτά που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά και τέλος αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα).
- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την επιχείρηση ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν.

ii) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Στην κατηγορία αυτή (Δάνεια και Απαιτήσεις) δεν περιλαμβάνονται:

- απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,
- απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από το κράτος,
- οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και κατόπιν επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

iii) Επενδύσεις κατεχόμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα κρατήσει ως την λήξη τους. Τα στοιχεία αυτής της κατηγορίας αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

iv) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι τα στοιχεία αυτά να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που είναι διαπραγματεύσιμες σε ενεργό αγορά προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα μέσα οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι, σε ενεργό αγορά, συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να

προσδιοριστεί με αξιοπιστία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Γ.7. Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποίηση και παρουσίαση (ΔΛΠ 32)

Οι αρχές του παρόντος προτύπου συμπληρώνουν τις αρχές για την αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση.

Το πρότυπο ασχολείται με την κατάταξη των χρηματοοικονομικών μέσων ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και συμμετοχικούς τίτλους και την κατάταξη των σχετικών τόκων, μερισμάτων, ζημιών και κερδών και τις συνθήκες υπό τις οποίες τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις πρέπει να συμψηφίζονται.

Ως χρηματοοικονομικό μέσο ορίζεται κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μία οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο για μία άλλη οικονομική οντότητα.

Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι κάθε περιουσιακό στοιχείο που αφορά :

(α) ταμιακά διαθέσιμα,

(β) συμμετοχικό τίτλο άλλης οικονομικής οντότητας ,

(γ) συμβατικό δικαίωμα :

(i) για παραλαβή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου από μια άλλη οικονομική οντότητα ή
(ii) για την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων με μία άλλη οικονομική οντότητα υπό όρους δυνητικά ευνοϊκούς για την οικονομική οντότητα ή

(δ) συμβόλαιο που δίναται να ή θα διακανονιστεί με τους συμμετοχικούς τίτλους της ίδιας οικονομικής οντότητας και είναι :

(i) μη παράγωγο για το οποίο η οικονομική οντότητα υποχρεούται ή μπορεί να υποχρεούται να λάβει μεταβλητή ποσότητα των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας ή
(ii) παράγωγο που θα ή μπορεί να διακανονιστεί εκτός από την ανταλλαγή συγκεκριμένου ποσού μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με συγκεκριμένη ποσότητα των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας. Για το σκοπό αυτόν στους ίδιους συμμετοχικούς τίτλους της οικονομικής οντότητας δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα τα οποία είναι τα ίδια συμβόλαια για τη μελλοντική παραλαβή ή παράδοση των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας .

Χρηματοοικονομική υποχρέωση είναι κάθε υποχρέωση που αφορά :

(α) συμβατικό δικαίωμα :

(i) για παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε μια άλλη οικονομική οντότητα ή
(ii) την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων με μία άλλη οντότητα υπό όρους δυνητικά δυσμενείς για την οικονομική οντότητα ή

(β) συμβόλαιο που δύναται να ή θα διακανονιστεί με τους συμμετοχικούς τίτλους της ίδιας της οικονομικής οντότητας και είναι :

(i) μη παράγωγο για το οποίο η οικονομική οντότητα υποχρεούται ή μπορεί να υποχρεούται να παραδώσει μεταβλητή ποσότητα των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας ή

(ii) παράγωγο που θα ή μπορεί να διακανονιστεί εκτός από την ανταλλαγή συγκεκριμένου ποσού μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με συγκεκριμένη ποσότητα των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας. Για το σκοπό αυτό, στους ίδιους συμμετοχικούς τίτλους της οικονομικής οντότητας δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα τα οποία είναι τα ίδια συμβόλαια για τη μελλοντική παραλαβή ή παράδοση των ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας.

Συμμετοχικός τίτλος είναι κάθε σύμβαση που αποδεικνύει ένα δικαίωμα στο υπόλοιπο που απομένει , εάν,από τα περιουσιακά στοιχεία μιας οικονομικής οντότητας αφαιρεθούν οι υποχρεώσεις της.

Εύλογη αξία είναι το ποσό με το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να ανταλλαγεί ή μια υποχρέωση να διακανονισθεί μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη γνώση των συνθηκών της αγοράς , στα πλαίσια μιας συναλλαγής που διεξάγεται σε καθαρά εμπορική βάση.

Γ.8. Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις (Δ.Π.Χ.Α. 7)

Το ΔΠΧΑ 7 αναφέρεται σε όλους τους κινδύνους που προκύπτουν από όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα, εκτός από εκείνα που αποκλείονται ειδικά (πχ. συμφέροντα σε θυγατρικές, συνδεδεμένα μέρη και κοινοπραξίες, κ.λπ.). Σκοπός των γνωστοποιήσεων είναι η παροχή μίας εικόνας για την χρήση των χρηματοοικονομικών μέσων από τον Όμιλο και την έκθεσή του στους κινδύνους που αυτά προκαλούν. Η έκταση των γνωστοποιήσεων που απαιτούνται εξαρτάται από την έκταση της χρήσης των χρηματοοικονομικών μέσων από την Εταιρεία και από την έκθεσή της σε κινδύνους. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ7 από την 1η Ιανουαρίου 2007.

Γ.9. Προβλέψεις (Δ.Λ.Π. 37)

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμηριωμένες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών όρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις άλλα γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Γ. 10. Επιχορηγήσεις (Δ.Λ.Π. 20)

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενα έσοδα (έσοδα επόμενων χρήσεων) και αναγνωρίζονται συστηματικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

Γ.11. Μετατροπή ξένου νομίσματος (Δ.Λ.Π. 21)

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιριών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί ο Όμιλος («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής Εταιρίας και όλων των θυγατρικών της.
Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της περιόδου και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Γ.12. Μετοχικό κεφάλαιο (Δ.Λ.Π. 33)

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

Γ.13. Διανομή Μερισμάτων (Δ.Λ.Π. 18)

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Γ.14. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος (Δ.Λ.Π. 12)

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή από τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρώνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση όπου η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όπως η επανεκτίμηση της αξίας της ακίνητης περιουσίας, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

Γ.15. Ωφελήματα προσωπικού (Δ.Λ.Π. 19)

Βραχυπρόθεσμες παροχές:
Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζόμενους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήματα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές κατά την έξοδο από την υπηρεσία:
Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών καθώς και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.
Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών:
Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κλπ.)
Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.
Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών:
Η υποχρέωση της εταιρίας (νομική) αφορά τα ωφελήματα τερματισμού υπηρεσιών τα οποία είναι πληρωτέα ως αποτέλεσμα απόφασης της εταιρίας να τερματίσει τις υπηρεσίες ενός υπαλλήλου πριν την κανονική ημερομηνία αφυπηρέτησης, καθώς επίσης και για ωφελήματα τα οποία είναι πληρωτέα κατά την αφυπηρέτηση ενός υπαλλήλου (ωφελήματα συνταξιοδότησης τα οποία δημιουργούνται βάσει νομοθεσίας).
Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένου ωφελήματος, του σχετικού τρέχοντος κόστους υπηρεσιών, του κόστους προηγούμενων υπηρεσιών, χρησιμοποιείται η Μέθοδος Προβολής Πίστωσης Μονάδας (Projected Unit Credit Method) η οποία είναι η μέθοδος δεδουλευμένης παροχής υπηρεσιών που αναλογεί σε υπηρεσία, σύμφωνα με την οποία αποδίδονται τα οφέλη στις περιόδους κατά τις οποίες δημιουργείται η υποχρέωση για καταβολή ωφελημάτων μετά την αφυπηρέτηση. Η υποχρέωση δημιουργείται καθώς ο υπάλληλος παρέχει τις υπηρεσίες του οι οποίες του δίνουν και το δικαίωμα για ωφελήματα κατά την αφυπηρέτηση.
Άρα η Μέθοδος Προβολής Πίστωσης Μονάδας απαιτεί όπως αποδοθούν οφέλη, τόσο στην τρέχουσα περίοδο (για να υπολογιστεί το τρέχον κόστος υπηρεσιών) όσο και στην τρέχουσα και στις προγενέστερες περιόδους (για να υπολογιστεί η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων ωφελημάτων).
Παρόλο ότι τα ωφελήματα έχουν ως προϋπόθεση μελλοντική εργοδότηση (δηλαδή δεν είναι κατοχυρωμένα), υπολογίζεται η υποχρέωση βάσει αναλογιστικών υποθέσεων ως εξής:

Δημογραφικές Υποθέσεις: «Κίνηση Προσωπικού» (Αποχώρηση Προσωπικού / Απόλυση προσωπικού) και

Χρηματοοικονομικές Υποθέσεις: προεξοφλητικός συντελεστής, μελλοντικά επίπεδα μισθού (συντελεστές απόδοσης κυβερνητικών χρεογράφων με παρόμοια διάρκεια) και εκτιμώμενες μελλοντικές μεταβολές, στο επίπεδο οποιωνδήποτε κρατικών παροχών που επηρεάζουν τα καταβλητέα οφέλη.

Γ.16. Αναγνώριση εσόδων (Δ.Λ.Π. 18)

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία εκτελεσθέντων έργων, πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Κατασκευαστικά Συμβόλαια Έργων:
Τα έσοδα από την εκτέλεση των κατασκευαστικών συμβολαίων λογίζονται την περίοδο που κατασκευάζεται το έργο, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης του.

Πωλήσεις αγαθών:
Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

Παροχή υπηρεσιών:
Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Γ.17. Μισθώσεις (Δ.Λ.Π. 17)

Οι μισθώσεις παγίων κατά τις οποίες μεταβιβάζονται στον Όμιλο όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού, αποτελούν τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις.
Οι μισθώσεις αυτές κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές οι οποίες γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Πάγια που εκμισθώνονται με λειτουργικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στις ενσώματες ακινητοποιήσεις του ισολογισμού και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους σε βάση συνεπή με παρόμοιες ιδιόκτητες ενσώματες ακινητοποιήσεις. Το έσοδο του ενοικίου (καθαρό από τυχόν κίνητρα που δόθηκαν στους μισθωτές) αναγνωρίζεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης. Ο Όμιλος δεν εκμισθώνει πάγια με την μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Γ.18. Κατασκευαστικά συμβόλαια (Δ.Λ.Π. 11)

Τα κατασκευαστικά συμβόλαια αφορούν την κατασκευή περιουσιακών στοιχείων ή ομάδα συνδεδεμένων περιουσιακών στοιχείων ειδικά για πελάτες σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα σχετικά συμβόλαια και των οποίων η εκτέλεση συνήθως διαρκεί για χρονικό διάστημα άνω της μιας χρήσης.

Τα έξοδα που αφορούν στο συμβόλαιο αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Στην περίπτωση όπου το αποτέλεσμα μιας σύμβασης κατασκευής έργου δεν είναι εφικτό να αποτιμηθεί αξιόπιστα, και κυρίως στην περίπτωση όπου το έργο βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, τότε το έσοδο αναγνωρίζεται μόνο στην έκταση που το αναληφθέν συμβατικό κόστος ενδέχεται να ανακτηθεί ενώ το συμβατικό κόστος πρέπει να αναγνωρίζεται στα έξοδα της χρήσης στην οποία αναλήφθηκε. Επομένως για τα συμβόλαια αυτά αναγνωρίζεται τέτοιο έσοδο ούτως ώστε το κέρδος από το συγκεκριμένο έργο να είναι μηδενικό.

Όταν το αποτέλεσμα ενός συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τα έσοδα και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου.

Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον υπολογισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίσθηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων (κατασκευαστικά συμβόλαια). Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα

έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων.

Ομαδοποίηση Συμβάσεων: Η αρχική σύμβαση ενός έργου, οι συμπληρωματικές και πρόσθετες συμβάσεις, αντιμετωπίζονται ως ένα έργο, δεδομένου ότι η νέα σύμβαση αφορά εργασίες που αφορούν το ίδιο έργο, και η τιμή διαπραγματεύεται σε συνδυασμό και με την αρχική σύμβαση.
Εάν μια ομάδα έργων η διαπραγμάτευση των οποίων γίνεται στο σύνολο ή οι συμβάσεις είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ώστε κατ' ουσία να εμφανίζονται σαν μέρος ενός μεγαλύτερου έργου, με ένα συνολικό περιθώριο κέρδους ή οι επιμέρους συμβάσεις εκτελούνται ταυτόχρονα ή σε μία συνεχή σειρά, τότε η ομάδα αυτή των έργων αντιμετωπίζεται σαν ένα έργο.

Έσοδα έργων: Τα έσοδα έργων περιλαμβάνουν τα κάτωθι:
- Αρχικό ποσό σύμβασης, πλέον αναθεωρήσεις αρχικής ή πρόσθετων/ συμπληρωματικών συμβάσεων.
- Αξιώσεις (Claims)
- Πληρωμές κινήτρων (Incentive payments), όπως π.χ. αμοιβές επιτάχυνσης

Οι αξιώσεις (claims) και οι πληρωμές κινήτρων (Incentive payments) λαμβάνονται υπόψιν, μόνο μέχρι την έκταση όπου μπορούν με σημαντική πιθανότητα να εισπραχθούν και μπορούν αξιόπιστα να καθοριστούν και να μετρηθούν.

Κόστος έργων: Το κόστος έργων περιλαμβάνει τα κάτωθι:
- Κόστη τα οποία συνδέονται άμεσα με το συγκεκριμένο έργο,
- Κόστη που αποδίδονται στο συγκεκριμένο έργο και που μπορούν να κατανεμηθούν στο έργο,
- Άλλα κόστη που χρεώνονται στο συγκεκριμένο πελάτη, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

Στην δεύτερη περίπτωση περιλαμβάνονται και τα γενικά έξοδα κατασκευών. Αυτά τα έξοδα κατανέμονται σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας μεθόδους και βάσεις κατανομής που είναι λογικές και που εφαρμόζονται με συνέπεια για όλα τα έξοδα με παρόμοια χαρακτηριστικά.

Το Εμμεσο κόστος έργων περιλαμβάνει κόστη όπως η ετοιμασία και διεκπεραίωση της μισθοδοσίας του προσωπικού εργοταξίων, έξοδα τραπεζών συνδεόμενα άμεσα με τα έργα.
Έξοδα τα οποία δεν αποδίδονται ή κατανέμονται σε ένα έργο περιλαμβάνουν έξοδα πωλήσεων, έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης, γενικά διοικητικά έξοδα και αποσβέσεις αδράνειας μηχανημάτων, τα οποία δεν απασχολούνται στο συγκεκριμένο έργο.

Γ.19. Δάνεια και απαιτήσεις (Δ.Λ.Π. 23)

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Στην κατηγορία αυτή (Δάνεια και Απαιτήσεις) δεν περιλαμβάνονται α) απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, β) απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από το κράτος, γ) οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.
Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.
Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση.
Τα δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το ποσό της ζημιάς θα πρέπει να επιβαρύνει άμεσα και στο σύνολό του τα αποτελέσματα της χρήσης.
Ο έλεγχος μείωσης της αξίας γίνεται ξεχωριστά για τις, σημαντικής αξίας, απαιτήσεις, ενώ μπορεί να γίνει συνολική εκτίμηση για τα ποσά που δεν είναι σημαντικά. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι απαιτήσεις θα πρέπει να ομαδοποιούνται με κριτήριο τον πιστωτικό τους κίνδυνο (δηλαδή, δημιουργούνται ομάδες απαιτήσεων που παρουσιάζουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο).
Εάν σε επόμενες περιόδους η ζημιά λόγω μείωσης της αξίας έχει περιοριστεί (με βάση τις αντικειμενικές ενδείξεις), τότε γίνεται αναστροφή η οποία και αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Το ποσό της αναστροφής δεν μπορεί να δίνει αναπόσβεστο κόστος το οποίο να ξεπερνά το ποσό που θα είχε η απαίτηση κατά την ημερομηνία που γίνεται η αναστροφή, εάν δεν υπήρχε η ζημιά μείωσης της αξίας.

Γ.20. Κόστος δανεισμού (Δ.Λ.Π. 23)

Το κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι που απορρέουν από τον δανεισμό, καθώς και τα λοιπά έξοδα που πραγματοποιούνται από μία επιχείρηση για τη λήψη των δανείων.

Στην έννοια του κόστους δανεισμού περιλαμβάνονται:
- Τόκοι βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων, καθώς και τόκοι υπεραναλήψεων.
- Απόσβεση της διαφοράς υπό το άρτιο ομολογιακών δανείων,
- Απόσβεση συμπληρωματικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για την λήψη των δανείων,
- Χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις, οι οποίες παρακολουθούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17,
- Συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε ξένο νόμισμα, κατά την έκταση που αυτές θεωρούνται χρηματοοικονομικό έξοδο.

Όλα τα κόστη δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθούν άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληρεί τις προϋποθέσεις πρέπει να κεφαλαιοποιούνται.

Γ.21. Λειτουργικοί Τομείς (Δ.Π.Χ.Α. 8)

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως πρωτογενείς λειτουργικούς τομείς τον τομέα κατασκευών, τον τομέα παραχωρήσεων, τον τομέα ενέργειας και τον τομέα λοιπών δραστηριοτήτων. Επίσης αναγνωρίζει ως δευτερογενείς λειτουργικούς γεωγραφικούς τομείς την Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι ανωτέρω λειτουργικοί τομείς είναι αυτοί που χρησιμοποιούνται από την Διοίκηση για εσωτερικούς σκοπούς και οι στρατηγικές αποφάσεις της διοίκησης λαμβάνονται με βάση τα αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα του κάθε παρουσιαζόμενου τομέα, τα οποία χρησιμοποιούνται για την μέτρηση της αποδοτικότητάς τους.

Γ.22. Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών (Δ.Λ.Π. 24)

Οι γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών καλύπτονται από το Δ.Λ.Π. 24 το οποίο αναφέρεται στις συναλλαγές μεταξύ μιας επιχείρησης που καταρτίζει οικονομικές καταστάσεις και των συνδεδεμένων με αυτή μερών. Το πρωτεύον στοιχείο του είναι η οικονομική ουσία και όχι ο νομικός τύπος των συναλλαγών.

Συνδεδεμένο μέρος θεωρείται μία επιχείρηση εάν:
α) Άμεσα ή έμμεσα διαμέσου ενδιάμεσων μερών ελέγχει, ελέγχεται ή βρίσκεται κάτω από κοινό έλεγχο με την επιχείρηση.
β) Κατέχει ένα ποσοστό μιας επιχείρησης και το ποσοστό αυτό της δίνει ουσιώδη επιρροή πάνω στην επιχείρηση ή από κοινού έλεγχο πάνω στην επιχείρηση.
γ) Είναι συγγενής επιχείρηση, όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 28.
δ) Είναι μία κοινοπραξία, όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 31.
ε) Είναι βασικό μέλος του διοικητικού προσωπικού της επιχείρησης ή της μητρικής της.
ζ) Είναι κοντινό μέλος της οικογενείας οποιουδήποτε ατόμου της πρώτης και τέταρτης προαναφερθείσας περίπτωσης.
η) Είναι μία επιχείρηση η οποία ελέγχεται (είτε σε από κοινού έλεγχο είτε κάτω από ουσιώδη επιρροή, από ένα πρόσωπο που αναφέρεται στην τέταρτη και πέμπτη προαναφερθείσα περίπτωση.
θ) Είναι ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους της επιχείρησης με σκοπό το οικονομικό όφελός του ή όφελος των εργαζομένων της επιχείρησης που αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της επιχείρησης.

Συναλλαγή συνδεδεμένων μερών είναι μια μεταφορά πόρων, υπηρεσιών ή υποχρεώσεων μεταξύ των συνδεδεμένων μερών, ανεξάρτητα από το εάν επιβάλλεται ένα τίμημα ή όχι.

Γ.23. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς της Διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν τις γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Η Διοίκηση σε συνεχή βάση αξιολογεί τις εκτιμήσεις και τις παραδοχές αυτές, και οι κυριότερες παρατίθενται κατωτέρω. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτης είναι η βάση για την λήψη αποφάσεων σχετικά με τις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν είναι άμεσα διαθέσιμες από άλλες πηγές. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπάνια θα ταυτιστούν απόλυτα με τα αντίστοιχα πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και οι υποθέσεις που ενέχουν

ουσιαστικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτήσεων και υποχρεώσεων εντός της επόμενης χρήσης παρατίθενται παρακάτω.

Γ.23.1 Απομείωση υπεραξίας και λοιπών μη χρηματοοικονομικών στοιχείων
Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υφίσταται κάποια ένδειξη απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τη λογιστική πρακτική της παραγράφου Γ.4.i. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται σύμφωνα με τους υπολογισμούς της αξίας χρήσεως (value in use). Οι βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό παρατίθενται επιπλέον στη σημείωση 12. Οι παραπάνω υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων που σχετίζονται με τα μελλοντικά κέρδη και τα επιτόκια προεξόφλησης. Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή αλλαγές σε καταστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη, σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που περιγράφεται στην παράγραφο Γ.6.

Γ.23.2 Φόρος εισοδήματος
Οι εταιρίες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος απαιτείται σημαντική υποκειμενική κρίση. Κατά την κανονική ροή των εργασιών της επιχείρησης λαμβάνουν χώρα πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής υπολογισμός του φόρου είναι αβέβαιος. στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτης θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

Γ.23.3 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις
Σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας. Επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με τους φόρους αναφέρονται στη σημείωση 19.

Γ.23.4 Ζωή ενσώματων ακινητοποιήσεων και υπολειμματικές αξίες
Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η πραγματική ωφέλιμη ζωή των ακινητοποιήσεων αποτιμάται σε ετήσια βάση και ενδέχεται να διαφέρει λόγω διαφόρων παραγόντων.

Γ.23.5 Πρόβλεψη καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας για αποθέματα
Σύμφωνα με την λογιστική αρχή που αναφέρεται στην παράγραφο Γ5, η πρόβλεψη για την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση της Διοίκησης, με βάση τις ιστορικές τάσεις των πωλήσεων και την θεώρησή της για την ποιότητα και τον όγκο των αποθεμάτων, στο βαθμό που τα διαθέσιμα αποθέματα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θα πουληθούν κάτω του κόστους.

Γ.23.6 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις
Ο Όμιλος απομειώνει την αξία των εμπορικών απαιτήσεών του όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη έκαστης απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η διοίκηση του Ομίλου περιοδικά επανεκτιμά την επάρκεια της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις με βάση παράγοντες όπως την πιστωτική της πολιτική, αναφορές από τη νομική υπηρεσία για πρόσφατες εξελίξεις σε υποθέσεις που αυτή χειρίζεται, κακώς και την εκτίμηση/κρίση της για την επίδραση λοιπών παραγόντων στην εισπραξιμότητα των απαιτήσεων.

Γ.23.7 Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού
Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση του προσωπικού υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων, η διενέργεια των οποίων απαιτεί από τη Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η μελλοντική αύξηση των αμοιβών των εργαζομένων, το επιτόκιο προεξόφλησης των εν λόγω υποχρεώσεων, το ποσοστό αποχώρησης των εργαζομένων κλπ. Η Διοίκηση προσπαθεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτής.

Γ.23.8 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις
Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα του Ομίλου.

Γ.23.9 Κατασκευαστικά Συμβόλαια (ΔΛΠ 11)

Όταν το αποτέλεσμα ενός συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τα έσοδα και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Το έσοδο αναγνωρίζεται μόνο στην έκταση που το αναληφθέν συμβατικό κόστος ενδέχεται να ανακτηθεί ενώ το συμβατικό κόστος αναγνωρίζεται στα έξοδα της χρήσης στην οποία αναλήφθηκε.

Γ.23.10 Σχήματα υπό Κοινό Έλεγχο (ΔΠΧΑ 11)

Οι παράγοντες που ο Όμιλος εξετάζει για να προσδιορίσει ότι τα σχήματα είναι υπό κοινό έλεγχο περιλαμβάνουν την δομή, τη νομική μορφή, τη συμβατική συμφωνία και λοιπά γεγονότα και καταστάσεις.

Γ.23.11 Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας

Ορισμένα από τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού τα οποία περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου απαιτούν την επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία, ή / και την δημοσίευση αυτής της εύλογης αξίας. Ο Όμιλος επιμετρά μία σειρά από κονδύλια σε εύλογη αξία (βλέπε Σημείωση 40):

* Ενσώματα Πάγια στοιχεία & Ακίνητα προς επένδυση
* Χρηματοοικονομικά Στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση
* Μακροπρόθεσμα και Βραχυπρόθεσμα Δάνεια
* Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα

Δ. ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Νέα Λογιστικά Πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και Διερμηνείες που εφαρμόζονται υποχρεωτικά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 31.12.2017

Οι παρακάτω τροποποιήσεις αφορούν σε ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και δεν είναι εφαρμόσιμες ή δεν έχουν σημαντική επίπτωση στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017 για την Εταιρία και τον Όμιλο, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

- **ΔΛΠ 7 (Τροποποίηση) «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 – Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 6 Νοεμβρίου 2017). Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Παρακάτω παρατίθεται ανάλυση της μεταβολής των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες έτσι όπως έχουν αποτυπωθεί στην κατάσταση ταμειακών ροών.

	ΟΜΙΛΟΣ		
	Μακροπρόθεσμες Ομολογιακές Δανειακές Υποχρεώσεις	**Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
01/01/17	**420.486.667**	**151.514.167**	**572.000.834**
Ταμειακές ροές	29.007.740	(7.898.200)	**21.109.540**
Ομολογιακές δανειακές Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	(22.810.000)	22.810.000	-
Μεταφορά	45.235.000	(45.235.000)	-
31/12/2017	**471.919.407**	**121.190.967**	**593.110.374**

	ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Μακροπρόθεσμες Ομολογιακές Δανειακές Υποχρεώσεις	**Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
01/01/17	**370.513.417**	**125.033.741**	**495.547.158**
Ταμειακές ροές	18.063.157	2.574.814	**20.637.972**
Ομολογιακές δανειακές Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	(22.810.000)	22.810.000	-
Μεταφορά	45.235.000	(45.235.000)	-
31/12/2017	**411.001.574**	**105.183.555**	**516.185.129**

- **ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 – Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 6 Νοεμβρίου 2017). Η τροποποίηση διευκρινίζει τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους (δάνεια/ομόλογα) που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

- **Ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)** (εφαρμόζονται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017 – Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 7 Φεβρουαρίου 2018)

    - **ΔΠΧΑ 12 «Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οικονομικές οντότητες»**: Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12, συνεχίζει να έχει εφαρμογή σε συμμετοχές που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση ή προς διανομή, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 (εκτός των παραγράφων Β10-Β16).

Νέα Λογιστικά Πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και Διερμηνείες υποχρεωτικά εφαρμόσιμα σε μεταγενέστερες περιόδους

Τα παρακάτω νέα λογιστικά πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες, έχουν εκδοθεί αλλά η υιοθέτησή τους είναι υποχρεωτική σε μεταγενέστερες λογιστικές περιόδους.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 – Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 22 Νοεμβρίου 2016).

    Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχον μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το καινούριο πρότυπο κατά τη χρήση του 2018, αναπροσαρμόζοντας το υπόλοιπο έναρξης κερδών εις νέο και δεν θα προχωρήσει σε αναπροσαρμογή των συγκριτικών στοιχείων του 2017. Οι βασικότερες κατηγορίες που επηρεαστούν, αναλύονται ως εξής:

- Ο Όμιλος διενεργεί πρόβλεψη απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων βάσει αξιολόγησης της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων επισκοπώντας: την ληκτότητα των υπολοίπων των πελατών, το πιστωτικό ιστορικό τους και την διευθέτηση των μεταγενέστερων πληρωμών, σύμφωνα με τον εκάστοτε διακανονισμό. Τα παραπάνω αξιολογούνται σε συνδυασμό με την εκτίμηση του Ομίλου για τον κίνδυνο της αγοράς, όπως διαμορφώνεται σε κάθε χρονική στιγμή, με βάση τις συνθήκες της αγοράς, μακροοικονομικά δεδομένα, πολιτικές, φορολογικές και διεθνείς εξελίξεις που επηρεάζουν την καταναλωτική συμπεριφορά και πίστη. Ο υπολογισμός της απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δεν αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τη σχηματιζόμενη πρόβλεψη στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- Η ταξινόμηση και η επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου δε θα επηρεαστεί σημαντικά από την υιοθέτηση του προτύπου.

- Δεν αναμένεται σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 - Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 22 Σεπτεμβρίου 2016) & **ΔΠΧΑ 15 (Διευκρινήσεις)** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 – Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 31 Οκτωβρίου 2017). Το ΔΠΧΑ 15 παρέχει ένα ενιαίο μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Αρχικά εκτιμάται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του η επίδραση για την Εταιρία και τον Όμιλο δεν θα είναι σημαντική. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία οριστικοποίησης της εν λόγω επίδρασης στις Οικονομικές Καταστάσεις. Επίσης ο Όμιλος δεν εκτιμά ότι θα έχει σημαντική επίπτωση στις Οικονομικές του Καταστάσεις από τις Διευκρινήσεις του ΔΠΧΑ 15.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 – Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 31 Οκτωβρίου 2017). Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές ή χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις.

Λοιπά Πρότυπα και Διερμηνείες

Οι παρακάτω τροποποιήσεις που εφαρμόζονται υποχρεωτικά σε μεταγενέστερες περιόδους δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 – Δεν έχει εγκριθεί ακόμη από την Ε.Ε.). Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σε θέματα φορολογίας εισοδήματος»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 – Δεν έχει εγκριθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση). Η εταιρεία θα πρέπει να εξετάζει θέματα που έχουν αβέβαιη φορολογική αντιμετώπιση ξεχωριστά ή συνολικά σύμφωνα με την προσέγγιση που παρέχει τις καλύτερες εκτιμήσεις

για την επίλυση των θεμάτων. Επίσης, θα πρέπει να υπολογίζει το φορολογητέο αποτέλεσμα και τη φορολογητέα βάση λαμβάνοντας υπ' όψη την πιθανότητα ότι η φορολογική αρχή θα αποδεχτεί το φορολογικό χειρισμό των συγκεκριμένων θεμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να χρησιμοποιεί είτε τη μέθοδο του πιο πιθανού αποτελέσματος ή τη μέθοδο του αναμενόμενου αποτελέσματος στους υπολογισμούς της.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήριες Συμβάσεις»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021 – Δεν έχει εγκριθεί ακόμη από την Ε.Ε.)

  Το ΔΠΧΑ 17 εισάγει ένα Γενικό Μοντέλο αποτίμησης ή μια απλουστευμένη μορφή του ώστε να λογιστικοποιούνται οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις στις τρέχουσες αξίες και όχι στο ιστορικό κόστος. Το Πρότυπο εισάγει αρχές επιμέτρησης που απαιτούν τη χρήση τρεχουσών και αμερόληπτων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών, κάνοντας χρήση προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τη διαχρονική αξία του χρήματος και έχουν προσαρμοστεί για χρηματοοικονομικούς και μη, κινδύνους.

Λοιπές τροποποιήσεις προτύπων

- **ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά εργαλεία σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήριες Συμβάσεις»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 – Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 3 Νοεμβρίου 2017). Το τροποποιημένο πρότυπο εισάγει δύο προαιρετικές επιλογές:
  - δίνει την δυνατότητα στις εταιρείες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από την έκδοση του νέου προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις,
  - παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.

- **ΔΠΧΑ 2 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 – Εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 26 Φεβρουαρίου 2018). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά, σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον, μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές

- **Ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)** (εφαρμόζονται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 – Εγκρίθηκαν από την Ε.Ε. στις 7 Φεβρουαρίου 2018)

  - **ΔΛΠ 28 «Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες».** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

  - **ΔΠΧΑ 1** «Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς» . Η τροποποίηση διαγράφει κάποιες βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις.

- **ΔΛΠ 40 (Τροποποίηση) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 – Δεν έχει εγκριθεί ακόμη από την Ε.Ε.)
  Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στη χρήση του ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό του επενδυτικού ακινήτου και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη αλλαγής στη χρήση.

- **ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 – Δεν έχει εγκριθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μία οντότητα μπορεί να επιμετρήσει πιστωτικούς τίτλους που ενσωματώνουν δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής, με τη μέθοδο του αποσβεσμένου κόστους αντί της εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων. Η αρνητική ποινή εξόφλησης προκύπτει όταν η πρόωρη αποπληρωμή είναι μικρότερη του μη εξοφληθέντος κεφαλαίου και τόκων.

- **ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 – Δεν έχει εγκριθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση). Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μία οντότητα θα πρέπει να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9 σε λοιπές μακροπρόθεσμες επενδύσεις που αφορούν συγγενείς και κοινοπραξίες και αποτελούν μέρος της συνολικής επένδυσης.

- **Ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017)** (εφαρμόζονται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 – Δεν έχουν εγκριθεί ακόμη από την Ε.Ε.)

  - **ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν μία οντότητα αποκτά έλεγχο σε μια δραστηριότητα που βρίσκεται κάτω από κοινό έλεγχο και αποτελεί επιχείρηση, θα πρέπει να επανεκτιμά το υπάρχον ποσοστό συμμετοχής σε εύλογη αξία, με την διαφορά να πιστώνεται/χρεώνεται στα αποτελέσματα.

  - **ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες».** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν μία οντότητα συμμετέχει σε μια δραστηριότητα που βρίσκεται κάτω από κοινό έλεγχο και αποκτά κοινό έλεγχο, δεν θα πρέπει να επανεκτιμά το υπάρχον ποσοστό συμμετοχής σε εύλογη αξία.

  - **ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος».** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι φορολογικές επιπτώσεις των μερισμάτων θα πρέπει να αναγνωρίζονται στην ίδια περίοδο που προκύπτει η υποχρέωση και στην ίδια οικονομική κατάσταση που αναγνωρίζονται οι συναλλαγές που δημιούργησαν τα διανεμόμενα κέρδη.

  - **ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού».** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι με την ολοκλήρωση κατασκευής ενός σχετικού στοιχείου ενεργητικού που χρηματοδοτήθηκε μέσω ειδικού δανεισμού, το υπόλοιπο των σχετικών δανείων αποτελούν μέρος του γενικού δανεισμού και επηρεάζουν το τεκμαρτό επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.

- **ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Τροποποίηση σχεδίου καθορισμένων παροχών, Περικοπή ή Διακανονισμός»** (εφαρμόζονται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 – Δεν έχουν εγκριθεί ακόμη από την Ε.Ε.). Διευκρινίζεται ότι μετά από την τροποποίηση κάποιου σχεδίου καθορισμένων παροχών που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής περιόδου, μία οντότητα θα πρέπει να προσδιορίζει το τρέχων κόστος υπηρεσίας και το χρηματοοικονομικό κόστος βάσει των νέων υποθέσεων για το υπόλοιπο της περιόδου.

Αλλαγές των οποίων η έγκριση έχει αναβληθεί από την Ε.Ε.

- **ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων»** (εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 - Δεν θα εγκριθεί από την Ε.Ε. μέχρι την έκδοση του τελικού προτύπου)

- **ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας** (αναβάλλεται η εφαρμογή του αλλά μπορεί να υιοθετηθεί οικειοθελώς – Δεν έχει εγκριθεί από την Ε.Ε.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. Κύκλος εργασιών

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Κύκλος εργασιών έργων	575.712.586	504.156.214	549.110.849	457.181.261
Πωλήσεις προϊόντων	2.446.654	2.892.167	294.086	60.093
Πωλήσεις υπηρεσιών	94.917.792	34.140.774	17.419.680	14.958.101
ΣΥΝΟΛΟ από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες	**673.077.032**	**541.189.155**	**566.824.615**	**472.199.455**
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**673.077.032**	**541.189.155**	**566.824.615**	**472.199.455**

2. Κόστος Πωλήσεων

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Υλικά	(230.220.989)	(164.906.850)	(127.875.426)	(170.637.220)
Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	(71.151.243)	(71.356.774)	(70.776.027)	(65.171.224)
Αμοιβές & Έξοδα Τρίτων	(228.479.750)	(194.214.815)	(251.129.072)	(103.152.490)
Παροχές Τρίτων	(52.970.373)	(63.315.004)	(40.461.190)	(58.455.835)
Διάφορα Έξοδα	(46.242.276)	(45.889.800)	(47.103.775)	(31.543.497)
Αποσβέσεις	(7.229.578)	(5.201.193)	(6.286.442)	(4.915.305)
ΣΥΝΟΛΟ από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες	**(636.294.209)**	**(544.884.436)**	**(543.631.931)**	**(433.875.571)**
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες		34.197.283	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(636.294.209)**	**(510.687.153)**	**(543.631.931)**	**(433.875.571)**

3.Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Λοιπά Έσοδα	2.091.355	2.171.592	1.493.587	1.002.750
Έκτακτα Έσοδα /(Έξοδα)	(276.765)	38.795.801	1.673.151	(4.068.003)
ΣΥΝΟΛΟ από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες	**1.814.590**	**40.967.393**	**3.166.738**	**(3.065.253)**
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	-	(43.652.771)	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**1.814.590**	**(2.685.378)**	**3.166.738**	**(3.065.253)**

3α. Απομείωση κόστους υπεραξίας/ συμμετοχών

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Απομείωση κόστους συμμετοχών/υπεραξίας	-	(18.507.978)	(17.678.014)	(37.328.227)
Απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων (βλ.σημ.22)	(82.359)	(10.280.552)	(22.462)	(10.261.126)
	(82.359)	**(28.788.530)**	**(17.700.476)**	**(47.589.353)**

Στο 2017 η απομείωση του κόστους συμμετοχών/υπεραξίας ποσού 17,7 εκ.ευρώ στην Εταιρία, αφορά την απομείωση αξίας συμμετοχών των θυγατρικών ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ κατά 18 εκ.ευρώ, J&P DEVELOPMENT Α.Ε. κατά 1 εκ.ευρώ, ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε. κατά 3,7 εκ.ευρώ και τέλος κέρδος από αναστροφή προηγούμενης απομείωσης συμμετοχής της J&P-ΑΒΑΞ ΙΚΤΕΟ Α.Ε. κατά 5 εκ.ευρώ.

Στο 2016 η απομείωση του κόστους συμμετοχών/υπεραξίας ποσού 18,5 εκ. ευρώ στον Όμιλο, αφορά την απομείωση της αξίας συμμετοχής της μητρικής εταιρίας στον ΜΟΡΕΑ Α.Ε. κατά 17,3 εκ.ευρώ και την απομείωση της αξίας συμμετοχής της θυγατρικής ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ στην εταιρία ΒΑΚΩΝ Α.Κ.Τ.ΚΤ. & Τ.Ε. κατά 1,2 εκ.ευρώ.

Στο 2016 η απομείωση του κόστους συμμετοχών/υπεραξίας ποσού 37 εκ. ευρώ στην Εταιρία, αφορά την απομείωση αξίας συμμετοχών των θυγατρικών ΑΘΗΝΑ κατά 12,5 εκ. ευρώ, ΠΡΟΕΤ κατά 5,5 εκ. ευρώ και J&P DEVELOPMENT κατά 2 εκ. Ευρώ, καθώς και απομείωση της αξίας της συμμετοχής της εταιρίας στον ΜΟΡΕΑ Α.Ε. κατά 17,3 εκ.ευρώ

3β. Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων & λοιπών προβλέψεων

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων & λοιπών προβλέψεων	(4.609.692)	(30.477.448)	(4.073.697)	(22.486.307)
	(4.609.692)	**(30.477.448)**	**(4.073.697)**	**(22.486.307)**

Στα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνονται διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων (βλ.σημ.21), όπως επίσης περιλαμβάνεται και η πρόβλεψη στο 2016 του προστίμου από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (βλ.σημ.30).

4. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	(11.332.491)	(9.487.476)	(7.008.822)	(6.578.553)
Αμοιβές & Έξοδα Τρίτων	(4.704.499)	(4.111.746)	(2.418.706)	(1.915.058)
Παροχές Τρίτων	(2.250.774)	(1.886.639)	(1.489.051)	(1.213.821)
Διάφορα Έξοδα	(3.738.356)	(4.701.147)	(2.459.349)	(2.612.145)
Αποσβέσεις	(1.188.808)	(783.890)	(925.731)	(511.410)
Σύνολο από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	**(23.214.928)**	**(20.970.897)**	**(14.301.659)**	**(12.830.988)**
Σύνολο από διακοπείσες δραστηριότητες	-	421.348	-	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(23.214.928)**	**(20.549.549)**	**(14.301.659)**	**(12.830.988)**

5. Έξοδα διαθέσεως

	Όμιλος		Εταιρία	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	(1.179.662)	(831.375)	(798.039)	(695.082)
Αμοιβές & Έξοδα Τρίτων	(2.411.176)	(2.845.558)	(1.145.980)	(2.188.572)
Παροχές Τρίτων	(133.795)	(96.630)	(53.409)	(102.441)
Διάφορα Έξοδα	(5.247.312)	(685.688)	(4.558.069)	(270.244)
Αποσβέσεις	(22.502)	(81.389)	(2.666)	(190.949)
ΣΥΝΟΛΟ	**(8.994.446)**	**(4.540.640)**	**(6.558.162)**	**(3.447.288)**

6α. Έσοδα χρεογράφων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
		*Αναμορφωμένο		*Αναμορφωμένο
Έσοδα χρεογράφων	**3.595.354**	**3.446.312**	**4.055.642**	**3.822.712**

Τα έσοδα χρεογράφων αφορούν έσοδα από συμμετοχή της Εταιρίας και του Ομίλου στα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (ΧΣΕ) Κατώτερης Εξασφάλισης (Subordinated Debt) που εκδίδονται από τις Εταιρείες Παραχώρησης.

6β. Μερίδιο κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Μερίσματα θυγατρικών/ Κοινοπραξιών		-	11.986.236	6.346.298
Μερίσματα συνδεδεμένων	1.943.677	753.334	20.851.199	16.487.245
Κέρδη/(ζημιές) συνδεδεμένων (Associates)	26.448.779	26.638.417	-	-
	28.392.456	**27.391.751**	**32.837.435**	**22.833.543**

7. Χρηματοοικονομικό κόστος

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
		*Αναμορφωμένο		*Αναμορφωμένο
Λοιπά Χρηματ/κά αποτελέσματα	332.656	78.517		-
Πιστωτικοί τόκοι	3.878.958	2.179.248	104.262	212.230
Χρεωστικοί τόκοι	(41.315.113)	(34.854.935)	(35.021.734)	(28.777.156)
	(37.103.499)	**(32.597.170)**	**(34.917.472)**	**(28.564.926)**

Το χρηματοοικονομικό κόστος του 2016 έχει αναμορφωθεί με τη μεταφορά των εσόδων από χρεόγραφα σε ξεχωριστή σημείωση (βλ.6α)

8.Έξοδα φόρου χρήσης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Τρέχων φόρος	(10.669.430)	(9.900.439)	(9.837.424)	(6.870.638)
Αναβαλλόμενος φόρος	2.549.059	16.591.156	7.000.193	13.084.257
Φόροι που καταλογίζονται & αφορούν προηγούμενες χρήσεις, λοιποί φόροι	(72.153)	(40.147)	-	-
	(8.192.524)	**6.650.569**	**(2.837.231)**	**6.213.619**

Συμφωνία Λογιστικού Αποτελέσματος με Φόρους- Έξοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Περιγραφή	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016	Χρήση 1.1-31.12.2017	Χρήση 1.1-31.12.2016
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	**(2.359.600)**	**(58.298.650)**	**(14.298.966)**	**(53.003.976)**
Φόρος υπολογισμένος επί λογιστικών κερδών	(684.284)	(16.906.609)	(4.146.701)	(15.371.153)
Πλέον: Δαπάνες μη εκπιπτόμενες	17.610.060	23.949.054	16.011.878	16.649.451
Πλέον: Φόροι που καταλογίζονται και αφορούν προηγούμενες χρήσεις	36.954	40.147	-	-
Μείον: συμψηφισμός ζημίων προηγούμενων χρήσεων	88.908	(1.327.909)	-	(978.637)
Μείον: μη φορολογητέα κέρδη	(6.042.117)	(12.589.737)	(6.210.946)	(6.697.765)
Επιδραση απο τους διαφορετικους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο όμιλος	(2.816.997)	184.484	(2.817.000)	184.484
Έξοδα φόρου χρήσης	**8.192.524**	**(6.650.569)**	**2.837.231**	**(6.213.619)**

9α. Πληροφόρηση κατά Τομέα

Πρωτεύων τύπος πληροφόρησης-επιχειρηματικοί τομείς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε 4 επιχειρηματικούς τομείς:

- Κατασκευές
- Παραχωρήσεις
- Ενέργεια
- Λοιπές Δραστηριότητες (Ανάπτυξη ακινήτων και λοιπές δραστηριότητες)

Τα αποτελέσματα κατά επιχειρηματικό τομέα για το έτος έως 31 Δεκεμβρίου 2017 είχαν ως εξής:

	Κατασκευές	Παραχωρήσεις	Ενέργεια	Λοιπές Δραστηριότητες	Σύνολο
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	741.947.438	5.451.504	51.744.590	19.408.899	818.552.430
Ενδοεταιρικές	(137.728.831)	-	(3.708.710)	(4.037.858)	(145.475.398)
Καθαρές Πωλήσεις	**604.218.607**	**5.451.504**	**48.035.880**	**15.371.041**	**673.077.032**
Μικτό Κέρδος/ (Ζημιά)	**30.965.405**	**(1.294.467)**	**2.572.698**	**4.539.187**	**36.782.823**
Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)	6.720.244	537.002	246.483	(4.629.039)	2.874.690
Απομειώσεις/ διαγραφές στοιχείων ενεργητικού	(4.522.977)	-	(169.074)	-	(4.692.051)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας / Έξοδα διαθέσεως	(20.557.182)	(5.759.179)	(2.351.699)	(3.541.314)	(32.209.374)
Έσοδα χρεογράφων	-	3.595.354	-	-	3.595.354
Μερίδιο κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες	478.441	28.206.263	-	(292.248)	28.392.456
Κέρδη/ (Ζημιές) εκμετάλλευσης	**13.083.931**	**25.284.973**	**298.408**	**(3.923.414)**	**34.743.899**
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα					332.656
Τόκοι					(37.436.155)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ Φόρων					**(2.359.600)**
Φόρος					(8.192.524)
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά Φόρων					**(10.552.124)**
Αποσβέσεις	9.767.249	204.772	28.887	435.749	10.436.657
Κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	**27.374.158**	**25.489.746**	**496.369**	**(3.487.665)**	**49.872.607**

Τα αποτελέσματα κατά επιχειρηματικό τομέα για το έτος έως 31 Δεκεμβρίου 2016 είχαν ως εξής:

	Κατασκευές	Παραχωρήσεις	Ενέργεια	Λοιπές Δραστηριότητες	Σύνολο
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	550.624.245	28.088.515	-	16.941.232	595.653.992
Ενδοεταιρικές	(53.540.632)	-	-	(924.206)	(54.464.838)
Καθαρές Πωλήσεις	**497.083.614**	**28.088.515**	**-**	**16.017.026**	**541.189.155**
Μικτό Κέρδος/ (Ζημιά)	**26.356.949**	**737.631**	**-**	**3.407.422**	**30.502.001**
Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)	(3.207.741)	698.892	-	(176.529)	(2.685.378)
Απομειώσεις/ διαγραφές στοιχείων ενεργητικού	(31.657.198)	(17.328.227)	-	(10.280.552)	(59.265.978)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας / Έξοδα διαθέσεως	(16.063.828)	(5.326.755)	-	(3.699.606)	(25.090.189)
Έσοδα χρεογράφων	-	3.446.312	-	-	3.446.312
Μερίδιο κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες	(257.344)	27.250.003	569.792	(170.700)	27.391.751
Κέρδη/ (Ζημιές) εκμετάλλευσης	**(24.829.162)**	**9.477.856**	**569.792**	**(10.919.965)**	**(25.701.480)**
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα					78.517
Τόκοι					(32.675.687)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ Φόρων					**(58.298.650)**
Φόρος					6.650.569
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά Φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					**(51.648.081)**
Κέρδη από διακοπείσες δραστηριότητες	**8.478.164**				**8.478.164**
Κέρδη/(Ζημιές) από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες					**(43.169.917)**
Αποσβέσεις	6.494.107	206.279	-	1.079.813	7.780.198
Κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	**21.800.307**	**27.012.362**	**569.792**	**440.400**	**49.822.860**

9β. Δευτερεύων τύπος πληροφόρησης-γεωγραφικοί τομείς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε 2 γεωγραφικούς τομείς:

- Ελλάδα
- Εξωτερικό

Τα αποτελέσματα κατά γεωγραφικό τομέα για την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2017 εώς 31 Δεκεμβρίου 2017 είχαν ως εξής:

	Ελλάδα	**Εξωτερικό**	**Σύνολο**
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	453.239.444	365.312.987	818.552.431
Ενδοεταιρικές	(44.801.579)	(100.673.819)	(145.475.399)
Καθαρές Πωλήσεις	**408.437.865**	**264.639.167**	**673.077.032,0**
Μικτό Κέρδος/ (Ζημιά)	**(2.340.114)**	**39.122.937**	**36.782.823**
Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)	350.687	2.524.003	2.874.690
Απομειώσεις/ διαγραφές στοιχείων ενεργητικού	(4.609.692)	(82.359)	(4.692.051)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας / Έξοδα διαθέσεως	(19.933.103)	(12.276.271)	(32.209.374)
Έσοδα χρεογράφων	3.595.354	-	3.595.354
Μερίδιο κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες	28.392.456	-	28.392.456
Κέρδη/ (Ζημιές) εκμετάλλευσης	**5.455.588**	**29.288.311**	**34.743.899**
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	332.656	-	332.656
Τόκοι	(22.510.865)	(14.925.290)	(37.436.155)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ Φόρων	**(16.722.621)**	**14.363.020**	**(2.359.600)**
Φόρος	(8.202.577)	10.053	(8.192.524)
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά Φόρων	**(24.925.197)**	**14.373.073**	**(10.552.124)**
Αποσβέσεις	8.381.622	2.055.036	10.436.657
Κέρδη πρό Φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	**18.446.902**	**31.425.705**	**49.872.607**

Τα αποτελέσματα κατά γεωγραφικό τομέα για την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2016 εώς 31 Δεκεμβρίου 2016 είχαν ως εξής:

	Ελλάδα	**Εξωτερικό**	**Σύνολο**
Συνολικές Πωλήσεις ανά Τομέα	379.506.337	216.147.655	595.653.992
Ενδοεταιρικές	(35.857.738)	(18.607.100)	(54.464.838)
Καθαρές Πωλήσεις	**343.648.600**	**197.540.555**	**541.189.155**
Μικτό Κέρδος	**1.872.441**	**28.629.560**	**30.502.001**
Λοιπά έσοδα - έξοδα (καθαρά)	(4.046.220)	1.360.842	(2.685.379)
Απομειώσεις/ διαγραφές στοιχείων ενεργητικού	(57.614.283)	(1.651.695)	(59.265.978)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας / Έξοδα διαθέσεως	(19.554.165)	(5.536.024)	(25.090.189)
Έσοδα χρεογράφων	3.446.312	-	3.446.312
Μερίδιο κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες	27.391.751	-	27.391.751
Κέρδη εκμετάλλευσης	**(48.504.163)**	**22.802.683**	**(25.701.481)**
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	78.517	-	78.517
Τόκοι	(23.350.662)	(9.325.025)	(32.675.687)
Κέρδη προ Φόρων	**(71.776.309)**	**13.477.658**	**(58.298.650)**
Φόρος	7.143.179	(492.609)	6.650.569
Κέρδη/(Ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(64.633.130)**	**12.985.049**	**(51.648.081)**
Κέρδη/(Ζημιές) μετά φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	-	8.478.164	8.478.164
Κέρδη/(Ζημιές) μετά φόρων από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες	**(64.633.130)**	**21.463.213**	**(43.169.917)**
Αποσβέσεις	7.366.244	413.954	7.780.198
Κέρδη πρό Φόρων, χρηματοοικονομικών εξόδων, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων	**16.476.364**	**33.346.496**	**49.822.860**

9γ. Ανάλυση Ευαισθησίας σε Μεταβολές Συναλλάγματος

	31/12/2017							
ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	PLN	*JOD*	*USD*	*QAR*	*PLN*	*JOD*	*USD*	*QAR*
Χρηματοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	1.673.536	4.273.054	9.248.208	155.165.643	1.673.536	4.273.054	9.248.208	155.165.643
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	13.086.799	3.762.064	2.763.218	218.828.753	13.086.799	3.762.064	2.763.218	218.828.753
Βραχυχρόνια έκθεση	**-11.413.263**	**510.990**	**6.484.990**	**-63.663.110**	**-11.413.263**	**510.990**	**6.484.990**	**-63.663.110**
Χρηματοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	21.428	42.090	206.905	15.541.251	21.428	42.090	206.905	15.541.251
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0		17.979.404	0	0		17.979.404
Μακροχρόνια έκθεση	**21.428**	**42.090**	**206.905**	**-2.438.153**	**21.428**	**42.090**	**206.905**	**-2.438.153**

	31/12/2016							
ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	PLN	*JOD*	*USD*	*QAR*	*PLN*	*JOD*	*USD*	*QAR*
Χρηματοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	1.878.228	20.717.122	0	109.007.599	1.878.228	20.717.122	0	109.007.599
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	7.530.800	10.753.786	0	135.711.498	7.530.800	10.753.786	0	135.711.498
Βραχυχρόνια έκθεση	**-5.652.572**	**9.963.336**	**0**	**-26.703.900**	**-5.652.572**	**9.963.336**	**0**	**-26.703.900**
Χρηματοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	6.206	0	0	0	6.206	0	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	0	0	0
Μακροχρόνια έκθεση	**6.206**	**0**	**0**	**0**	**6.206**	**0**	**0**	**0**

Η ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος για τη χρήση 2017 είχαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	PLN	*PLN*	*PLN*	*PLN*
ποσά σε €	5,45%	-5,45%	5,45%	-5,45%
Αποτελέσματα χρήσης	-302.869	302.869	-302.869	302.869
Ίδια κεφάλαια	-302.869	302.869	-302.869	302.869
	JOD	*JOD*	*JOD*	*JOD*
ποσά σε €	7,17%	7,17%	7,17%	7,17%
Αποτελέσματα χρήσης	-137.145	137.145	-137.145	137.145
Ίδια κεφάλαια	-137.145	137.145	-137.145	137.145
	USD	*USD*	*USD*	*USD*
ποσά σε €	7,17%	-7,17%	7,17%	-7,17%
Αποτελέσματα χρήσης	-132	132	-132	132
Ίδια κεφάλαια	-132	132	-132	132
	QAR	*QAR*	*QAR*	*QAR*
ποσά σε €	7,17%	-7,17%	7,17%	-7,17%
Αποτελέσματα χρήσης	-690.275	690.275	-690.275	690.275
Ίδια κεφάλαια	-690.275	690.275	-690.275	690.275

Η ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος για τη χρήση 2016 είχαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	PLN	*PLN*	*PLN*	*PLN*
ποσά σε €	3,49%	-3,49%	3,49%	-3,49%
Αποτελέσματα χρήσης	-190.504	204.289	-190.504	204.289
Ίδια κεφάλαια	-190.504	204.289	-190.504	204.289
	JOD	*JOD*	*JOD*	*JOD*
ποσά σε €	3,04%	-3,04%	3,04%	-3,04%
Αποτελέσματα χρήσης	294.081	-312.530	294.081	-312.530
Ίδια κεφάλαια	294.081	-312.530	294.081	-312.530
			RON	*RON*
ποσά σε €				
Αποτελέσματα χρήσης				
Ίδια κεφάλαια				
	QAR	*QAR*	*QAR*	*QAR*
ποσά σε €	3,06%	-3,06%	3,06%	-3,06%
Αποτελέσματα χρήσης	-794.075	844.287	-794.075	844.287
Ίδια κεφάλαια	-794.075	844.287	-794.075	844.287

10. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ

Αξία κτήσεως	**Γήπεδα-Οικόπεδα**	**Κτίρια**	**Μηχανήματα**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση**	**Σύνολο ενσώματων παγίων**
Υπόλοιπο 31.12.2016	23.382.630	43.661.556	111.680.484	26.635.491	9.830.666	446.161	215.636.988
Εξαγορά θυγατρικής	293.256	-	-	-	30.320	-	323.577
Προσθήκες περιόδου 1.1-31.12.2017	24.648	638.378	9.112.505	692.353	1.230.634	14.129.226	25.827.746
Αναπροσαρμογή	(404.200)	4.108.082	-	-	-	-	3.703.882
Μεταφορές	(36.337)	36.337	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	(32)	(1.429)	0	-	(1.461)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2017	2.936	313.038	7.208.421	1.848.097	173.245	47.708	9.593.445
Υπόλοιπο 31.12.2017	**23.257.062**	**48.131.315**	**113.584.535**	**25.478.319**	**10.918.376**	**14.527.679**	**235.897.286**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 31.12.2016	-	21.201.602	71.702.977	20.049.099	8.127.574	2.625	121.083.877
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	30.320	-	30.320
Αποσβέσεις περιόδου 1.1-31.12.2017	-	1.147.058	6.995.968	1.006.019	937.599	-	10.086.644
Αναπροσαρμογή	-	(49.192)	-	-	-	-	(49.192)
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	(3.031)	(766)	(2.928)	-	(6.726)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2017	-	709.819	4.432.558	1.667.818	138.184	-	6.948.380
Υπόλοιπο 31.12.2017	**-**	**21.589.649**	**74.263.355**	**19.386.534**	**8.954.380**	**2.625**	**124.196.543**
Αναπόσβεστη αξία							
Υπόλοιπο 31.12.2017	**23.257.062**	**26.541.667**	**39.321.181**	**6.091.785**	**1.963.995**	**14.525.055**	**111.700.744**
Υπόλοιπο 31.12.2016	23.382.630	22.459.954	39.977.507	6.586.392	1.703.092	443.536	94.553.112

Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζουν την μέθοδο αναπροσαρμογής ενσώματων περιουσιακών στοιχείων (οικοπέδων/γηπέδων και κτιρίων).

Ο Όμιλος, με ημερομηνία αναφοράς 31/12/17 στα πλαίσια επανελέγχου της αξίας των ενσώματων παγίων, ανέθεσε σε ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές την αποτίμηση των κυριοτέρων ακινήτων. Τα ακίνητα έχουν αποτιμηθεί στο ύψος των 42.406 χιλ. ευρώ (85% της συνολικής αξίας των ενσώματων ακινήτων). Για τα υπόλοιπα, η αποτίμηση των εύλογων αξιών έχει γίνει από την Διοίκηση. Για το 2016 τα ενσώματα πάγια στοιχεία(οικόπεδα-γήπεδα) είχαν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους όπως αυτή είχε εκτιμηθεί από την Διοίκηση. Από τον έλεγχο απομείωσης όλων των ενσώματων παγίων δεν προέκυψε καμία απομείωση της αξίας τους. Η αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων οικοπέδων και κτιρίων αν χρησιμοποιείτο η μέθοδος του κόστους θα ήταν 34.462 χιλ. ευρώ την 31/12/2017 και 34.723 χιλ. ευρώ την 31/12/2016 αντίστοιχα.

ΕΤΑΙΡΙΑ

Αξία κτήσεως	**Γήπεδα-Οικόπεδα**	**Κτίρια**	**Μηχανήματα**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση**	**Σύνολο ενσώματων παγίων**
Υπόλοιπο 31.12.2016	10.038.687	22.538.778	79.796.617	8.935.000	6.786.269	104.949	128.200.301
Προσθήκες περιόδου 1.1-31.12.2017	-	638.378	3.679.216	653.031	1.083.130	835.801	6.889.555
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών εταιριών	8.446.320	3.866.304	1.264.196	37.056	267.851	-	13.881.727
Αναπροσαρμογή	(150.000)	635.391	-	-	-	-	485.391
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2017	-	310.130	1.821.410	673.117	146.847	11.212	2.962.716
Υπόλοιπο 31.12.2017	**18.335.007**	**27.368.720**	**82.918.619**	**8.951.970**	**7.990.403**	**929.538**	**146.494.258**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 31.12.2016	-	8.591.391	53.145.777	7.573.131	5.334.698	-	74.644.997
Αποσβέσεις περιόδου 1.1-31.12.2017		550.210	5.281.452	322.661	817.213		6.971.536
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών εταιριών	-	293.076	1.226.451	37.056	263.677	-	1.820.260
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	(3.005)	-	(1.964)	-	(4.969)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2017	-	207.211	1.739.230	670.924	129.358	-	2.746.723
Υπόλοιπο 31.12.2017	**-**	**9.227.466**	**57.911.445**	**7.261.923**	**6.284.265**	**-**	**80.685.101**
Αναπόσβεστη αξία							
Υπόλοιπο 31.12.2017	**18.335.007**	**18.141.254**	**25.007.174**	**1.690.046**	**1.706.138**	**929.538**	**65.809.157**
Υπόλοιπο 31.12.2016	10.038.687	13.947.387	26.650.841	1.361.869	1.451.571	104.949	53.555.304

Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζουν την μέθοδο αναπροσαρμογής ενσώματων περιουσιακών στοιχείων (οικοπέδων/γηπέδων και κτιρίων).

Η Εταιρία, με ημερομηνία αναφοράς 31/12/17 στα πλαίσια επανελέγχου της αξίας των ενσώματων παγίων, ανέθεσε σε ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές την αποτίμηση των κυριοτέρων ακινήτων. Τα ακίνητα έχουν αποτιμηθεί στο ύψος των 33.021 χιλ. ευρώ (91% της συνολικής αξίας των ενσώματων ακινήτων). Για τα υπόλοιπα, η αποτίμηση των εύλογων αξιών έχει γίνει από την Διοίκηση. Για το 2016 τα ενσώματα πάγια στοιχεία(οικόπεδα-γήπεδα) είχαν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους όπως αυτή είχε εκτιμηθεί από την Διοίκηση. Από τον έλεγχο απομείωσης όλων των ενσώματων παγίων δεν προέκυψε καμία απομείωση της αξίας τους.

Η αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων οικοπέδων και κτιρίων αν χρησιμοποιείτο η μέθοδος του κόστους θα ήταν 26.620 χιλ. ευρώ την 31/12/2017 και 25.073 χιλ. ευρώ την 31/12/2016 αντίστοιχα.

11. Ακίνητα για επένδυση

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Αξία κτήσεως	Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Υπόλοιπο 31.12.2016	11.694.366	2.839.265	14.533.631	1.017.285	254.450	1.271.736
Προσθήκες περιόδου 1.1-31.12.2017	-	-	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή	1.069.900	(9.800)	1.060.100	-	-	
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2017	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31.12.2017	**12.764.266**	**2.829.465**	**15.593.731**	**1.017.285**	**254.450**	**1.271.736**
Υπόλοιπο 31.12.2016	**11.694.366**	**2.839.265**	**14.533.631**	**1.017.285**	**254.450**	**1.271.736**

Ο Όμιλος, με ημερομηνία αναφοράς 31/12/17 στα πλαίσια επανελέγχου της αξίας των ακινήτων σε επένδυση, ανέθεσε σε ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές την αποτίμηση των ακινήτων. Τα ακίνητα προς επένδυση για τον Όμιλο και την Εταιρία με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2016 είχαν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους όπως αυτή εκτιμήθηκε από την Διοίκηση.

Για τον Όμιλο η αξία των ακινήτων για επένδυση αν χρησιμοποιείτο η μέθοδος του κόστους θα ήταν 12.582 χιλ. ευρώ για την 31/12/2017 και 12.776 χιλ. ευρώ για την 31/12/2016. Για την Εταιρία η αξία των ακινήτων για επένδυση αν χρησιμοποιείτο η μέθοδος του κόστους θα ήταν 693 χιλ. ευρώ για την 31/12/2017 και 709 χιλ. ευρώ για την 31/12/2016.

11α. Καθαρά κέρδη ή ζημιές από προσαρμογές εύλογων αξιών για τα ακίνητα επένδυσης

1) Με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2017 στα πλαίσια του ετήσιου τακτικού επανελέγχου της αξίας των ακινήτων επένδυσης, η Διοίκηση ανέθεσε σε ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές την αποτίμηση των κυριοτέρων ακινήτων. Οι νέες αποτιμήσεις σε σχέση με τις προηγούμενες δείχνουν αυξομειώσεις στην αξία των ακινήτων. Κατόπιν τούτου ο Όμιλος λογιστικοποίησε τις σχετικές αναπροσαρμογές. Οπότε οι εύλογες αξίες για την 31/12/2017 διαμορφώθηκαν για σκοπούς εφαρμογής του ΔΛΠ 40 ως εξής:

	ΑΚΙΝΗΤΑ	Αποτίμηση βάσει εύλογων αξιών στις 31/12/2017 (€)	Αποτίμηση βάσει εύλογων αξιών στις 31/12/2016 (€)	Μεταβολή (€) μεταξύ 1/1-31/12/2017	Προσθήκες/ (μειώσεις) περιόδου	Καταχώρηση στα Αποτελέσματα Χρήσεως
1.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Concurrent (Ρουμανία)	927.400	633.000	294.400	0	294.400
2.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Bupra (Ρουμανία)	2.195.800	1.743.000	452.800	0	452.800
3.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Faethon (Ρουμανία)	470.500	282.000	188.500	0	188.500
4.	Ακίνητα ΕΤΕΘ	231.300	258.700	-27.400	0	-27.400
5.	J&P Development	8.225.000	7.914.000	311.000	0	311.000
6.	J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε.	1.271.736	1.271.736	0	0	0
7.	Αθηνα ΑΤΕ	2.271.995	2.431.195	-159.200	0	-159.200
	ΣΥΝΟΛΑ	**15.593.731**	**14.533.631**	**1.060.100**	**0**	**1.060.100**

Με ημερομηνία αναφοράς 31/12/16, στα πλαίσια του ετήσιου τακτικού επανελέγχου της αξίας των ακινήτων επένδυσης η Διοίκηση αποτίμησε τα ακίνητα προς επένδυση και δεν προέκυψε καμμιά σημαντική απομείωση.

Α/Α	ΑΚΙΝΗΤΑ	Αποτίμηση βάσει εύλογων αξιών στις 31/12/2016 (€)	Αποτίμηση βάσει εύλογων αξιών στις 31/12/2015 (€)	Μεταβολή (€) μεταξύ 1/1-31/12/2016	Προσθήκες/ (μειώσεις) περιόδου	Καταχώρηση στα Αποτελέσματα Χρήσεως
1.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Concurrent (Ρουμανία)	633.000	633.000	0	0	0
2.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Bupra (Ρουμανία)	1.743.000	1.743.000	0	0	0
3.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Faethon (Ρουμανία)	282.000	282.000	0	0	0
4.	Ακίνητο ιδιοκτησίας εταιρίας Istria (Ρουμανία)	0	4.446.000	-4.446.000	-4.446.000	0
5.	Ακίνητα ΕΤΕΘ	258.700	258.700	0	0	0
6.	J&P Development	7.914.000	7.914.000	0	0	0
7.	J&P – ΑΒΑΞ Α.Ε.	1.271.736	1.271.736	0	0	0
8.	Αθηνα ΑΤΕ	2.431.195	2.431.195	0	0	0
	ΣΥΝΟΛΑ	**14.533.631**	**18.979.631**	**-4.446.000**	**-4.446.000**	**0**

12. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ

Αξία κτήσεως	Λογισμικά προγράμματα	Λοιπά άϋλα περιουσιακά στοιχεία	Άδειες Ενεργειακών Σταθμών	Σύνολο
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.922.342	7.000.000	-	9.922.342
Εξαγορά θυγατρικής	66.710	26.200	4.773.462	4.866.372
Προσθήκες Περιόδου 1.1-31.12.2017	193.588	-	765.431	959.019
Συναλλαγματικές Διαφορές	(79)	-		(79)
Πωλήσεις χρήσης 1.1-31.12.2017	7.185	-	10.349	17.534
Υπόλοιπο 31.12.2017	**3.175.376**	**7.026.200**	**5.528.544**	**15.730.120**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.748.552	1.600.000	-	4.348.552
Εξαγορά θυγατρικής	9.298	6.790	-	16.088
Αποσβέσεις Περιόδου 1.1-31.12.2017	148.965	201.048	-	350.013
Συναλλαγματικές Διαφορές	(288)	-	-	(288)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2017	3.033	-	-	3.033
Υπόλοιπο 31.12.2017	**2.903.494**	**1.807.838**	**-**	**4.711.332**
Αναπόσβεστη αξία				
Υπόλοιπο 31.12.2017	**271.881**	**5.218.362**	**5.528.544**	**11.018.787**
Υπόλοιπο 31.12.2016	173.789	5.400.000	-	5.573.789

Σημείωση: *Τα λοιπά άϋλα περιουσιακά στοιχεία αφορούν κυρίως το δικαίωμα χρήσης της Μαρίνας Αθηνών από την θυγατρική εταιρία Μαρίνα Αθηνών Α.Ε.. Το αρχικό αντάλλαγμα το οποίο καταβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2008 ανερχόταν σε € 7 εκ. και η διάρκεια της μίσθωσης είναι 35 ετής.*

ΕΤΑΙΡΙΑ

Αξία κτήσεως	Λογισμικά προγράμματα	Λοιπά άϋλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.316.508	-	2.316.508
Προσθήκες Περιόδου 1.1-31.12.2017	160.219	-	160.219
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών εταιριών	520.158		520.158
Συναλλαγματικές Διαφορές	(79)	-	(79)
Πωλήσεις χρήσης 1.1-31.12.2017	6.885	-	6.885
Υπόλοιπο 31.12.2017	**2.989.921**	**-**	**2.989.921**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.205.307	-	2.205.307
Αποσβέσεις Περιόδου 1.1-31.12.2017	95.995	-	95.995
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών εταιριών	520.158		520.158
Συναλλαγματικές Διαφορές	(79)	-	(79)
Πωλήσεις περιόδου 1.1-31.12.2017	2.733	-	2.733
Υπόλοιπο 31.12.2017	**2.818.648**	**-**	**2.818.648**
Αναπόσβεστη αξία			
Υπόλοιπο 31.12.2017	**171.272**	**-**	**171.272**
Υπόλοιπο 31.12.2016	111.200	-	111.200

13. Συμμετοχές σε επιχειρήσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	121.117.480	140.675.572
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες (Associates)	246.275.445	237.253.378	-	-
Επενδύσεις σε συμμετοχικού ενδιαφέροντος (Participating interests)	538.166	703.654	1.523.300	-
	246.813.611	**237.957.032**	**122.640.780**	**140.675.572**

Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρίες

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2017	31.12.2016
Κόστος Συμμετοχής στις συνδεδεμένες	237.253.378	228.737.257
Αναλογία κέρδους/ (Ζημιάς) συνδεδεμένων μετά την αφαίρεση των μερισμάτων	(190.761)	3.820.311
Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	2.490.213	187.600
Προσθήκες/ (Μειώσεις)	7.260.781	4.508.210
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	**246.813.611**	**237.253.378**

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για το σύνολο των συγγενών επιχειρήσεων.

ποσά σε χιλ. €

	ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΕΣΟΔΑ	ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ
1	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.	580.418.901	234.470.001	176.858.338	68.880.936
2	ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	570.860.071	23.177.308	41.719.010	8.489.671
3	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	743.219.623	677.944.365	117.004.949	19.275.233
4	ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	26.372.726	14.149.547	49.832.510	1.545.301
5	ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.	18.031.398	14.577.061	1.799.902	(943.965)
6	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	168.329	4.730	-	(13.730)
7	ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ Α.Ε. (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ)	16.085.000	14.795.000	-	249.000
8	ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ	8.521.887	2.046.868	629.651	(230.603)
9	ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ	5.488.870	-	-	2.405.979
10	ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚ/ΤΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.	4.997.000	2.950.000	654.000	(151.000)
11	METROPOLITAN ATHENS PARK	8.068.644	4.215.502	-	(39.385)
12	SALONICA PARK	4.200.855	6.333.775	163.713	(345.417)
13	ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	3.954.538	1.684.778	4.851.455	614.001
14	ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	1.731.335	706.316	448.391	6.980
15	SC ORIOL REAL ESTATE	8.246.593	8.814.525	-	(326.892)
16	LIMASSOL MARINA LIMITED	271.422.215	215.993.544	46.123.197	12.770.302
17	POLIS PARK	2.106.333	1.135.702	2.286.247	(21.075)
		2.273.894.319	**1.222.999.020**	**442.371.365**	**112.165.336**

14. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες)

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του ενεργητικού, υποχρεώσεων, πωλήσεων και αποτελεσμάτων των εταιριών του Ομίλου σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο και περιλαμβάνονται στην κατάσταση της Οικονομικής Θέσης και την κατάσταση συνολικών εσόδων:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Απαιτήσεις				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	12.649.050	12.399.426	12.162.281	11.902.165
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	236.155.396	341.615.153	268.111.729	360.600.180
	248.804.447	**354.014.579**	**280.274.010**	**372.502.346**
Υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	11.374.980	12.906.317	7.029.322	8.884.138
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	170.013.622	272.212.949	168.126.825	259.630.228
	181.388.602	**285.119.266**	**175.156.147**	**268.514.366**
Καθαρή Θέση	**67.415.845**	**68.895.313**	**105.117.863**	**103.987.979**
Έσοδα	210.983.889	204.274.551	190.477.586	194.919.197
Έξοδα	(211.084.402)	(214.737.718)	(189.276.733)	(197.679.741)
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους	**(100.512)**	**(10.463.167)**	**1.200.853**	**(2.760.544)**

15. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Συμμετοχή J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε	109.075.044	106.814.745	454.501.761	415.401.540
Συμμετοχή Αθηνά Α.Τ.Ε	-	-	-	-
	109.075.044	**106.814.745**	**454.501.761**	**415.401.540**

15α. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες (συνέχεια)
Πίνακας 2: Αναλυτική κίνηση του Λογαριασμού "Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση"

Βάσει ΔΠΧΑ 7 τα κάτωθι χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία (επίπεδο 3) ως Χρηματοοικομονικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς πωλήση.

	Όμιλος		Εταιρία	
(ποσά σε €)	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου	106.814.745	134.343.925	415.401.539	456.787.479
Προσθήκες				
1. Επανοταξινομήσεις (και αποτίμηση σε εύλογες αξίες)	-	-	-	-
2. Συμμετοχές/αυξήσεις συμμετοχών	1.001.648	11.774.740	12.233.790	14.121.734
3. Προσαρμογές σε εύλογες αξίες	1.492.584	1.406.531	43.429.422	23.696.472
Μειώσεις				
1. Πωλήσεις/διαγραφές	-	-	-	-
2. Προσαρμογή σε εύλογη αξία (απομειώσεις μέσω καθαρής θέσης)	(233.933)	(23.382.225)	(13.950.939)	(61.875.920)
3. Απομειώσεις (μέσω αποτελεσμάτων)	-	(17.328.227)	-	(17.328.227)
4. Λοιπές μεταβολές	-	-	(2.612.051)	-
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**109.075.044**	**106.814.745**	**454.501.760**	**415.401.540**

Σε επίπεδο εταιρείας, η μεταβολή στις Προσθήκες - Αυξήσεις Συμμετοχών των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς Πώληση αφορά κυρίως την αύξηση συμμετοχών στον Αυτοκινητόδρομο Αιγαίου, και η μεταβολή στις Προσθήκες - Προσαρμογές σε Εύλογες Αξίες αφορά κυρίως σε αύξηση στην Μαρίνα Λεμεσσού και στην Γέφυρα ΑΕ.

Σε επίπεδο ομίλου, η μεταβολή στις Προσθήκες - Αυξήσεις Συμμετοχών των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς Πώληση, και η μεταβολή στις Προσθήκες - Προσαρμογές σε Εύλογες Αξίες, αφορούν κυρίως την αύξηση συμμετοχών στην Ολυμπία Οδό.

Σε επίπεδο εταιρείας, η μεταβολή στις Μειώσεις - Προσαρμογή σε Εύλογες Αξίες (απομειώσεις μέσω Καθαρής Θέσης) των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Διαθέσιμων προς Πώληση προέρχεται κυρίως από την Αττική Οδό.

Πίνακας α: Διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών 31.12.2017

(ποσά σε €)	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	Διαφορές εις πίστωση αποθεματικών Εύλογων Αξιών	Διαφορές εις χρέωση αποτελέσματος	Διαφορές εις πίστωση δικαιωμάτων μειοψηφίας	Προκύπτουσα Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση
Όμιλος						
Συμμετοχές <20%	80.949.857	109.075.044	45.453.415	(17.328.227)	-	13.181.490
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**80.949.857**	**109.075.044**	**45.453.415**	**(17.328.227)**	**-**	**13.181.490**
Εταιρία						
Συμμετοχές <20%	81.339.535	110.397.234	46.385.926	(17.328.227)		13.451.919
Συμμετοχές από 20% ως 50%	162.292.134	344.104.526	181.812.392	-		52.725.594
Συμμετοχές >50%	-	-	-	-		-
Σύνολο	**243.631.669**	**454.501.760**	**228.198.319**	**(17.328.227)**		**66.177.512**

Πίνακας β: Διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών 31.12.2016

(ποσά σε €)	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία	Διαφορές εις πίστωση αποθεματικών Εύλογων Αξιών	Διαφορές εις πίστωση αποτελέσματος	Διαφορές εις πίστωση δικαιωμάτων μειοψηφίας	Προκύπτουσα Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση
Όμιλος						
Συμμετοχές <20%	79.556.947	106.814.745	44.586.025	(17.328.227)	-	12.929.947
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**79.556.947**	**106.814.745**	**44.586.025**	**(17.328.227)**	**-**	**12.929.947**
Εταιρία						
Συμμετοχές <20%	79.946.625	107.871.890	45.253.492	(17.328.227)		13.123.513
Συμμετοχές από 20% ως 50%	155.682.480	307.529.648	151.847.169	-		44.035.679
Συμμετοχές >50%	-	-	-	-		-
Σύνολο	**235.629.105**	**415.401.539**	**197.100.661**	**(17.328.227)**		**57.159.192**

Η αποτίμηση των εταιριών παραχώρησης διενεργήθηκε από ανεξάρτητο εκτιμητή. Βασίστηκε σε στοιχεία από χρηματοοικονομικά μοντέλα, εγκεκριμένα από τις εταιρείες παραχώρησης, και τις τράπεζες χρηματοδότησης. Ο συντελεστής προεξόφλησης για το 2017 κυμαίνεται μεταξύ του 5.7% και του 7.5%, που υπολογίστηκε με την μέθοδο του Μεσοσταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (WACC), αναλογικά του σταδίου ολοκλήρωσης και του βαθμού ωρίμανσης του εκάστοτε έργου παραχώρησης, και αναλογικά του συνολικού κινδύνου που εκτιμήθηκε σε Ελλάδα και εξωτερικό.

15β. Ανάλυση Ευαισθησίας Έυλογης Αξίας σε μεταβολές Προεξοφλητικού Επιτοκίου

Η μεταβολή στην Εύλογη Αξία των συμμετοχών που κατατάσσονται ως Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση, που προέρχεται από την μεταβολή κατά ±1% στο επιτόκιο προεξόφλησης, σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας, παρατίθεται παρακάτω:

	Όμιλος	Εταιρεία
	31.12.2017	31.12.2017
Μεταβολή κατά +1%	(13.860.671)	(40.134.182)
Μεταβολή κατά -1%	16.342.467	46.984.738

15γ. Καθαρή Επένδυση σε Εταιρείες Παραχώρησης μέσω Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού Κατώτερης Εξασφάλισης (Subordinated Debt)

Ο Όμιλος συμμετέχει σε Εταιρίες Παραχώρησης, με δύο τρόπους: μέσω της συμμετοχής του στο Μετοχικό τους Κεφάλαιο και μέσω της συμμετοχής του στα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (ΧΣΕ) Κατώτερης Εξασφάλισης (Subordinated Debt) που εκδίδονται από τις Εταιρείες Παραχώρησης.

Τα ΧΣΕ ταξινομούνται και λογιστικοποιούνται βάσει του ΔΛΠ 39, ως Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Καθαρή Επένδυση σε Εταιρείες Παραχώρησης). Τα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία της Επένδυσης αποτιμούνται μαζί με την συμμετοχή στο Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας Παραχώρησης στην Εύλογη Αξία (μέθοδος της Παρούσας Αξίας). Η διαφορά μεταξύ Λογιστικής και Εύλογης Αξίας αναγνωρίζεται κατευθείαν στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα της Εταιρείας (δηλ. Καθαρή Θέση).

Τα βασικά χαρακτηριστικά των ανωτέρω ΧΣΕ Κατώτερης Εξασφάλισης είναι τα εξής:

α) Η συμμετοχή στα ΧΣΕ συμβατικά προβλέπεται με συγκεκριμένη και σταθερή αναλογία ως προς το Μετοχικό Κεφάλαιο (pro rata),

β) Η συμμετοχή στα ΧΣΕ διατηρείται καθόλη την διάρκεια της παραχώρησης αναλογικά της συμμετοχής στο Μετοχικό Κεφάλαιο,

γ) Η μεταβίβαση των ΧΣΕ γίνεται συμβατικά μαζί με την αντίστοιχη μεταβίβαση ιδίου ποσοστού Μετοχικού Κεφαλαίου,

δ) Τα ΧΣΕ αυτά δεν είναι τακτής λήξης, και η Εταιρία δεν προβλέπεται συμβατικά να απαιτήσει την μελλοντική αποπληρωμή τους,

ε) Τα ΧΣΕ είναι Κατώτερης Εξασφάλισης: δεν έχουν καμία προτεραιότητα έναντι άλλων αξιώσεων στα Στοιχεία Ενεργητικού της Εταιρείας Παραχώρησης σε περίπτωση ρευστοποίησης της (subordinated debt - last in line). Αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμα του Μετοχικού Κεφαλαίου (equity equivalent) φέροντας την ίδια θέση αξίωσης,

στ) Η μετοχική διάρθρωση των Ιδίων Κεφαλαίων των Εταιρειών Παραχώρησης δεν διαχωρίζει συμβατικά την καταβολή Μετοχικού Κεφαλαίου από την καταβολή ΧΣΕ (equity equivalent).

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα συνολικά οικονομικά στοιχειά των Εταιρειών Παραχώρησης, όπου η Εταιρία έχει συμμετοχή ταυτόχρονα σε Μετοχικό Κεφάλαιο και σε ΧΣΕ Κατώτερης Εξασφάλισης.

(ποσά σε ευρώ)	Είδος Συμμετοχής	Λογιστική Αξία 31/12/2017	Εύλογη Αξία 31/12/2017	Διαφορά εις πίστωση Αποθεματικών Εύλογης Αξίας
Όμιλος				
Σύνολο Συμμετοχών	Μετοχ. Κεφάλαιο	61.362.432	163.215.896	48.555.154
	ΧΣΕ	101.826.505	93.070.388	(11.193.822)
Υπόλοιπο τέλος περιόδου		**163.188.937**	**256.286.284**	**37.361.332**
Εταιρία				
Σύνολο Συμμετοχών	Μετοχ. Κεφάλαιο	61.105.932	156.974.740	113.197.035
	ΧΣΕ	99.752.412	90.587.572	(9.164.840)
Υπόλοιπο τέλος περιόδου		**160.858.344**	**247.562.311**	**104.032.195**

16. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο	**45.211.606**	**44.952.383**	**-**	**-**

	Υπόλοιπο 31/12/2016	Αύξηση απαιτήσεων	Μείωση Απαιτήσεων	Αναστροφή προεξόφλησης	Υπόλοιπο 31/12/2017
Ενεργητικό					
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΔΕΕΧΑ 12)	44.952.383	1.076.038	-3.559.450	2742634,53	45.211.606
Σύνολο	**44.952.383**	**1.076.038**	**-3.559.450**	**2.742.635**	**45.211.606**

	31/12/2017	**31/12/2016**
		**Αναμορφωμένο*
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	39.110.254	35.776.779
Κυκλοφορούν ενεργητικό	6.101.352	9.175.604
	45.211.606	**44.952.383**

Το 2016 έχει αναμορφωθεί μεταφέροντας ποσό ευρώ 9.175.604 από το μη κυκλοφορούν ενεργητικό στο κυκλοφορούν ενεργητικό για να είναι συγκρίσιμο με την παρούσα χρήση.

Χρηματοοικονομικά (έσοδα)/έξοδα καθαρά

	1/1-31/12/2017	**1/1-31/12/2016**
Έξοδα τόκων		
-Τραπεζικά δάνεια	2.741.732	2.512.353
-Διάφορα έξοδα τραπεζών	24.188	1.042
	2.765.920	**2.513.395**
Έσοδα τόκων	2.742.635	1.244.951
Κέρδη από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	0	0
Χρηματοοικονομικά έξοδα καθαρά	**23.285**	**1.268.444**

Η απαίτηση της χρηματοδοτικής συμβολής του Ελληνικού Δημοσίου την 31.12.2017 ύψους €45.211.606 προέρχεται από την "JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ", 100% θυγατρική της Εταιρείας η οποία έχει υπογράψει από 09.05.2014 με την Κτιριακές Υποδομές ΑΕ (πρώην Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων) τη σύμβαση για την κατασκευή 10 σχολικών κτιρίων στην Αττική, υπό τη μορφή Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), συνολικού προϋπολογισμού €35,6 εκατομμυρίων. Η "JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ" εκτός από την κατασκευή των σχολικών κτιρίων, έχει αναλάβει τη συντήρηση και τεχνική διαχείρισή τους επί 25ετή περίοδο, έναντι ετήσιου μισθώματος από το Ελληνικό Δημόσιο. Το έργο χρηματοδοτείται με ίδια κεφάλαια ύψους €10 εκατομμυρίων της Εταιρίας και μακροπρόθεσμο δανεισμό ύψους €33,4 εκατομμυρίων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το πρόγραμμα Jessica της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

17. Λοιπά στοιχεία παγίου ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
				**Αναμορφωμένο*
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**755.393**	**858.491**	**8.699.098**	**8.330.695**

Στις λοιπές απαιτήσεις της μητρικής εταιρίας περιλαμβάνεται ποσό € 8.263.906 για το 2017 και € 7.803.619 για το 2016 που αφορά ομολογιακό δάνειο που έχει δοθεί από την μητρική εταιρία στην θυγατρική εταιρία JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε..

18. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις /αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	35.461.513	35.526.369	38.251.970	35.167.028
	35.461.513	**35.526.369**	**38.251.970**	**35.167.028**

Ανάλυση Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων

Περιγραφή	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Απαιτήσεις - Αναβαλλόμενα έσοδα	1.300.512	1.282.957	1.171.783	1.157.103
Διαγραφή εξόδων εγκατάστασης και λοιπών εξόδων πολυετούς απόσβεσης	331	13.665	-	5.030
Διαγραφές απαιτήσεων συμμετοχών	21.312.007	26.632.711	24.730.371	26.808.244
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	1.113.188	982.264	827.271	827.271
Αναβαλλόμενο έσοδο από φορολογικές ζημιές	5.113.527	5.114.378	5.000.000	5.000.000
Προσαρμογή σε εύλογη αξία λόγω αναπροσαρμογής παγίων	6.621.949	1.500.393	6.522.545	1.369.380
	35.461.513	**35.526.369**	**38.251.970**	**35.167.028**

Κίνηση Λογαριασμού "Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση"

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο 01/01	35.526.369	24.263.486	35.167.028	24.163.995
Προσαρμογή βάσει ΔΛΠ				
Απ΄ ευθείας πίστωση (χρέωση) σε λογαριασμό Ιδίων Κεφαλαίων	-	-	3.070.262	-
Απορρόφηση θυγατρικής	(8.635)			
Πίστωση (χρέωση) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων				
Συν: Συμμετοχή και άλλη μακροπρόθεσμη απαίτηση	2.875	5.151.040	-	5.025.186
Συν: Εκπεστέες προσωρινές διαφορές	(28.415)	1.041.613	14.680	977.847
Συν/(Μείον): Αύξηση/ (Μείωση) συντελεστή φορολογίας	331	70.229		
Αναβαλλόμενο έσοδο από φορολογικές ζημιές	(31.011)	5.000.000	-	5.000.000
Υπόλοιπο 31.12.2017	**35.461.513**	**35.526.369**	**38.251.970**	**35.167.028**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34.113.880	34.353.374	80.445.780	69.214.542
	34.113.880	**34.353.374**	**80.445.780**	**69.214.542**

Ανάλυση Αναβαλλόμενων Φορολογικών Υποχρεώσεων

Περιγραφή	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Αφορολόγητα Αποθεματικά	338.176	338.176	-	-
Λειτουργικά Πάγια Στοιχεία (μηχανήματα/μεταφορικά μέσα)	1.309.357	1.086.418	225.030	11.857
Υποχρέωση αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος	14.543.713	16.461.497	8.040.780	9.023.355
Προσαρμογή σε εύλογη αξία στις συμμετοχές	16.309.595	12.919.226	72.152.178	60.151.538
Προσαρμογή σε εύλογη αξία λόγω αναπροσαρμογής παγίων	1.613.039	3.548.057	27.792	27.792
	34.113.880	**34.353.374**	**80.445.780**	**69.214.542**

Κίνηση Λογαριασμού "Αναβαλλόμενη Φορολογική Υποχρέωση"

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο 01/01	34.353.374	47.926.277	69.214.542	77.319.656
Προσαρμογή βάσει ΔΛΠ				
Απ΄ευθείας χρέωση (πίστωση) σε λογαριασμό Ιδίων Κεφαλάιων	484.602	(7.376.871)	11.365.744	(7.376.870)
Χρέωση (Πίστωση) στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων				
Αύξηση/ (Μείωση) Συντελεστή Φορολογίας	-	(371.051)		
Συν: Εκπεστέες προσωρινές διαφορές	(724.096)	(5.775.279)	(134.506)	(728.244)
Αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές		(49.703)		-
Υπόλοιπο 31.12.2017	**34.113.880**	**34.353.374**	**80.445.780**	**69.214.542**

19. Αποθέματα	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	7.337.559	7.567.768	-	-
Εμπορεύματα	-	-	-	-
Παραγωγή σε εξέλιξη	3.656.549	3.703.549	-	-
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	28.210.383	22.061.986	17.673.192	19.241.477
	39.204.491	**33.333.303**	**17.673.192**	**19.241.477**

Η λογιστική πολιτική που ακολουθεί η Εταιρία για τα αποθέματα είναι ότι τα αποτιμάει στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Παραγωγή σε εξέλιξη

	ΟΜΙΛΟΣ	ΟΜΙΛΟΣ
	31.12.2017	31.12.2016
Ακίνητα προς ανέγερση για πώληση	**3.656.549**	**3.703.549**

20. Κατασκευαστικά συμβόλαια

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	**133.848.548**	**173.873.289**	**94.814.865**	**133.233.199**
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	23.950.584	10.847.227	9.544.000	2.308.000
Καθαρές απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	**109.897.964**	**163.026.062**	**85.270.865**	**130.925.199**
Συσσωρευμένο κόστος	9.136.156.039	8.583.502.453	6.459.532.806	5.919.244.182
πλέον: Κέρδος που αναγνωρίστηκε (σωρευτικά)	1.071.167.826	1.028.545.139	826.207.369	797.916.163
μείον: Ζημιά που αναγνωρίστηκε (σωρευτικά)	256.149.591	236.585.904	199.002.913	179.533.932
μείον: Τμηματικές τιμολογήσεις	9.841.276.310	9.212.435.626	7.001.466.397	6.406.701.214
	109.897.964	**163.026.062**	**85.270.865**	**130.925.199**
Κύκλος Εργασιών				
Έξοδα συμβολαίων που αναγνωρίστηκαν στην περίοδο	552.653.586	534.676.054	540.288.624	440.177.530
πλέον: Αναγνωρισμένα κέρδη/ (ζημιές) περιόδου	23.059.000	(30.519.840)	8.822.225	17.003.731
Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια που αναγνωρίστηκαν στην περίοδο	**575.712.586**	**504.156.214**	**549.110.849**	**457.181.261**
Σύνολο ληφθεισών προκαταβολών	123.431.965	150.359.230	117.922.387	137.900.056

Τα έσοδα και τα έξοδα που αφορούν την κάθε σύμβαση κατασκευής έργων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσεως, ανάλογα με το στάδιο ολοκλήρωσης της συμβατικής δραστηριότητας κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Επομένως το κόστος των έργων που έχει μεν εκτελεστεί, αλλά δεν έχει τιμολογηθεί αντίστοιχα στον πελάτη, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης μαζί με το αναλογούν συμβατικό κέρδος ή ζημιά. Αντίθετα σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, το κόστος του έργου αυτού αναγνωριζόταν ως απόθεμα και το σχετικό κέρδος αναγνωριζόταν στην χρήση που τιμολογείτο και όχι στη χρήση που κατασκευαζόταν. Επιπλέον για τα έργα για τα οποία εκτιμήθηκε ότι κατά την ολοκλήρωση τους θα υπάρχει ζημιογόνο αποτέλεσμα, η ζημιά αυτή αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Για την αναγνώριση των εσόδων, χρησιμοποιείται η **Μέθοδος Ποσοστιαίας Ολοκλήρωσης** (Percentage of Completion Method). Το ποσοστό ολοκλήρωσης υπολογίζεται: Κόστος μέχρι σήμερα / Συνολικό Εκτιμώμενο Κόστος Έργου.

Για την συνεπή και αξιόπιστη εκτίμηση του ποσοστού ολοκλήρωσης, ο Όμιλος τηρεί ενιαίο σύστημα ολικής πληροφόρησης από το οποίο προκύπτουν:

1) Αναθεωρημένος Προυπολογισμός έκαστου έργου (συνολικά Αναθεωρημένα έσοδα έργου/Total revised Contract revenue).

2) Υπολοιπόμενο κόστος σύμβασης για την ολοκλήρωση έκαστου έργου (Contract Cost to complete the contract).

Βάσει της διαδικασίας του Ομίλου περί Κατάρτισης και Παρακολούθησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου (Budgetary Control System) διεξάγεται αναθεώρηση και επανεξέταση των εκτιμήσεων ανά εξάμηνο.

21. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Πελάτες	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
				**Αναμορφωμένο*
Απαιτήσεις από πελάτες	240.088.642	314.721.453	205.572.933	269.626.815
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(22.115.574)	(19.616.933)	(15.113.385)	(13.150.739)
	217.973.068	**295.104.520**	**190.459.548**	**256.476.076**
Ανάλυση λοιπών απαιτήσεων				
Απαιτήσεις κατά συγγενών εταιρειών	48.185.230	40.192.627	42.678.823	37.321.684
Χρεώστες διάφοροι	129.297.019	108.838.540	90.514.008	81.299.027
Μείον Προβλέψεις απομείωσης	(36.413.213)	(34.741.846)	(15.197.980)	(13.526.613)
	141.069.036	**114.289.321**	**117.994.851**	**105.094.098**
Απαιτήσεις κατά θυγατρικών/Συμμετοχικού	-	2.278.360	29.119.330	32.111.430
Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών & πιστώσεων	18.354.337	32.089.753	18.442.621	32.896.524
Έξοδα επομένων χρήσεων	12.916.652	12.460.311	11.177.654	11.608.124
Εσοδα χρήσης εισπρακτέα/δεδουλευμένα	24.837.234	11.494.917	20.227.032	11.211.114
	56.108.223	**58.323.341**	**78.966.638**	**87.827.192**
	197.177.259	**172.612.661**	**196.961.489**	**192.921.290**

Από τις απαιτήσεις κατά θυγατρικών της μητρικής εταιρίας για το 2016 μεταφέρθηκε ποσό € 7.803.619 στα λοιπά στοιχεία πάγιου ενεργητικού (βλ.σημ.17) που αφορά ομολογιακό δάνειο το οποίο έχει δοθεί από την μητρική εταιρία στην θυγατρική εταιρία JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε..

21α. Χρονική Απεικόνιση Πελατών

Στις 31/12/2017 η χρονική απεικόνιση των πελατών έχει ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
(ποσά σε ευρώ)	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	90.309.832	180.620.396	71.752.687	149.612.003
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα				
3-6 μήνες	18.177.539	13.119.317	16.756.936	12.699.232
6-12 μήνες	35.466.675	24.746.354	33.119.757	23.425.847
1 - 2 έτη	3.868.988	60.017.065	1.844.518	57.575.696
>2 έτη	70.150.033	16.601.388	66.985.651	13.163.298
	217.973.068	**295.104.520**	**190.459.548**	**256.476.076**

Καθώς οι ανωτέρω απαιτήσεις περιλαμβάνουν και απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο οι οποίες είναι βεβαιωμένες και πιστοποιημένες, η Διοίκηση εκτιμά ότι θα εισπραχθούν στο σύνολό τους.

Η Διοίκηση της J&P ΑΒΑΞ έχει την πεποίθηση ότι το Ελληνικό Δημόσιο είναι αξιόχρεο για τις απαιτήσεις που πηγάζουν από εκτελέσεις έργων, και για αυτό θα συνεχίσει να συμμετέχει στους διαγωνισμούς του Ελληνικού Δημοσίου, λαμβάνοντας υπόψιν βέβαια την πιθανότητα καθυστέρησης των εισπράξεων.

Στις απαιτήσεις σε καθυστέρηση μεγαλύτερα από 2 έτη της Εταιρίας και του Ομίλου περιλαμβάνεται ποσό € 51.788.000 που αφορά το τιμολογημένο μέρος στα πλαίσια σύμβασης τεχνικού έργου στο Λίβανο από τη συνολική απαίτηση για την οποία έχει κατατεθεί Αίτηση Διαιτησίας ενώπιον του Διεθνούς Κέντρου Επίλυσης Επενδυτικών Διαφορών (ICSID). Καθώς η σχετική διαδικασία βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, η εκτίμηση ανακτησιμότητας της απαίτησης περιορίζεται στο τιμολογημένο μέρος.

21β. Χρονική Απεικόνιση λοιπών απαιτήσεων

Στις 31/12/2017 η χρονική απεικόνιση των λοιπών απαιτήσεων έχει ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
(ποσά σε ευρώ)	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	159.358.249	128.493.609	167.793.608	155.572.047
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα				
3-6 μήνες	8.430.415	8.568.468	6.267.633	6.876.016
6-12 μήνες	9.872.270	7.987.131	6.267.633	6.294.678
1 - 2 έτη	3.025.290	2.917.731	141.580	1.789.430
>2 έτη	16.491.034	24.645.722	16.491.034	22.389.119
	197.177.259	**172.612.661**	**196.961.489**	**192.921.290**

Για τα ποσά που ήταν σε καθυστέρηση πέραν των 365 ημερών και που δεν εχουν απομειωθεί, υπάρχουν επαρκείς εξασφαλίσεις.

Οι προβλέψεις απομείωσης για εμπορικές απαιτήσεις αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**53.518.762**	**24.408.497**
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	12.128.819	4.266.836
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(1.997.981)	(1.997.981)
Διακοπείσες δραστηριότητες	(9.290.821)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**54.358.779**	**26.677.352**
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	4.170.008	3.634.013
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**58.528.787**	**30.311.365**

21γ. Χρεώστες διάφοροι

Σε ό,τι αφορά στις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις της Εταιρείας στις 31/12/2017, αναφορικά με την διαιτητική απόφαση 21/2005, η οποία είχε υποχρεώσει αντιδίκους να πληρώσουν προς την Εταιρεία 16,3 εκ. € πλέον τόκων για έλλειψη καθαρής θέσης της εταιρείας «ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ» την οποία απορρόφησε η Εταιρεία, με υπ' αριθμ. 2752/2010 Απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών διατάχθηκε αναστολή εκτελέσεως της διαιτητικής αποφάσεως κατά το άρθρο 938 Κ.Π.Δ. μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της τακτικής ανακοπής που προσβάλει το κύρος της εκτελεστικής διαδικασίας, η οποία δικάστηκε τον Μάρτιο του 2013. Η απόφαση αυτή της αναστολής είναι εσφαλμένη διότι δέχτηκε ότι η Εταιρεία κάνει κατάχρηση δικαιώματος της εκτελέσεως, πράγμα το οποίο είχε προβληθεί πολλές φορές από τους αντιδίκους και είχε απορριφθεί, καλυπτόμενο από το δεδικασμένο. Η Εταιρεία στις 30/3/2011 ζήτησε από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών την ανάκληση της αποφάσεως αυτής, ώστε να ανοίξει και πάλι ο δρόμος της αναγκαστικής εκτέλεσης, απερρίφθη όμως η ανακλητική αυτή αίτηση και συνεπώς η πρόοδος της εκτέλεσης θα εκρίνετο από την εκδίκαση του Μαρτίου του 2013, στα πλαίσια της τακτικής ανακοπής. Η υπόθεση δικάστηκε (της ανακοπής) και εξεδόθη απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που απέρριψε και την ανακοπή αυτή της «οικογένειας» Πρωτοπαπά, οπότε η απόφαση της αναστολής (5752/10) έχασε την ισχύ της και είναι πλέον δυνατή η πρόοδος της αναγκαστικής εκτελέσεως.

Στα πλαίσια της τελευταίας αυτής δυνατότητας, συζητήθηκε μετά από δύο αναστολές στο Ειρηνοδικείο Αθηνών, την 6-10-2015, αίτηση της «ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ» ώστε να της παρασχεθεί η άδεια εκποιήσεως με πλειστηριασμό των άυλων μετοχών της «οικογένειας» Πρωτοπαπά για να ικανοποιηθεί μέσω του πλειστηριάσματος που θα επιτευχθεί (μετοχές επί της ΑΘΗΝΑ). Παραλλήλως, έχει κατασχεθεί η οικία «Πρωτοπαπά» στο Κεφαλάρι Κηφισιάς (Πεντέλης 39), το Δικαστήριο μάλιστα έχει προσδιορίσει την αξία του ακινήτου αυτού σε 5.000.000 € και αναμένεται εντός του 2017 η εκποίησή του.

Εξεδόθη απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών (7/2016) η οποία επέτρεψε την δημοσία εκποίηση των μετοχών και διόρισε Συμβολαιογράφο ενώπιον του οποίου αυτή θα διενεργηθεί (στα χέρια του Χ.Α ως τρίτου). Κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία η από 8/1/2016 αγωγή για την αναγνώριση της ανυπαρξίας της Διαιτητικής Απόφασης 21/2005 η οποία θα εσυζητείτο στις 3/11/2016 στο Εφετείο Αθηνών, αλλά εχώρησε τελικά παραίτηση από του δικογράφου της αγωγής, επί της έδρας.

Προκρίθηκε τελικά η εγκατάλειψη της δημοσίας εκποιήσεως των μετοχών στα χέρια του Χ.Α. ως τρίτου, λόγω του σημαντικού περιορισμού του ποσοστού των μετοχών των Αθανασίου και Αμαλίας Πρωτοπαπά από αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου στις οποίες δεν μετείχαν. Στη συνέχεια ασκήθηκε 2η αγωγή περί αναγνωρίσεως της ανυπαρξίας (όχι της ακυρότητος) της διαιτητικής αποφάσεως 21/2005, ακριβώς ίδια με το περιεχόμενο και το αίτημα της 1ης αγωγής, από το δικόγραφο της οποίας είχε χωρήσει παραίτηση. Συζητήθηκε στο Εφετείο Αθηνών την 21-9-2017 και λογικά αναμένεται η απόρριψή της. Πριν από την 2η αυτή αγωγή, η ΑΘΗΝΑ προέβη σε άρση της υφισταμένης κατασχέσεως της οικίας Αθανασίου Πρωτοπαπά, διότι υπήρχε φόβος ανατροπής της επειδή είχε περάσει έτος από της επιβολής της, χωρίς να ακολουθήσει πλειστηριασμός και επέβαλε νέα κατάσχεση, ο σχετικός δε πλειστηριασμός έχει οριστεί για την 24-1-2018. Κατά της κατασχέσεως αυτής ασκήθηκε ανακοπή, που δικάστηκε την 13-3-2018 χωρίς, μέχρι στιγμής, να υπάρχει κάποια αίτηση αναστολής εκτελέσεως της εκτελεστικής διαδικασίας, οπότε, μέχρι στιγμής, δεν εμποδίζεται η πρόοδος της εκτελέσεως. Επίσης, εκ πληροφοριών (δικόγραφο δεν έχει επιδοθεί) οι Αθανάσιος και Αμαλία Πρωτοπαπά, άσκησαν έφεση κατά της αποφάσεως του Μονομ. Πρωτ. Αθηνών, που είχε απορρίψει την πρώτη ανακοπή τους, η οποία όμως ανακοπή στόχευε στην ακύρωση μίας εκτελέσεως, η οποία πλέον δεν προωθείται, αφού η ΑΘΗΝΑ ήρε την πρώτη κατάσχεση, με την οποία συνδέεται η πρώτη ανακοπή, οπότε η έφεση αυτή, στερείται πλέον εννόμου συμφέροντος. Εκείνο που απομένει είναι η 2η ανακοπή κατά της νέας κατασχέσεως που δικάστηκε την 13-3-2018 και η συζητηθείσα στο Εφετείο την 21-9-2017 αγωγή περί αναγνωρίσεως της ανυπαρξίας της διαιτητικής αποφάσεως. Νέος (ηλεκτρονικός) πλειστηριασμός έχει οριστεί για την 6-6-2018, με τιμή πρώτης προσφοράς 1.930.000 €, χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε (μέχρι στιγμής) δικαστική απόφαση που να εμποδίζει την διεξαγωγή του.

22. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση βραχυπρόθεσμα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
α) Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση, βραχυπρόθεσμα				
- Μετοχές Τράπεζας Αττικής	-	1.189.446	-	1.189.446
- Μετοχές Τράπεζας Κύπρου	549.809	632.169	149.948	172.410
	549.809	**1.821.614**	**149.948**	**1.361.855**
β) Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	1.750.000	-	-
	549.809	**3.571.614**	**149.948**	**1.361.855**

Τα μη Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αφορούν πάγιο περιουσιακό στοιχείο το οποίο πουλήθηκε εντός του 2017.

Ανάλυση του 22α

ποσά σε €	**Αρχική Επένδυση, Ιούνιος 2013**	**Β' Επένδυση, Δεκέμβριος 2015**	**Σύνολο**
Επένδυση από J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ	*5.994.709*	*12.000.000*	**17.994.709**
Αριθμός Μετοχών	*1.015.363*	*40.000.001*	***41.015.364***
Προσαρμοσμένη Τιμή Κτήσης ανά μετοχή	*5,90*	*0,30*	***0,44***
Καταχώρηση μέσω Αποτελεσμάτων			
Αποτέλεσμα 2013	-1.099.030	0	**-1.099.030**
Αποτέλεσμα 2014	-3.976.490	0	**-3.976.490**
Αποτέλεσμα 2015	-635.902	-840.000	**-1.475.902**
Αποτέλεσμα 2016	-253.841	-10.000.000	**-10.253.841**
Σωρευτικό Αποτέλεσμα έως 31.12.2016	-5.965.263	-10.840.000	**-16.805.263**
Αποτέλεσμα 01.01-31.12.2017	93.475	3.682.429	**3.775.904**
Σωρευτικό Αποτέλεσμα έως 31.12.2017	-5.871.788	-7.157.571	**-13.029.359**

Στα πλαίσια επένδυσης χαρτοφυλακίου, η Εταιρεία επένδυσε συνολικά το ποσό των €17.994.708,90 σε Μετατρέψιμες Ομολογίες της Τράπεζας Αττικής τον Ιούνιο του 2013 και σε μετοχές της ίδιας τράπεζας τον Δεκέμβριο του 2015. Οι ομολογίες μετατράπηκαν υποχρεωτικά σε ισόποσες μετοχές σε δύο φάσεις, τον Αύγουστο του 2013 και το Νοέμβριο του 2015, ενώ τον Δεκέμβριο του 2015 πραγματοποιήθηκε σύμπτυξη (reverse split) των μετοχών. Κατόπιν των ανωτέρω συναλλαγών και εταιρικών πράξεων, κατά την έναρξη της περιόδου 01.01-31.12.2017 η Εταιρεία κατείχε 41.015.364 κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας Αττικής. Κατά τη διάρκεια του γ' τριμήνου του 2017, η Εταιρεία ρευστοποίησε ολοσχερώς το εν λόγω χαρτοφυλάκιο μετοχών, καταγράφοντας κέρδος €3.775.904,22 το οποίο καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα της περιόδου 01.01-31.12.2017. Στο τέλος του 2017, η Εταιρεία δεν διακρατούσε πλέον μετοχές της Τράπεζα Αττικής.

Ο Όμιλος μέσω της κοινοπραξίας "Μαρίνα Λεμεσού" κατέχει μετοχές της Τράπεζας Κύπρου από το 2013. Για τις εταιρίες του Ομίλου που συμμετέχουν στην κοινοπραξία, ήτοι η J&P -ΑΒΑΞ ΑΕ κατά 15% και η ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ κατά 40%, το αναλογούν χαρτοφυλάκιο του Ομίλου με τιμή κλεισίματος 31.12.2017 του Χρηματιστηρίου Λευκωσίας αποτιμήθηκε σε €999.653,46, έναντι €1.149.397,42 με τιμή κλεισίματος 31.12.2016, και η ζημιά ύψους €82.359,17 που προέκυψε από τη διαφορά της αποτίμησης μεταξύ των δύο ημερομηνιών καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα της χρήσης 2017.

23. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ταμείο	214.412	589.354	108.563	138.842
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	73.294.891	85.110.036	59.277.088	67.984.073
	73.509.303	**85.699.390**	**59.385.651**	**68.122.915**

24. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Προμηθευτές	179.317.296	260.180.981	135.513.057	226.140.184
Προκαταβολές Πελατών	121.647.850	129.482.268	114.234.641	117.028.094
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	142.402.146	112.336.784	108.971.872	96.710.275
	443.367.292	**502.000.033**	**358.719.570**	**439.878.553**

ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
0-90 ημ.	207.869.803	228.962.289	146.293.333	199.194.115
91-180 ημ.	58.807.039	76.458.773	55.772.267	72.702.666
181-365 ημ.	124.508.336	122.971.340	122.002.652	100.361.115
366-731 ημ.	14.684.530	19.294.036	17.398.476	19.505.906
>731 ημ.	37.497.583	54.313.596	17.252.841	48.114.751
	443.367.292	**502.000.033**	**358.719.570**	**439.878.553**

Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	7.124.606	3.046.660	6.006.220	2.238.587
Μερίσματα πληρωτέα	2.108	833	-	770
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές	-	-	24.894.511	3.469.034
Υποχρεώσεις προς συγγενείς/ συμμετοχικού ενδιαφέροντος	13.116.999	14.599.286	4.907.033	7.843.269
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικά	23.950.584	10.847.227	9.544.000	2.308.000
Πιστωτές διάφοροι	98.207.849	83.842.778	63.620.109	80.850.615
	142.402.146	**112.336.784**	**108.971.872**	**96.710.275**

Το κονδύλιο «Πιστωτές Διάφοροι» στον ισολογισμό 31.12.2017 της Εταιρίας και του Ομίλου περιλαμβάνει ποσό €10.000.000 το οποίο έχει κατατεθεί από βασικό μέτοχο σε τραπεζικό λογαριασμό της Εταιρίας έναντι μελλοντικής αύξησης κεφαλαίου ή έκδοσης μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου ύψους €20 εκατομμυρίων. Το αντίστοιχο ποσό στον ισολογισμό της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την συγκρίσιμη ημερομηνία 31.12.2016 ανερχόταν σε €10.000.000.

25. Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι πληρωτέοι

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	1.319.203	5.442.008	-	3.503.988
Λοιποί φόροι πληρωτέοι	18.087.126	20.188.160	14.100.957	16.659.431
	19.406.330	**25.630.168**	**14.100.957**	**20.163.420**

Η χρήση του 2010 κατά ρητή διατύπωση της παρ. 11 άρθρου 72 Ν. 4174/2013,του άρθρου 84 Ν.2238/1994 και της Απόφασης 1738/2017 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει παραγραφεί.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 η Εταιρία είχε υπαχθεί σε φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και έλαβε Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με «Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη». Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, οι εν λόγω οικονομικές χρήσεις θεωρούνται οριστικές από πλευράς φορολογικού ελέγχου μετά το πέρας δεκαοκτώ μηνών από την υποβολή της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης προς το Υπουργείο Οικονομικών. Να σημειωθεί επίσης ότι τα Διοικητικά Δικαστήρια με βάση πρόσφατες αποφάσεις τους για αντίστοιχες περιπτώσεις (ενδεικτικά: ΣΤΕ 1738/2017, ΣΤΕ 675/2017, αλλά και Τρ. ΔΕφΑθ 1490/2016), έχουν αποφανθεί ότι η χρήση 2011 έχει παραγραφεί για φορολογικούς σκοπούς (παραγραφή πενταετίας).

Οι φορολογικοί έλεγχοι των χρήσεων 2014, 2015 και 2016 για την Εταιρία και τις θυγατρικές της, επίσης διενεργήθηκαν από Νόμιμους Ελεγκτές βάσει των διατάξεων του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α παρ.1, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4262/2014 και έλαβαν Πιστοποιητικά Φορολογικής Συμμόρφωσης με «Συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη».

Για τη χρήση 2017 η Εταιρία και οι θυγατρικές της που φορολογούνται στην Ελλάδα, έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Νόμιμων Ελεγκτών όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α παρ.1 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα. Ο έλεγχος αυτός για τη χρήση 2017 βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

26. Τραπεζικός Δανεισμός

Βραχυπρόθεσμος Τραπεζικός δανεισμός

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ομολογιακές δανειακές Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	22.810.000	49.612.500	22.810.000	48.450.000
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	94.825.761	98.364.047	81.800.355	76.087.515
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις(βλ. Σημ 28	3.555.206	3.537.620	573.201	496.226
	121.190.967	**151.514.167**	**105.183.555**	**125.033.741**

Μακροπρόθεσμες Ομολογιακές Δανειακές Υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ομολογιακές Δανειακές Υποχρεώσεις	435.639.196	381.039.636	410.474.221	369.694.636
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	30.807.349	32.788.654	-	-
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις(βλ. Σημ 28)	5.472.862	6.658.377	527.353	818.781
	471.919.407	**420.486.667**	**411.001.574**	**370.513.417**

Χρονική Ανάλυση Λήξης Μακροπρόθεσμου Δανεισμού

31/12/2017	**Μεταξύ 1 & 2 ετών**	**Μεταξύ 2 & 5 ετών**	**Πάνω από 5 έτη**	**Σύνολο**
Όμιλος	14.890.175	392.819.794	64.209.439	**471.919.407**
Εταιρία	8.290.000	368.886.574	33.825.000	**411.001.574**

31/12/2016	**Μεταξύ 1 & 2 ετών**	**Μεταξύ 2 & 5 ετών**	**Πάνω από 5 έτη**	**Σύνολο**
Όμιλος	185.116.667	190.522.941	44.847.059	**420.486.667**
Εταιρία	183.910.392	174.603.024	12.000.000	**370.513.417**

Σύμφωνα με τις απλές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017, η Εταιρεία και ο Όμιλος καλύπτει τους χρηματοοικονομικούς δείκτες ρευστότητας, κεφαλαιακής επάρκειας και κερδοφορίας όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν μέχρι σήμερα, πλήν ορισμένων για την τήρηση των οποίων με ημερομηνία μέτρησης την 31/12/2017, χορηγήθηκαν απαλλαγές (waiver) από τους Ομολογιούχους.

Εντός του Απριλίου 2018, εγκρίθηκε από τις τράπεζες τροποποίηση των όρων των δύο Κοινοπρακτικών Ομολογιακών Δανείων (ΚΟΔ) της Εταιρείας, και συγκεκριμένα τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής και επέκταση του χρονοδιαγράμματος κατά δύο (2) έτη, με παράλληλη μείωση του επιτοκιακού περιθωρίου. Τοιουτοτρόπως παρέχεται η δυνατότητα στην Εταιρεία να μπορεί να εξυπηρετεί τα δύο ΚΟΔ, χωρίς ουσιαστική επιβάρυνση του κατασκευαστικού κλάδου.

Ανάλυση Ευαισθησίας σε Μεταβολές Επιτοκίου

Μια ανάλυση της ευαισθησίας των δανείων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίου, δείχνει ότι αν τα επιτόκια δανεισμού του Ομίλου μεταβληθούν κατά ±100 μονάδες βάσης, το κόστος δανεισμού με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων, θα μεταβληθεί κατά € ±5.2 εκ. για το έτος 2017 (€ ±4.9 εκ. για το 2016).

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Βραχυπρόθεσμος Τραπεζικός Δανεισμός	121.190.967	151.514.167	105.183.555	125.033.741
Ομολογιακές/Λοιπές Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	471.919.407	420.486.667	411.001.574	370.513.417
Ταμειακά Διαθέσιμα	73.509.303	85.699.390	59.385.651	68.122.915
Καθαρός Δανεισμός	**519.601.071**	**486.301.444**	**456.799.479**	**427.424.243**
Επίδραση Μεταβολής κατά ±1% στο EURIBOR				
Αποτελέσματα χρήσης	**5.196.011**	**4.863.014**	**4.567.995**	**4.274.242**
Ίδια κεφάλαια	**5.196.011**	**4.863.014**	**4.567.995**	**4.274.242**

27. Παράγωγα χρημ/κα στοιχεία παθητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Μακροπρόθεσμες υποχρ.-Παράγωγα χρηματ.στοιχείο του παθητικού	1.436.608	1.769.264	-	-
	1.436.608	**1.769.264**	**-**	**-**

Τα Παράγωγα Χρημ/κά στοιχεία Παθητικού αφορούν τη θυγατρική εταιρία ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε. Η συγκεκριμένη υποχρέωση αφορά συναλλαγή αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίου ονομαστικής αξίας € 4.995.000 με ημερομηνία 31.12.2017, το οποίο λήγει στις 22.10.2028. Οι τυχόν μεταβολές της αξίας του παραγώγου καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

28. Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Τρέχουσα υποχρέωση	3.555.206	3.537.620	573.201	496.226
Μη τρέχουσα υποχρέωση	5.472.862	6.658.377	527.353	818.781
Συνολική υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης	**9.028.068**	**10.195.996**	**1.100.554**	**1.315.006**

Σύνολο ελάχιστων μελλοντικών καταβολών μισθωμάτων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Όχι πέρα του 1 έτους	3.747.124	3.849.358	616.018	555.324
Πέρα του 1 έτους και όχι πέραν των 5 ετών	5.746.463	7.454.549	553.679	857.033
Πέρα των 5 ετών	0	0	0	0
	9.493.587	**11.303.908**	**1.169.697**	**1.412.357**
Μελλοντικές χρεώσεις χρηματοδότησης	-465.519	-1.107.911	-69.143	-97.351
Παρούσα αξία	**9.028.068**	**10.195.996**	**1.100.554**	**1.315.006**

Παρούσα αξία των ελάχιστων μελλοντικών καταβολών μισθωμάτων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Όχι πέρα του 1 έτους	3.555.206	3.537.620	573.201	496.226
Πέρα του 1 έτους και όχι πέραν των 5 ετών	5.472.862	6.658.377	527.353	818.781
Πέρα των 5 ετών	0	0	0	0
Παρούσα αξία	**9.028.068**	**10.195.996**	**1.100.554**	**1.315.006**

Η πολιτική του Ομίλου είναι να μισθώνει τον εξοπλισμό με χρηματοδοτικές μισθώσεις. Ο μέσος χρόνος των μίσθωσης είναι 36 μήνες. Για την περίοδο μέχρι το Δεκεμβρίο 2017 το μέσο πραγματικό επιτόκιο κυμαινόταν στο 5,0%. Τα επιτόκια είναι σταθερά κατά την ημερομηνία των σύμβασης. Όλες οι μισθώσεις συνάπτονται σε μια βάση σταθερών πληρωμών και δεν υπάρχουν συμφωνίες για καταβολές ενδεχόμενων μισθωμάτων. Ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να παρατείνει τις συμβάσεις για ορισμένο χρόνο ή να αγοράσει τον εξοπλισμό αντί τιμήματος που καθορίζεται στην σύμβαση. Όλες οι υποχρεώσεις μισθώσεων είναι εκφρασμένες σε Ευρώ.Οι υποχρεώσεις του Ομίλου από χρηματοδοτικές μισθώσεις είναι εξασφαλισμένες για τον εκμισθωτή από την μητρική εταιρεία.

29. Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

(ποσά σε €)

Σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Στην Ελλάδα, υπάλληλοι που συνταξιοδοτούνται δικαιούνται το 40% της αποζημίωσης σύμφωνα με το Ν.2112/1920. Τα συγκεκριμένα προγράμματα αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19.

Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 υπολογίστηκε από ανεξάρτητη εταιρία αναλογιστών. Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, μετά την υιοθέτηση του αναθεωρημένου ΔΛΠ19, έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

	31/12/2017	31/12/2016
Ποσά αναγνωρισμένα στη κατάσταση αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	667.696	1.503
Κόστος προϋπηρεσίας λόγω τροποποιήσεων	-	-
Κόστος Τόκων	59.863	82.274
Κόστος επιπλέον παροχών	450.577	960.044
Καθαρό έξοδο χρήσης	**1.178.136**	**1.043.821**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	4.274.411	9.138.392
Καταβληθείσες παροχές	(750.712)	(1.615.715)
Διακανονισμοί	-	(4.375.737)
Σύνολο εξόδου χρήσης που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1.178.136	1.043.821
Ποσό που καταχωρείται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	(115.262)	83.650
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση στο τέλος χρήσης	**4.586.573**	**4.274.411**
Μεταβολές παρούσας αξίας δέσμευσης καθορισμένων παροχών		
Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών (κατά την έναρξη της οικονομικής περιόδου)	4.274.411	9.138.392
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης και τροποποιήσεων	667.696	1.503
Κόστος Τόκων	59.863	82.274
Καταβληθείσες παροχές	(750.712)	(1.615.715)
Διακανονισμοί	-	(4.375.737)
Επιπλέον παροχές (έσοδα/έξοδα)	450.577	960.044
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές περιόδου	(115.262)	83.650
Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών (κατά την λήξη της οικονομικής περιόδου)	**4.586.573**	**4.274.411**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται τα ποσά για την εταιρεία που αναγνωρίζονται ως προγράμματα συνταξιοδοτικών παροχών και βασίζονται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη.

	31/12/2017	31/12/2016
Ποσά αναγνωρισμένα στη κατάσταση αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	574.472	(57.995)
Κόστος προϋπηρεσίας λόγω τροποποιήσεων	-	-
Κόστος Τόκων	43.294	57.053
Κόστος επιπλέον παροχών	308.567	878.320
Καθαρό έξοδο χρήσης	**926.333**	**877.378**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	3.162.971	3.359.426
Καταβληθείσες παροχές	(604.695)	(1.479.510)
Σύνολο εξόδου χρήσης που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	926.333	877.378
Ποσό που καταχωρείται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	(71.825)	375.903
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση στο τέλος χρήσης	**3.412.784**	**3.133.197**
Μεταβολές παρούσας αξίας δέσμευσης καθορισμένων παροχών		
Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών (κατά την έναρξη της οικονομικής χρήσης)	3.162.971	3.359.426
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης και τροποποιήσεων	574.472	(57.995)
Κόστος Τόκων	43.294	57.053
Επιπλέον παροχές (έσοδα/έξοδα)	308.567	878.320
Καταβληθείσες παροχές	(604.695)	(1.479.510)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές περιόδου	(71.825)	375.903
Παρούσα αξία δέσμευσης καθορισμένων παροχών (κατά την λήξη της οικονομικής χρήσης)	**3.412.784**	**3.133.197**

Οι αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:

	31/12/2017	31/12/2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,5%	1,5%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,5%	0,5%
Θνησιμότητα	MT_EAE2012P (T.T.E., Επιτροπή Πιστωτικών & Ασφαλιστικών Θεμάτων, Συνεδρίαση 49/12.09.2012)	MT_EAE2012P (T.T.E., Επιτροπή Πιστωτικών & Ασφαλιστικών Θεμάτων, Συνεδρίαση 49/12.09.2012)
Κινητικότητα προσωπικού:		
Ομάδα Ηλικιών	Οικειοθελής Αποχώρηση	Οικειοθελής Αποχώρηση
Έως 40 ετών	0%	0%
41-55	0%	0%
55 και άνω	0%	0%
Ηλικία κανονικής συνταξιοδότησης	Ασφάλιση στα "Βαρέα": 62 ετών Ασφάλιση στα "Κοινά": 67 ετών	Ασφάλιση στα "Βαρέα": 62 ετών Ασφάλιση στα "Κοινά": 67 ετών

30. Λοιπές προβλέψεις και λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Λοιπές προβλέψεις	6.564.538	20.625.746	6.313.343	20.426.243
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρέωσεις	18.026.251	7.658.881	12.798.346	3.600.175
Μακροπρόθεσμες υποχρέωσεις - Προκαταβολές έργων	7.529.700	20.876.962	7.529.700	20.871.962
	32.120.490	**49.161.589**	**26.641.390**	**44.898.380**

Υφίστανται εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και διαιτησίες σχετικά με διαφορές συμβατικών εργασιών και λοιπά θέματα, κατά των εταιριών του Ομίλου. Για την κάλυψη πιθανής ζημίας από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις έχει σχηματισθεί πρόβλεψη ποσού € 767 χιλ.

Σε περιοδική βάση η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει το στάδιο στο οποίο βρίσκεται κάθε σημαντική υπόθεση και αξιολογεί τον πιθανό οικονομικό κίνδυνο βασιζόμενη στην άποψη των νομικών της συμβούλων. Εάν η ενδεχόμενη ζημία από οποιεσδήποτε αξιώσεις και νομικές υποθέσεις θεωρείται πιθανή και το σχετικό ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, η Διοίκηση του Ομίλου αναγνωρίζει πρόβλεψη για την εκτιμώμενη ζημιά. Η κρίση της Διοίκησης απαιτείται σε σημαντικό βαθμό τόσο για τον καθορισμό της πιθανότητας, όσο και για τον καθορισμό του βαθμού στον οποίο ο κίνδυνος μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τις ενδεχόμενες ή πιθανές υποχρεώσεις σχετικά με εκκρεμείς αξιώσεις και νομικές υποθέσεις και μπορεί να αναθεωρήσει τις σχετικές εκτιμήσεις. Τέτοιες αναθεωρήσεις στις εκτιμήσεις της πιθανής υποχρέωσης μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

Για δικαστικές υποθέσεις των οποίων η έκβαση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο, δεν σχηματίσθηκε οποιαδήποτε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις. Εκτιμάται όμως ότι τυχόν επιδικασθέντα ποσά δεν θα μεταβάλλουν ουσιωδώς την χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου.

Η Εταιρία είχε συμπεριλάβει πρόβλεψη ποσού € 18,3 εκ. στα δημοσιευμένα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης 2016 καθώς, δυνάμει της υπ' αριθ. 628/2016 Απόφασης Διευθέτησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού αναφορικά με την αυτεπάγγελτη έρευνα της εν λόγω αρχής στον κλάδο των κατασκευαστικών εταιριών, επιβλήθηκε στην εταιρεία πρόστιμο ύψους € 18,3 εκ. Από το σύνολο της υποχρέωσης, 9,8 εκ.ευρώ- για την Εταιρία και τον Όμιλο- περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, ενώ το υπόλοιπο περιλαμβάνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους πληρωτέους (βλ.σημ.25).

31. Μετοχικό Κεφάλαιο

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Καταβεβλημένο(77.654.850μτχ. των €0.58)	45.039.813	45.039.813	45.039.813	45.039.813
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	146.676.671	146.676.671	146.676.671	146.676.671
	191.716.484	**191.716.484**	**191.716.484**	**191.716.484**

32. Υπεραξία αναπροσαρμογών

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας συμμετ. & λοιπών περιουσ.στοιχείων	8.348.986	6.238.124	10.088.275	2.662.183
	8.348.986	**6.238.124**	**10.088.275**	**2.662.183**

33. Αποθεματικά

	ΟΜΙΛΟΣ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΤΑΙΡΙΑ
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Τακτικό Αποθεματικό	7.437.538	8.098.505	7.408.154	7.876.820
Ειδικά Αποθεματικά/ Λοιπά Αποθεματικά	61.082.442	39.583.421	60.252.844	38.720.959
Αφορολόγητα Αποθεματικά ειδικών διατάξεων	3.051.106	3.051.106	2.509.089	2.119.615
	71.571.086	**50.733.032**	**70.170.087**	**48.717.393**

34. Αποθεματικά Χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Αποθεματικά Εύλογης Αξίας	32.271.923	31.656.077	170.537.447	148.458.110
	32.271.923	**31.656.077**	**170.537.447**	**148.458.110**

35. Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών

	ΟΜΙΛΟΣ	ΟΜΙΛΟΣ
	31.12.2017	**31.12.2016**
Αποθεματικά Αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών	2.484.283	4.974.496
	2.484.283	**4.974.496**

Τα αποθεματικά αντιστάθμισης Ταμιακών Ροών (cashflow hedging) αφορούν τα κάτωθι αυτοχρηματοδοτούμενα έργα:

	Αναλογία Ομίλου	**Αναλογία Ομίλου**
Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.	2.410.933	4.901.146
Λοιπά	73.350	73.350
	2.484.283	**4.974.496**

Ο Όμιλος κατά περίπτωση κάνει χρήση σύνθετων χρηματοοικονομικών προϊόντων κατόπιν συνεργασίας με τον τραπεζικό τομέα προκειμένου να αντισταθμίσει την ταμειακή ροή κυρίως σε συγκεκριμένες επενδύσεις σε αυτοχρηματοδοτούμενα έργα. Το μέρος της αντιστάθμισης των ταμειακών ροών αυτών των επενδύσεων που ήταν άκρως αποτελεσματικό καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης μεταβολής των Ιδίων Κεφαλαίων των εταιρειών παραχώρησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Το αναποτελεσματικό μέρος του κέρδους ή της ζημιάς καταχωρείται απευθείας στα αποτελέσματα των εταιριών. Επομένως ο Όμιλος στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταχωρεί το μερίδιό του αντίστοιχα με το πώς έχει καταχωρηθεί στις συνδεδεμένες εταιρείες, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 28.

36. Μη ελέγχουσες συμμετοχές

	ΟΜΙΛΟΣ	ΟΜΙΛΟΣ
	31.12.2017	**31.12.2016**
Υπόλοιπο έναρξης 1/1	(975.984)	(1.055.778)
Προσθήκες / (Μειώσεις)	835.909	642.789
Κίνηση περιόδου	(210.333)	(562.994)
	(350.408)	**(975.984)**

37. Πληροφοριακοί λογαριασμοί

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ
	31.12.2017	**31.12.2017**
Εγγυητικές	644.563.476	633.581.297
Λοιποί λογ/σμοί τάξεως	42.493.389	10.946.138
	687.056.865	**644.527.435**

38. Εμπράγματα Βάρη

Επί των ακινήτων της Εταιρίας υφίστανται προσημειώσεις υποθήκης ποσού 17.273 χιλ.ευρώ καθώς και επί των ακινήτων του Ομίλου υφίστανται προσημειώσεις υποθήκης ποσού 47.127 χιλ.ευρώ προς εξασφάλιση απαιτήσεων Ομολογιούχων Τραπεζών για την έκδοση ομολογιακών δανείων. Επίσης για τον ίδιο λόγο έχουν ενεχυριασθεί υφιστάμενες απαιτήσεις κρατήσεων καλής εκτέλεσης, μελλοντικές απαιτήσεις από την εκτέλεση έργων καθώς και επίδικες υφιστάμενες απαιτήσεις.

39. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ο Όμιλος ελέγχεται από την εταιρία J&P-ΑΒΑΞ. Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα με αυτά νομικά πρόσωπα κατέχουν περίπου το 77% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, χωρίς ουσιαστική μεταβολή έναντι του προηγούμενου έτους, ενώ το υπόλοιπο περίπου 23% των μετοχών κατέχεται από το κοινό. Διάφορες συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται από την Εταιρία και τις θυγατρικές της κατά τη διάρκεια του έτους. Οι πωλήσεις και αγορές από και προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις γίνονται με τις πραγματικές τιμές που ισχύουν στην αγορά.

Τα υπόλοιπα των λογαριασμών που εμφανίζονται στο τέλος της χρήσης δεν έχουν καλυφθεί με εγγυήσεις και η τακτοποίηση τους γίνεται ταμιακά. Για τις χρήσεις 2017 και 2016 ο Όμιλος δεν καταχώρησε πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, καθώς μέχρι σήμερα η πορεία των πληρωμών ήταν χωρίς προβλήματα. Οι συναλλαγές μεταξύ των εταιριών που ανήκουν στον Όμιλο (ενδο-ομιλικές) απαλείφονται κατά την ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεών τους.

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των συναλλαγών με συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια του έτους:

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2017

(ποσά σε χιλιάδες €)

Όμιλος

	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΠΥΡΑΜΙΣ ΑΤΕ		909	2	572
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	2.046		125	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	2.016			840
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	81		25	
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20			
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				214
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	3.589		485	67
SALONICA PARK A.E.	1		15	
POLISPARK A.E.			20	
ΕΛΙΞ Α.Ε.			6	
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	34		143	
METROPOLITAN ATHENS PARK A.E.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.	1		2	
5N A.E.			130	
SC ORIOL REAL ESTATE SRL			927	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (UK) LTD LONDON				31
J&P (O) LTD - GUERNSEY			398	334
STARWARE ENTERPRISES LTD			5.152	
JOANNOU & PARASKEVAIDES (O) LTD		8.017		1
D S JOANNOU INVESTMENTS LTD				10.000
ENERSYSTEM FZE		4.983		
ΒΙΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε.	1		151	
ΒΑΚΩΝ Α.Ε.				
LIMASSOL MARINA LTD	75		5.579	
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		3.111	19	630
	7.864	**17.020**	**13.457**	**12.689**

Εταιρία

	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΕΤΕΘ Α.Ε.	827	289	7.401	598
TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.	218	1.153	2.254	1.086
J&P-ΑΒΑΞ ΙΚΤΕΟ Α.Ε.			4	13
GLAVIAM	4			
J&P DEVELOPMENT A.E.	44		867	3
ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	12.569		12.792	49
ΕΡΓΟΝΕΤ	81			
MONDO TRAVEL A.E.	72	216	157	201
JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ	2.643		8.454	1.329
ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	269		728	
BONATTI J&P-AVAX Srl	5.374			
J&P ΑΒΑΞ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ			3	20
J&P-AVAX INTERNATIONAL LTD	4.681	100.674	25.690	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	2.046		125	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	2.016			840
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	128		16	
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20			
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				214
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	3.152		448	67
SALONICA PARK A.E.	1		10	
POLISPARK A.E.			20	
ΕΛΙΞ Α.Ε.			6	
VOLTERRA A.E.	105	2.428	1.700	124
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	34		143	
METROPOLITAN ATHENS PARK A.E.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.	1		2	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P(O) -J&P-AVAX J/V - QATAR			11.132	13.000
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
J/V J&P-AVAX - J&PARASKEVAIDES OV.LTD (JORDAN)			548	5.571
J/V J&P QATAR CONSPEL/J&PAVAX/J&P(O)			136	10.290
J&P (UK) LTD LONDON				31
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (O) LTD - GUERNSEY			398	334
JOANNOU & PARASKEVAIDES (O) LTD				1
LIMASSOL MARINA LTD			4.204	
D S JOANNOU INVESTMENTS LTD				10.000
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ	10.241		28.978	3.865
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		900		149
	44.526	**105.660**	**106.493**	**47.785**

39α. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2016
(ποσά σε χιλιάδες €)
Όμιλος

	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΠΥΡΑΜΙΣ ΑΤΕ		59	174	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	882		28	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.037		124	700
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	189		38	
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				143
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	1.101		502	105
SALONICA PARK A.E.	1		14	
POLISPARK A.E.	2		24	
VOLTERRA A.E.	80		52	246
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20		6	
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	28		110	
METROPOLITAN ATHENS PARK A.E.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.			2	
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.			2	
5N A.E.			129	
SC ORIOL REAL ESTATE SRL			903	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (O) LTD - GUERNSEY				63
STARWARE ENTERPRISES LTD			5.036	
JOANNOU & PARASKEVAIDES (O) LTD				1
D S JOANNOU INVESTMENTS LTD				10.000
BIOENEPΓΕΙΑ Α.Ε.	1		260	
LIMASSOL MARINA LTD	76		921	
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		2.841	21	686
	3.419	**2.900**	**8.620**	**11.943**

Εταιρία

	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΕΤΕΘ Α.Ε.	433	488	20	2.456
TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.	1	489	1.218	1.426
J&P-ΑΒΑΞ ΙΚΤΕΟ Α.Ε.			4	12
ΠΡΟΕΤ Α.Ε.	15	580	308	64
J&P DEVELOPMENT A.E.	45		820	3
ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	18.466		15.336	25
E-CONSTRUCTION A.E.			212	112
MONDO TRAVEL A.E.	58		123	172
JPA ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ	22.153	995	8.146	1.291
ΜΑΡΙΝΑ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	580		512	
J&P ΑΒΑΞ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ			2	20
J&P-AVAX INTERNATIONAL LTD		4.335		
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ Α.Ε.			14	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	882		28	
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.037		124	700
ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.	147		24	
ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.	20		6	
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.				143
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.	683		462	105
SALONICA PARK A.E.	1		8	
POLISPARK A.E.	2		24	
VOLTERRA A.E.	80		52	246
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε.			1	
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ) Α.Ε.	28		110	
METROPOLITAN ATHENS PARK A.E.			2	
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ Α.Ε.			2	
DRAGADOS - J&P-AVAX S.A. JOINT VENTURE			204	
J&P(O) -J&P-AVAX J/V - QATAR				13.000
J&P-AVAX QATAR WLL			11	
J/V J&P-AVAX - J&PARASKEVAIDES OV.LTD (JORDAN)			15.687	
ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.			45	
J&P (O) LTD - GUERNSEY				63
JOANNOU & PARASKEVAIDES (O) LTD				1
LIMASSOL MARINA LTD			32	
D S JOANNOU INVESTMENTS LTD				10.000
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ	12.435		14.938	2.432
Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης		1.081		182
	57.068	**7.969**	**58.472**	**32.451**

40.Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας

Παρακάτω παρουσιάζεται μία σύγκριση ανά κατηγορία των λογιστικών και εύλογων αξιών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας, τα οποία απεικονίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου

31.12.2017 (ποσά σε € '000)	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**		
Στοιχεία Ενεργητικού	**Λογιστική Αξία**	**Εύλογη Αξία**	**Λογιστική Αξία**	**Εύλογη Αξία**	**Ιεραρχία Εύλογης Αξίας**
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία (Οικόπεδα / Κτίρια)	34.462	49.799	26.620	36.476	2
Επενδύσεις σε Ακίνητα	12.582	15.594	693	1.272	2
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Μακροπρόθεσμα)	80.950	109.075	243.632	454.502	3
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (Μακροπρόθεσμα)	39.110	39.110	0	0	3
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Βραχυπρόθεσμα)	4.452	550	1.214	150	1
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (Βραχυπρόθεσμα)	6.101	6.101	0	0	3
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	471.919	471.919	411.002	411.002	2
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	121.191	121.191	105.184	105.184	2
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	4.995	1.437	0	0	1

31.12.2016 (ποσά σε € '000)	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**		
Στοιχεία Ενεργητικού	**Λογιστική Αξία**	**Εύλογη Αξία**	**Λογιστική Αξία**	**Εύλογη Αξία**	**Ιεραρχία Εύλογης Αξίας**
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία (Οικόπεδα / Κτίρια)	34.723	45.843	25.073	23.986	2
Επενδύσεις σε Ακίνητα	12.776	14.534	709	1.272	2
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Μακροπρόθεσμα)	79.557	106.815	235.629	415.402	3
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (Μακροπρόθεσμα)	35.776	35.776	0	0	3
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση (Βραχυπρόθεσμα)	24.197	3.572	19.209	1.362	1
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού (Βραχυπρόθεσμα)	9.176	9.176	0	0	3
Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	420.487	420.487	370.513	370.513	2
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	151.514	151.514	125.034	125.034	2
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	5.828	1.769	0	0	1

Η διοίκηση εκτίμησε ότι τα ταμειακά διαθέσιμα και οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, οι πελάτες, οι προμηθευτές και οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προσεγγίζουν τη λογιστική τους αξία, κυρίως λόγω των βραχυπρόθεσμων λήξεών τους.

Ιεραρχία Εύλογης Αξίας

Ο Όμιλος και η Εταιρία χρησιμοποιούν την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων ανά μέθοδο αποτίμησης:

Επίπεδο 1: με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: με βάση τεχνικές αποτίμησης για τις οποίες όλα τα δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία είναι ορατά, είτε άμεσα είτε έμμεσα, ενώ περιλαμβάνει και τεχνικές αποτίμησης με διαπραγματεύσιμες τιμές σε λιγότερο ενεργές αγορές για όμοια ή παρόμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 3: με βάση τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε εμφανή δεδομένα της αγοράς.

Η Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αποτελείται από την αξία στην οποία το μέσο θα μπορούσε να διαπραγματευθεί σε μία τρέχουσα συναλλαγή μεταξύ συναινούντων μερών, διαφορετική από μία αναγκαστική εκκαθάριση ή πώληση. Οι παρακάτω μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των εύλογων αξιών:

Για το 2017, τα ακίνητα προς επένδυση και τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία (οικόπεδα / κτίρια) έχουν αποτιμηθεί στην πλειονότητά τους από ανεξάρτητους Ορκωτούς Εκτιμητές. Για το 2016, τα ακίνητα προς επένδυση και τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία (οικόπεδα / κτίρια) είχαν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους όπως εκτιμήθηκε από τη Διοίκηση.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία (Μακροπρόθεσμα και Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού - Μακροπρόθεσμα) του επιπέδου 3 αφορούν κυρίως επενδύσεις σε εταιρίες παραχώρησης. Η αποτίμηση των πιο σημαντικών εταιριών παραχώρησης πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές. Βασίστηκαν σε στοιχεία από χρηματοοικονομικά μοντέλα, εγκεκριμένων από τις εταιρείες παραχώρησης και τις τράπεζες χρηματοδότησης. Ο συντελεστής προεξόφλησης για το 2017 κυμαίνεται μεταξύ του 5,7% και του 7,5%, αναλογικά του σταδίου ολοκλήρωσης και του βαθμού ωρίμανσης του εκάστοτε έργου παραχώρησης, και αναλογικά του συνολικού κινδύνου που εκτιμήθηκε σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση μέσω αποτελεσμάτων, η εκτίμηση γίνεται σε τρέχουσες τιμές επειδή είναι εισηγμένα και διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές της Ελλάδος και του εξωτερικού

Ο μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Επιπέδου 2 αξιολογείται από τον Όμιλο και την Εταιρία με βάση παραμέτρους όπως επιτόκια, ειδικούς παράγοντες κινδύνου της χώρας ή τρέχουσες τιμές κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του επιπέδου 1 αποτελούνται από συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps). Ο Όμιλος και η Εταιρία χρησιμοποιούν διάφορες μεθόδους και παραδοχές, οι οποίες βασίζονται στις συνθήκες αγοράς που επικρατούν σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Τα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων επιμετρούνται σε εύλογη αξία χρησιμοποιώντας προθεσμιακά επιτόκια που προέρχονται από παρατηρήσιμες καμπύλες απόδοσης.

41.Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι εκτεθειμένες στους ακόλουθους χρηματοτοικονομικούς κινδύνους:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος Μεταβολής Τιμών
- Επιτοκιακός Κίνδυνος
- Συναλλαγματικός κίνδυνος
- Λοιποί κίνδυνοι από αποτίμηση με τρέχουσες τιμές, και
- Κίνδυνος Ρευστότητας.

Όπως και άλλες επιχειρήσεις, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων. Κατωτέρω περιγράφεται ο στόχος, οι πολιτικές και οι διαδικασίες του Ομίλου για τη διαχείριση αυτών των κινδύνων και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για να τους επιμετρήσει. Περαιτέρω ποσοτική πληροφόρηση σχετικά με αυτούς τους κινδύνους παρουσιάζεται σε διάφορα σημεία στις παρούσες χρηματοτοικονμικές καταστάσεις.

Σε σχέση με το προηγούμενο έτος, δεν έχουν επέλθει σημαντικές μεταβολές στην έκθεση του Ομίλου σε κινδύνους από χρηματοοικονομικά εργαλεία, τους στόχους τους Ομίλου, τις πολιτικές του και τις διαδικασίες για τη διαχείριση αυτών των κινδύνων ή τις μεθόδους επιμέτρησής τους.

(i) Κύρια χρηματοοικονομικά εργαλεία

Τα κύρια χρηματοοικονομικά εργαλεία τα οποία χρησιμοποιεί ο όμιλος, εκ των οποίων προκύπτει χρηματοοικονομικός κίνδυνος, είναι τα εξής:

- Απαιτήσεις από Πελάτες
- Μετρητά και ισοδύναμα
- Επενδύσεις σε εισηγμένες και μη εισηγμένες μετοχικές αξίες
- Υποχρεώσεις προς Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
- Αλληλόχρεοι τραπεζών
- Τραπεζικά Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου
- Τραπεζικά Δάνεια σταθερού επιτοκίου
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων.

(ii) Χρηματοοικονομικά εργαλεία ανά κατηγορία

Για τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις ανά κατηγορία, βλέπε Σημείωση 40.

(iii) Χρηματοοικονομικά εργαλεία μή επιμετρούμενα σε Εύλογη Αξία

Τα χρηματοοικονομικά εργαλεία τα οποία δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους περιλαμβάνουν τα μετρητά και τα ισοδύναμα, τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις προς προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, και τα δάνεια.

Λόγω της βραχυπρόθεσμης φύσης τους, η λογιστική αξία των μετρητών και των ισοδύναμων, των απαιτήσεων από πελάτες και των λοιπών απαιτήσεων, των υποχρεώσεων προς προμυθευτές και των λοιπών υποχρεώσεων, προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

(iv) Χρηματοοικονομικά εργαλεία επιμετρούμενα σε Εύλογη Αξία

Η ιεραρχία της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών εργαλείων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία παρατίθεται στη Σημείωση 40. Σημειώνεται ότι δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ διαφορετικών επιπέδων κατά την τρέχουσα χρήση, και επίσης δεν υπήρξαν μεταβολές στις τεχνικές αποτίμησης κατά την τρέχουσα χρήση.

Για την συμφωνία της εύλογης αξίας στην αρχή και το κλείσιμο της περιόδου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού του επιπέδου 3, και για την ανάλυση ευαισθησίας σε μία λογική μεταβολή (±1%) του συντελεστή προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού του επιπέδου 3, βλέπε Σημείωση 15.

Γενικοί στόχοι, πολιτικές και διαδικασίες

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** φέρει την συνολική ευθύνη για το προσδιορισμό των στόχων και των πολιτικών της διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου, και έχει εξουσιοδοτήσει την **Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου** να σχεδιάζει και να εφαρμόζει τις διαδικασίες οι οποίες εξασφαλίζουν την αποτελεσματική επίτευξη αυτών των στόχων και των πολιτικών, αν και διατηρεί την απώτερη ευθύνη για αυτά τα ζητήματα. Το **Διοικητικό Συμβούλιο** λαμβάνει μηνιαίες και τριμηνιαίες αναφορές, μέσω των οποίων ελέγχει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή, καθώς και την καταλληλότητα και την διαχείριση των στόχων και των πολιτικών που έχει θέσει. Οι **εσωτερικοί ελεγκτές** του **Ομίλου** επίσης επισκοπούν τις πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, και υποβάλλουν τα ευρήματά τους στην **Επιτροπή Ελέγχου**.

Ο ευρύτερος σκοπός του Διοικητικού Συμβουλίου δια μέσου της **Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου** είναι να εισάγει πολιτικές οι οποίες επιδιώκουν την μείωση του κινδύνου στο μέγιστο δυνατό βαθμό χωρίς να επηρεάζουν υπερβολικά την ανταγωνιστικότητα και την ευελιξία του Ομίλου. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με αυτές τις πολιτικές παρατίθενται κατωτέρω:

Πιστωτικός Κίνδυνος

Η **Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου** έχει υιοθετήσει μία πιστωτική πολιτική σύμφωνα με την οποία κάθε νέος πελάτης εξετάζεται ατομικά ως προς την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προσφέρει επισήμως τους τυποποιημένους όρους και συνθήκες πληρωμής και παράδοσης. Όσον αφορά στα δημόσια έργα, μέχρι να επέλθουν βελτιώσεις στο οικονομικό περιβάλλον, πολιτική του Ομίλου είναι να συμμετάσχει μόνο σε διαγωνισμούς όπου η χρηματοδότηση είναι εξασφαλισμένη από πόρους της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Μετρητά και Βραχυπρόθεσμες Καταθέσεις

Η **Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού & Διαχείρισης Κινδύνου** δια μέσου της **Χρηματοοικονομικής Λειτουργίας** της παρακολουθεί τις πιστωτικές αξιολογήσεις των αντισυμβαλλομένων της, και έτσι κατά το κλείσιμο χρήσεων δεν αναμένει ζημιές από αθέτηση υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων.

Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τη χρήση έντοκων, διαπραγματεύσιμων και συναλλαγματικών χρηματοοικονομικών εργαλείων από τον Όμιλο. Ο κίνδυνος αυτός αφορά στον ενδεχόμενο διακυμάνσεων της εύλογης αξίας των μελλοντικών ταμειακών εισροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω μεταβολών στα επιτόκια (επιτοκιακός κίνδυνος), στις συναλλαγματικές ισοτιμίες (συναλλαγματικός κίνδυνος) ή σε άλλους παράγοντες της αγοράς (λοιποί κίνδυνοι από αποτίμηση με τρέχουσες τιμές).

Επιτοκιακός Κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε επιτοκιακό κίνδυνο από τον μακροπρόθεσμο δανεισμό με κυμαινόμενα επιτόκια (Euribor). Για την ανάλυση ευαισθησίας σε μία λογική μεταβολή (±1%) του επιτοκίου των δανείων, βλέπε Σημείωση 26.

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Βλέπε Σημείωση 9γ.

Λοιποί Κίνδυνοι από Αποτίμηση με Τρέχουσες Τιμές

Ο Όμιλος έχει πραγματοποιήσει μερικές στρατηγικές επενδύσεις στο εξωτερικό μέσω των υποκαταστημάτων του, ή στρατηγικές μετοχικές θέσεις σε άλλες εταιρίες στο εξωτερικό προκειμένου να διευρύνει τις δραστηριότητές του και να διασπείρει τους σχετικούς κινδύνους. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου εκτιμά ότι η έκθεση στον κίνδυνο είναι αποδεκτή με βάση τα δεδομένα του Ομίλου.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Πολιτική του Ομίλου είναι η ανά πάσα χρονική στιγμή εξασφάλιση ταμειακής επάρκειας για την κάλυψη των υποχρεώσεων που προκύπτουν. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρεί επαρκές υπόλοιπο σε μετρητά (ή σε συμφωνηθείσα πιστωτική γραμμή) ώστε να καλύπτει τις αναμενόμενες υποχρεώσεις αναλυτικά για περίοδο ενός μηνός. Η Οικονομική Διεύθυνση ετοιμάζει αναλυτικό μηνιαίο και συνοπτικό 12μηνο ταμειακό προγραμματισμό, καθώς επίσης και αναθεωρημένο σε τριμηνιαία βάση συνοπτικό 5ετή προϋπολογισμό και κατάσταση ταμειακών ροών.

42. Διακοπείσες δραστηριότητες

Επενδύσεις / Διακοπείσες Δραστηριότητες

Στις 30/6/2016 η Διοίκηση της θυγατρικής εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ προέβη στη μεταβίβαση όλων των δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος της στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα στον διεθνή όμιλο Joannou and Paraskevaides (Overseas) Ltd έναντι τιμήματος ενός δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, για την εξυγίανση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, αλλά και του Ομίλου της μητρικής J&P ΑΒΑΞ καθώς οι μεταβιβαζόμενες λειτουργίες στην περιοχή αποτελούσαν την βασική πηγή ζημιών τα τελευταία χρόνια.

Τα καθαρά αποτελέσματα της θυγατρικής εταιρίας ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ και κατά συνέπεια του Ομίλου J&P-ΑΒΑΞ από διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο 1/1-31/12/2016 αναλύονται ως εξής:

	1/1-31/12/2016
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	-
Κόστος πωλήσεων	(34.197.283)
Μικτό Κέρδος	**(34.197.283)**
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης	43.652.771
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(421.348)
Αποτελέσματα προ φόρων, Χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**9.034.140**
Χρηματοοικονομικό Κόστος	(555.976)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων από διακοπείσες δραστηριότητες	**8.478.164**
Φόρος εισοδήματος	-
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	**8.478.164**

Το αποτέλεσμα της ως άνω πώλησης ουσιαστικά αφορά στην απαλλαγή από εξόφληση των καθαρών υποχρεώσεων (δηλ.οι υποχρεώσεις υπερβαίνουν το ενεργητικό) του υποκαταστήματος λόγω της ανάληψής τους από τον αγοραστή και ανέρχεται:

	(ποσά σε χιλ.ευρώ)
Αποτέλεσμα πώλησης	49.254
Ζημία περιόδου 1/1-30/06/2016	40.776
Καθαρό αποτέλεσμα	**8.478**

Από τη συγκεκριμένη αγοραπωλησία δεν υπήρξε καμία επίπτωση στη μητρική εταιρία J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.

43. Σημαντικά Γεγονότα

Ανάληψη Νέων Έργων

Οι προσθήκες στο χαρτοφυλάκιο έργων του Ομίλου κατά το 2017 ήταν σημαντικά μειωμένες σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, και αφορούσαν κυρίως σε έργα χαμηλής αξίας, συμπληρωματικές συμβάσεις και συμφωνίες παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό. Λαμβάνοντας υπόψη την εκτέλεση έργων κατά τη διάρκεια του 2017, το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των υπογεγραμμένων έργων του Ομίλου στα τέλη του έτους ανερχόταν σε €1,23 δις, έναντι περίπου €1,7 δις στο τέλος του 2016.

Ενδεικτικά, μερικά από τα μεγάλα έργα που αναλήφθηκαν το 2017 είναι τα εξής

- *Μονάδα Αποθείωσης Καυσαερίων για τη ΔΕΗ :* Η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση αξίας €68 εκατομμυρίων με την ΔΕΗ ΑΕ για την μελέτη, προμήθεια και κατασκευή συστήματος αποθείωσης καυσαερίων στη λιγνιτική μονάδα V ισχύος 375MWe του σταθμού παραγωγής ενέργειας του Αγίου Δημητρίου στην Κοζάνη. Το αντικείμενο των Εργασιών περιλαμβάνει την μελέτη, προμήθεια υλικών και ειδικού Η/Μ εξοπλισμού και όλα τα έργα Πολιτικού Μηχανικού, Ηλεκτρολογικά, Μηχανολογικά και Οργάνων για το Σύστημα Αποθείωσης και τις βοηθητικές του εγκαταστάσεις. Το προς εγκατάσταση σύστημα θα απομακρύνει το 95% του περιεχομένου στα καυσαέρια διοξειδίου του θείου, με αποτέλεσμα η μονάδα να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η σύμβαση έχει διάρκεια 36 μηνών.

- *Επέκταση εργοστασίου Παπαστράτος* : Η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την καπνοβιομηχανία Παπαστράτος για την επέκταση και εκσυγχρονισμό του εργοστασίου σιγαρέτων στον Ασπρόπυργο, αξίας €20,1 εκατομμυρίων. Η διάρκεια της σύμβασης είναι οκτώ μήνες. Σκοπός του έργου είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της μονάδας παραγωγής ώστε να φιλοξενηθεί η παραγωγή του νέου προϊόντος ράβδων καπνού «IQOS». Πρόκειται για την τρίτη μονάδα παραγωγής και διάθεσης στην Ευρώπη. Το έργο περιλαμβάνει την ανακαίνιση των κτιρίων παραγωγής και αποθήκευσης του υφιστάμενου εργοστασίου, την κατασκευή νέων κτιρίων καθώς και την κατασκευή υποστηρικτικών εγκαταστάσεων που θα καλύπτουν τις αυξημένες ανάγκες των νέων εργοστασίων. Υπενθυμίζεται ότι η J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ ολοκλήρωσε το 2010 τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις του εργοστασίου σιγαρέτων και γραφείων της Παπαστράτος, συνολικού προϋπολογισμού €49,6 εκατομμυρίων.

Απορρόφηση των 100% θυγατρικών E-Construction ΑΕ και ΠΡΟΕΤ ΑΕ

Η Εταιρεία ολοκλήρωσε στις 11/12/2017 τη συγχώνευση δι' απορρόφησης των 100% θυγατρικών της εταιρειών «E-Construction ΑΕ» και «ΠΡΟΕΤ ΑΕ», λαμβάνοντας όλες τις σχετικές εγκρίσεις των αρμοδίων φορέων (βλ.Λογιστική Πολιτική Συνένωσης Εταιριών).

Απομείωση Αξίας Συμμετοχών

Στον ισολογισμό 31.12.2017 της Εταιρείας περιλαμβάνεται απομείωση αξίας συμμετοχών θυγατρικών συνολικού ύψους €17,7 εκ.

Ολοκλήρωση διαδικασίας διευθέτησης με Επιτροπή Ανταγωνισμού

Η διοίκηση της Εταιρείας αποδέχθηκε την προτεινόμενη από την Επιτροπή Ανταγωνισμού διευθέτηση, στο πλαίσιο σχετικής έρευνας από τον Φεβρουάριο του 2013, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση καταβολής ποσού €18,3 εκατομμυρίων στο Ελληνικό Δημόσιο. Η Εταιρεία είχε ήδη συμπεριλάβει σχετική πρόβλεψη για το ύψος του παραπάνω προστίμου στα δημοσιευμένα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης 2016. Η Διοίκηση της Εταιρείας έλαβε την ανωτέρω απόφαση με αποκλειστικό και μόνο κριτήριο ότι είναι προς το συμφέρον της να μην υπάρξει περαιτέρω παράταση της νομικής και οικονομικής αβεβαιότητας.

Εξαγορά συμμετοχής της Sorgenia στη Volterra

Η J&P-ΑΒΑΞ προέβη σε εξαγορά του 50% των μετοχών της εταιρείας Volterra το οποίο κατείχε ο Όμιλος Sorgenia, ανεβάζοντας το ποσοστό συμμετοχής του στο 100%. Η συναλλαγή δεν είχε σημαντική επίπτωση στα οικονομικά μεγέθη του ομίλου J&P-ΑΒΑΞ.

44. Μεταγενέστερα Γεγονότα

Υποβολή δημόσιας πρότασης προς μετόχους ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ

Τον Δεκέμβριο 2017 η Εταιρεία υπέβαλλε προαιρετική δημόσια πρόταση προς τους μετόχους της ΑΘΗΝΑ προκειμένου να αγοράσει έως και το 100% των μετοχών, έχοντας ήδη ποσοστό ελέγχου άνω του 99%. Μετά την ολοκλήρωση στις αρχές του 2018 της περιόδου αποδοχής της δημόσιας πρότασης, η Εταιρεία συνέχισε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία να αγοράζει μετοχές («sell out») μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών για περίοδο τριών μηνών. Στις αρχές του Απριλίου 2018, η Εταιρεία υπέβαλε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την εξάσκηση του δικαιώματος εξαγοράς («squeeze out») των μετόχων της ΑΘΗΝΑ, απαιτώντας τη μεταβίβαση και των υπολοίπων μετοχών της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ έναντι του αρχικά προσφερόμενου τιμήματος των €0,70 ανά μετοχή. Μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Οικονομικής Έκθεσης, δεν έχει ληφθεί η σχετική εγκριτική απόφαση για την υλοποίηση του squeeze-out.

Σύμφωνα με το Πληροφοριακό Δελτίο της δημόσιας πρότασης, μετά την έγκριση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του αιτήματος για squeeze out, η Εταιρεία προτίθεται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ με θέμα τη λήψη απόφασης για τη διαγραφή των Μετοχών της Εταιρείας από το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Στη συνέχεια, θα κινήσει διαδικασία πλήρους απορρόφησής της σύμφωνα με όσα έχει δηλώσει στην ενότητα 1.4 του Πληροφοριακού Δελτίου της Προαιρετικής Δημόσιας Πρότασης το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την 08.12.2017.

Τροποποίηση Όρων Κοινοπρακτικών Ομολογιακών Δανείων

Εντός του Απριλίου 2018, εγκρίθηκε από τις τράπεζες τροποποίηση των όρων των δύο Κοινοπρακτικών Ομολογιακών Δανείων (ΚΟΔ) της Εταιρείας, και συγκεκριμένα τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής και επέκταση του χρονοδιαγράμματος κατά δύο (2) έτη, με παράλληλη μείωση του επιτοκιακού περιθωρίου. Τοιουτοτρόπως παρέχεται η δυνατότητα στην Εταιρεία να μπορεί να εξυπηρετεί τα δύο ΚΟΔ, χωρίς ουσιαστική επιβάρυνση του κατασκευαστικού κλάδου

45. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

(α) Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων από εταιρίες ή κοινοπραξίες που συμμετέχει ο Όμιλος. Λόγω του ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων. Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρίας.

(β) Για τις ελεγμένες και ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις υπάρχει σχετική σημείωση (Γ1) στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

(γ) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις.